

LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA

**PENYATA KEWANGAN KERAJAAN NEGERI DAN
PRESTASI KEWANGAN AGENSI**

**NEGERI SELANGOR
TAHUN 2015**

JABATAN AUDIT NEGARA MALAYSIA

LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA

PENYATA KEWANGAN KERAJAAN NEGERI
DAN PRESTASI KEWANGAN AGENSI

NEGERI SELANGOR
TAHUN 2015

JABATAN AUDIT NEGARA
MALAYSIA

KANDUNGAN

KANDUNGAN

PERKARA	MUKA SURAT
KATA PENDAHULUAN	vii
INTISARI LAPORAN	xi
BAHAGIAN I - PENGESAHAN PENYATA KEWANGAN KERAJAAN NEGERI SELANGOR BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2015	
Pendahuluan	3
Objektif Dan Metodologi Pengauditan	4
Pengesahan Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Selangor Bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2015	4
BAHAGIAN II - ANALISIS KEWANGAN KERAJAAN NEGERI	
Latar Belakang	7
Kedudukan Kewangan Kerajaan Negeri	7
Kumpulan Wang Disatukan	7
Wang Tunai Dan Pelaburan	9
Akaun Hasil Disatukan	11
Akaun Pinjaman Disatukan	20
Akaun Amanah Disatukan	20
Penyata Prestasi Kewangan	31
Penyata Akaun Memorandum	32
Nota Kepada Penyata Kewangan	40
Rumusan Dan Syor Audit	44
BAHAGIAN III - RANCANGAN PEMBANGUNAN KERAJAAN NEGERI	
Pencapaian Pelaksanaan Projek Pembangunan RMKe-10	47
Rumusan	52
BAHAGIAN IV - PENYERAHAN, PENGESAHAN, PEMBENTANGAN PENYATA KEWANGAN DAN PRESTASI KEWANGAN AGENSI NEGERI	
Pendahuluan	55
Pengauditan Penyata Kewangan	55

PERKARA**MUKA SURAT**

Kedudukan Penyerahan Penyata Kewangan	55
Pengesahan Penyata Kewangan	56
Pembentangan Penyata Kewangan	57
Prestasi Kewangan	57
Rumusan Dan Syor Audit	71

**BAHAGIAN V - PEMBENTANGAN LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA
DAN MESYUARAT JAWATANKUASA KIRA-KIRA
WANG AWAM NEGERI**

Pembentangan Laporan Ketua Audit Negara Mengenai Penyata Kewangan Kerajaan Negeri; Dan Aktiviti Jabatan/Agensi Dan Pengurusan Syarikat Kerajaan Negeri	75
Mesyuarat Jawatankuasa Kira-Kira Wang Awam Negeri	75

PENUTUP	79
----------------	----

LAMPIRAN

I Sijil Ketua Audit Negara	83
II Pernyataan Pegawai Kewangan Negeri Dan Bendahari Negeri	84
III Penyata Kedudukan Kewangan	85
IV Penyata Penerimaan Dan Pembayaran Wang Tunai	86
V Penyata Prestasi Kewangan	87
VI Penyata Akaun Memorandum	88
VII Nota Kepada Penyata Kewangan	89

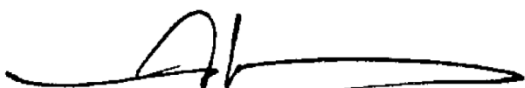

KATA PENDAHULUAN

KATA PENDAHULUAN

1. Laporan Ketua Audit Negara Mengenai Penyata Kewangan Kerajaan Dan Prestasi Kewangan Agensi Negeri tahun 2015 ini mengandungi laporan mengenai Pengesahan Penyata Kewangan Kerajaan Negeri, Rancangan Pembangunan Kerajaan Negeri, Penyerahan, Pembentangan dan Prestasi Penyata Kewangan Agensi Negeri serta Pembentangan Laporan Ketua Audit Negara Dan Mesyuarat Jawatankuasa Kira-Kira Wang Awam Negeri. Laporan mengenai Pengurusan Kewangan Jabatan/Agensi yang biasanya dilaporkan dalam laporan ini telah pun dilaporkan di dalam Laporan Ketua Audit Negara Mengenai Aktiviti/Kewangan Jabatan/Agensi Dan Pengurusan Syarikat Kerajaan Negeri Selangor Tahun 2015 Siri 1.
2. Perkara 106 dan 107 Perlembagaan Persekutuan dan Akta Audit 1957 menghendaki Ketua Audit Negara mengikut apa-apa cara yang difikirkannya patut, memeriksa, menyiasat dan mengaudit Penyata Kewangan Kerajaan Persekutuan/Negeri/Agensi dan mengemukakan Laporan mengenainya kepada Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong dan Kebawah Duli Yang Maha Mulia Sultan Selangor. Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong akan menitahkan supaya Laporan itu dibentangkan di Parlimen, manakala Kebawah Duli Yang Maha Mulia Sultan Selangor memperkenankan untuk dibentangkan di Dewan Undangan Negeri Selangor.
3. Laporan mengenai pengauditan terhadap Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2015; disediakan hasil daripada pengauditan yang dijalankan di pejabat Perbendaharaan Negeri dan beberapa Jabatan/Agensi Negeri sepanjang tahun 2015. Bagi tujuan pengesahan Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2015, pengauditan terhadap sistem perakaunan dan dokumen yang berkaitan dengan terimaan dan bayaran telah dijalankan di Pejabat Perbendaharaan Negeri.
4. Pengauditan dijalankan adalah bertujuan untuk memberi pendapat sama ada Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Selangor bagi tahun berkenaan menggambarkan kedudukan yang benar dan saksama serta rekod perakaunan mengenainya telah diselenggarakan dengan teratur dan kemas kini. Pengauditan adalah dibuat dengan berpanduan kepada Akta Audit 1957 dan piawaian pengauditan yang diluluskan serta *International Standards of Supreme Audit Institutions (ISSAI) 1000*.

5. Saya ingin merakamkan ucapan terima kasih kepada semua pegawai Jabatan/Agensi Negeri Selangor yang telah memberikan kerjasama kepada pegawai saya sepanjang pengauditan dijalankan. Saya juga ingin melahirkan penghargaan dan terima kasih kepada pegawai saya yang telah berusaha gigih serta memberikan sepenuh komitmen untuk menyiapkan Laporan ini.

(TAN SRI DATO' SETIA HAJI AMBRIN BIN BUANG)

Ketua Audit Negara

Malaysia

Putrajaya

13 Jun 2016

INTISARI LAPORAN

INTISARI LAPORAN

BAHAGIAN I - PENGESAHAN PENYATA KEWANGAN KERAJAAN NEGERI SELANGOR BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2015

1. Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Selangor menunjukkan gambaran yang benar dan saksama terhadap kedudukan kewangan Kerajaan Negeri Selangor bagi tahun berakhir 31 Disember 2015. Semua butiran dalam Penyata Kedudukan Kewangan, Penyata Penerimaan Dan Pembayaran Wang Tunai, Penyata Prestasi Kewangan, Penyata Akaun Memorandum serta Nota Kepada Penyata Kewangan telah disertakan dengan dokumen sokongan yang mencukupi.

BAHAGIAN II - ANALISIS KEWANGAN KERAJAAN NEGERI

2. Secara keseluruhan, prestasi kewangan Kerajaan Negeri pada 31 Disember 2015 adalah baik. Baki Kumpulan Wang Disatukan berjumlah RM3.26 bilion meningkat sejumlah RM57.71 juta (1.8%) berbanding RM3.20 bilion pada tahun 2014. Kutipan hasil meningkat sejumlah RM302.61 juta menjadi RM2.53 bilion. Pada tahun 2015, Kerajaan Negeri mengakhiri tahun kewangannya dengan surplus berjumlah RM393.24 juta berbanding RM111.94 juta pada tahun 2014. Baki Pinjaman Boleh Dituntut dan tunggakan bayaran balik Pinjaman Boleh Dituntut pada tahun 2015 masing-masing menurun 1.3% dan 8%. Pelaburan menurun sejumlah RM92.89 juta. Sungguhpun Hutang Awam telah meningkat 7.4% pada tahun 2015 namun tunggakan bayaran balik Hutang Awam telah menurun sebanyak 22.8%. Kerajaan Negeri disarankan supaya mengamalkan perbelanjaan berhemat secara berterusan dan hanya berbelanja mengikut keperluan. Selain itu, usaha perlu dipertingkatkan untuk mengutip Pinjaman Boleh Dituntut dan tunggakan hasil/bayaran balik pinjaman/hutang lain daripada Jabatan/Agensi Kerajaan supaya kedudukan kewangan Kerajaan Negeri sentiasa berada dalam keadaan yang kukuh.

BAHAGIAN III - RANCANGAN PEMBANGUNAN KERAJAAN NEGERI

3. Secara keseluruhan, prestasi perbelanjaan peruntukan pembangunan RMKe-10 adalah sangat baik memandangkan 94.6% daripada peruntukan pembangunan yang diluluskan bagi tahun 2015 telah dibelanjakan. Bagaimanapun, prestasi pelaksanaan projek kurang memuaskan kerana sehingga 31 Disember 2015, hanya 243 projek (43.4%) telah disiapkan manakala 255 projek (45.5%) dalam pelaksanaan/perancangan dan 36 projek (6.4%) masih belum mula. Perancangan dan pelaksanaan projek pembangunan yang cekap dan berkesan hendaklah diberi perhatian bagi meningkatkan kemakmuran negeri dan kesejahteraan rakyat.

BAHAGIAN IV - PENYERAHAN, PENGESAHAN, PEMBENTANGAN PENYATA KEWANGAN DAN PRESTASI KEWANGAN AGENSI NEGERI

4. Sehingga 31 Mei 2016, kedudukan penyerahan penyata kewangan agensi negeri bagi 2015 adalah baik di mana semua 26 agensi telah mengemukakan penyata kewangan tahun 2015 untuk diaudit. Daripada 26 agensi tersebut, 20 agensi telah mengemukakan penyata kewangan sebelum/pada 30 April 2016 manakala 6 agensi selepas tempoh tersebut. Bagi pengesahan penyata kewangan tahun 2015 pula, penyata kewangan semua 26 agensi sedang diaudit. Semua agensi negeri yang terlibat telah membentangkan penyata kewangan tahun 2014 yang telah dikeluarkan Laporan Ketua Audit Negara di Dewan Undangan Negeri Selangor pada 2 November 2015.

5. Pada keseluruhannya, prestasi kewangan 14 Badan Berkanun Negeri bagi tahun 2015 adalah baik memandangkan keuntungan terkumpul dan aset semasa bersih masing-masing meningkat sebanyak 11.6% dan 32% walaupun surplus menurun sebanyak 59.7% berbanding tahun 2014. Pada akhir tahun 2015, sebanyak 7 syarikat subsidiari Badan Berkanun Negeri telah mencatat keuntungan terkumpul berjumlah RM285.67 juta. Manakala 15 syarikat subsidiari mencatat kerugian terkumpul berjumlah RM108.96 juta. Prestasi kewangan 12 Pihak Berkuasa Tempatan tahun 2015 pula adalah memuaskan di mana aset semasa bersih dan kutipan cukai taksiran masing-masing meningkat 16.2% dan 7.7% diimbang dengan penurunan surplus sebanyak 46.2% dan peningkatan tunggakan cukai taksiran sebanyak 7.7%.

BAHAGIAN V - PEMBENTANGAN LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA DAN MESYUARAT JAWATANKUASA KIRA-KIRA WANG AWAM NEGERI

6. Mengikut Perkara 107(2) Perlembagaan Persekutuan, Laporan Ketua Audit Negara mengenai Akaun Kerajaan Negeri yang telah diaudit hendaklah dibentangkan seberapa segera di Dewan Undangan Negeri. Laporan Ketua Audit Negara Mengenai Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Dan Pengurusan Kewangan Jabatan/Agensi Negeri Selangor Tahun 2014 serta Laporan Ketua Audit Negara Mengenai Aktiviti Jabatan/Agensi Dan Pengurusan Syarikat Kerajaan Negeri Selangor Tahun 2014 Siri 3 telah dibentangkan di Dewan Undangan Negeri Selangor pada 29 Mac 2016. Antara 1 Mei 2015 hingga 31 Mei 2016, Jawatankuasa Kira-kira Wang Awam Negeri Selangor telah mengadakan mesyuarat sebanyak 2 kali bagi membincangkan perkara yang dilaporkan dalam Laporan Ketua Audit Negara Mengenai Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Dan Pengurusan Kewangan Jabatan/Agensi Negeri Selangor Tahun 2013. Selain itu, jawatankuasa ini telah bermesyuarat 6 kali untuk membuat pemeriksaan dan membincang isu yang berbangkit dalam Laporan Ketua Audit Negara Mengenai Aktiviti Jabatan/Agensi Dan Pengurusan Syarikat Kerajaan Negeri Selangor Tahun 2012, 2013 dan 2014.

BAHAGIAN I

PENGESAHAN PENYATA KEWANGAN
KERAJAAN NEGERI SELANGOR
BAGI TAHUN BERAKHIR
31 DISEMBER 2015

BAHAGIAN I

PENGESAHAN PENYATA KEWANGAN

KERAJAAN NEGERI SELANGOR

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2015

1. PENDAHULUAN

1.1. Seksyen 16(1) Akta Tatacara Kewangan 1957 menghendaki Pihak Berkuasa Kewangan Negeri menyediakan penyata kewangan secepat mungkin selepas penutupan akaun bagi tahun berkenaan. Penyata tersebut hendaklah dikemukakan kepada Ketua Audit Negara dalam tempoh 7 bulan selepas berakhirnya tahun kewangan berkenaan untuk diaudit seperti diperuntukkan di bawah Seksyen 9 Akta Audit 1957.

1.2. Selaras dengan peruntukan undang-undang tersebut, Pegawai Kewangan Negeri telah mengemukakan Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Selangor bagi tahun berakhir 31 Disember 2015 kepada Jabatan Audit Negara pada **4 Februari 2016**. Penyata tersebut melaporkan semua urusan niaga kewangan asas tunai bagi tahun 2015 berkaitan dengan sumber dan penggunaan wang awam. Penyata tersebut mengandungi Laporan Bendahari, Penyata Kedudukan Kewangan, Penyata Penerimaan Dan Pembayaran Wang Tunai, Penyata Prestasi Kewangan, Penyata Akaun Memorandum serta Nota Kepada Penyata Kewangan.

1.3. Laporan Bendahari menerangkan kedudukan kewangan Kerajaan Negeri serta memberi ringkasan urusan niaga kewangan bagi tahun berakhir 31 Disember 2015.

1.4. Penyata Kedudukan Kewangan menunjukkan jumlah wang tunai dan pelaburan yang dipegang bagi ketiga-tiga Akaun Kumpulan Wang Disatukan iaitu Akaun Hasil Disatukan, Akaun Pinjaman Disatukan dan Akaun Amanah Disatukan. Selaras dengan asas perakaunan tunai ubah suai yang diguna pakai oleh Kerajaan Negeri, Pelaburan Kumpulan Wang Amanah dan Pelaburan Am dilaporkan dalam Penyata Kedudukan Kewangan. Manakala pelaburan yang dikenakan kepada perbelanjaan mengurus dan perbelanjaan pembangunan dilaporkan dalam Penyata Akaun Memorandum.

1.5. Penyata Penerimaan Dan Pembayaran Wang Tunai menunjukkan penerimaan dan pembayaran bagi tahun 2015. Penerimaan adalah terdiri daripada hasil, pinjaman, penerimaan modal dan penerimaan lain seperti amanah dan deposit. Pembayaran pula adalah untuk membiayai perbelanjaan mengurus, pembangunan, modal dan bayaran balik pinjaman.

1.6. Penyata Prestasi Kewangan menunjukkan lebihan atau kekurangan hasil keseluruhan berbanding jumlah perbelanjaan mengurus dan pembangunan serta sumber pembiayaannya. Penyata ini juga menunjukkan pergerakan dana dalam Pinjaman, Terimaan Balik Pinjaman dan Pelbagai Terimaan serta perubahan Tunai, Pelaburan dan Amanah.

1.7. Penyata Akaun Memorandum adalah akaun yang menunjukkan kedudukan aset dan tanggungan Kerajaan Negeri. Aset Kerajaan Negeri merangkumi Pinjaman Boleh Dituntut dan Pelaburan. Manakala tanggungan Kerajaan Negeri pula terdiri daripada Hutang Kerajaan Negeri kepada Kerajaan Persekutuan.

1.8. Nota Kepada Penyata Kewangan menunjukkan dasar perakaunan, nota penjelasan dan maklumat lain yang perlu didedahkan.

2. OBJEKTIF DAN METODOLOGI PENGAUDITAN

2.1. Pengauditan terhadap Penyata Kewangan Kerajaan Negeri bagi tahun berakhir 31 Disember 2015 adalah untuk memberi pendapat sama ada penyata itu menggambarkan kedudukan kewangan yang benar dan saksama serta rekod perakaunan yang berkaitan telah diselenggarakan dengan teratur dan kemas kini.

2.2. Pengauditan terhadap sistem perakaunan dan dokumen dijalankan secara berterusan sepanjang tahun 2015. Teguran Audit mengenainya telah dibangkitkan dengan pihak Pejabat Perbendaharaan Negeri dan Jabatan Negeri melalui pemerhatian Audit sebaik sahaja pengauditan selesai dijalankan. *Exit conference* bersama YB. Dato' Setiausaha Kerajaan Negeri, YB. Dato' Pegawai Kewangan Negeri, YB. Dato' Penasihat Undang-undang dan Ketua-ketua Jabatan/Agensi telah diadakan pada 30 Mei 2016.

3. PENGESAHAN PENYATA KEWANGAN KERAJAAN NEGERI SELANGOR BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2015

3.1. Pengauditan penyata kewangan telah dilaksanakan mengikut Akta Audit 1957 dan berasaskan kepada piawaian pengauditan yang diluluskan serta *International Standards of Supreme Audit Institutions (ISSAI)* 1000. Akta dan piawaian tersebut menghendaki pengauditan dirancang dan dilaksanakan bagi mendapat kepastian yang munasabah sama ada penyata kewangan adalah bebas daripada kesilapan dan ketinggalan yang ketara. Pengauditan penyata kewangan termasuk memeriksa rekod secara semak uji, menyemak bukti yang menyokong angka dan memastikan penzahiran yang mencukupi dalam penyampaian penyata kewangan.

3.2. Persembahan Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Selangor bagi tahun 2015 adalah selaras dengan Piawaian Perakaunan Kerajaan. **Pada pendapat Audit, Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Selangor pada keseluruhannya menunjukkan gambaran yang benar dan saksama tentang kedudukan kewangan Kerajaan Negeri bagi tahun berakhir 31 Disember 2015 dan rekod perakaunannya telah diselenggarakan dengan teratur dan kemas kini.** Sijil Ketua Audit Negara mengenai Penyata Kewangan Kerajaan Negeri yang disertakan bersama Pernyataan Pegawai Kewangan Negeri Dan Bendahari Negeri, Penyata Kedudukan Kewangan, Penyata Penerimaan Dan Pembayaran Wang Tunai, Penyata Prestasi Kewangan, Penyata Akaun Memorandum serta Nota Kepada Penyata Kewangan adalah seperti di **Lampiran I** hingga **Lampiran VII**.

BAHAGIAN II

ANALISIS KEWANGAN KERAJAAN NEGERI

BAHAGIAN II

ANALISIS KEWANGAN KERAJAAN NEGERI

4. LATAR BELAKANG

Jabatan Audit Negara selain daripada mengesahkan Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Selangor Tahun 2015 juga membuat analisis mengikut prinsip asas perakaunan tunai ubah suai terhadap data kewangan bagi menilai tahap prestasi kewangan Kerajaan Negeri. Hasil analisis yang dijalankan adalah berdasarkan Penyata Kedudukan Kewangan, Penyata Penerimaan Dan Pembayaran Wang Tunai, Penyata Prestasi Kewangan, Penyata Akaun Memorandum serta Nota Kepada Penyata Kewangan.

4.1. KEDUDUKAN KEWANGAN KERAJAAN NEGERI

Penyata Kedudukan Kewangan Kerajaan Negeri menunjukkan pegangan Wang Awam di bawah Kumpulan Wang Disatukan. Wang Awam terdiri daripada Wang Tunai dan Pelaburan yang dipegang bagi Kumpulan Wang Disatukan melalui Akaun Hasil Disatukan, Akaun Pinjaman Disatukan dan Akaun Amanah Disatukan.

4.2. KUMPULAN WANG DISATUKAN

4.2.1. Mengikut Penyata Kedudukan Kewangan, baki Kumpulan Wang Disatukan pada akhir tahun 2015 adalah RM3.26 bilion. Jumlah ini merupakan baki terkumpul 3 akaun iaitu Akaun Hasil Disatukan, Akaun Pinjaman Disatukan dan Akaun Amanah Disatukan. Kedudukan Kumpulan Wang Disatukan Negeri Selangor pada akhir tahun 2015 berbanding tahun 2014 adalah seperti di **Jadual 4.1**.

Jadual 4.1
Kedudukan Kumpulan Wang Disatukan Tahun 2015 Berbanding 2014

Bil.	Butiran	2014	2015	Perubahan	
		(RM Juta)	(RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1	Akaun Hasil Disatukan	1,202.34	1,595.58	393.24	32.7
2	Akaun Pinjaman Disatukan	0.00	0.00	0.00	0.0
3	Akaun Amanah Disatukan terdiri daripada:	1,998.56	1,663.03	-335.53	-16.8
	a. Kumpulan Wang Amanah Kerajaan	1,548.89	1,237.99	-310.90	-20.1
	<i>i. Kumpulan Wang Pembangunan</i>	173.66	128.84	-44.82	-25.8
	<i>ii. Kumpulan Wang Pinjaman Perumahan</i>	40.14	45.64	5.50	13.7
	<i>iii. Pelbagai Kumpulan Wang Amanah</i>	1,323.51	1,047.88	-275.63	-20.8
	<i>iv. Kumpulan Wang Pembangunan Hutan</i>	11.58	15.63	4.05	35.0
	b. Kumpulan Wang Amanah Awam	355.92	326.90	-29.02	-8.2
	c. Akaun Deposit	93.75	98.14	4.39	4.7
	Baki Pada 31 Disember	3,200.90	3,258.61	57.71	1.8

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.2.2. Analisis Audit mendapati baki Kumpulan Wang Disatukan meningkat sejumlah RM57.71 juta kepada RM3.26 bilion pada tahun 2015 berbanding RM3.20 bilion pada tahun 2014. Peningkatan ini adalah kesan keseluruhan peningkatan baki Akaun Hasil Disatukan sejumlah RM393.24 juta dan penurunan baki Akaun Amanah Disatukan sejumlah RM335.53 juta.

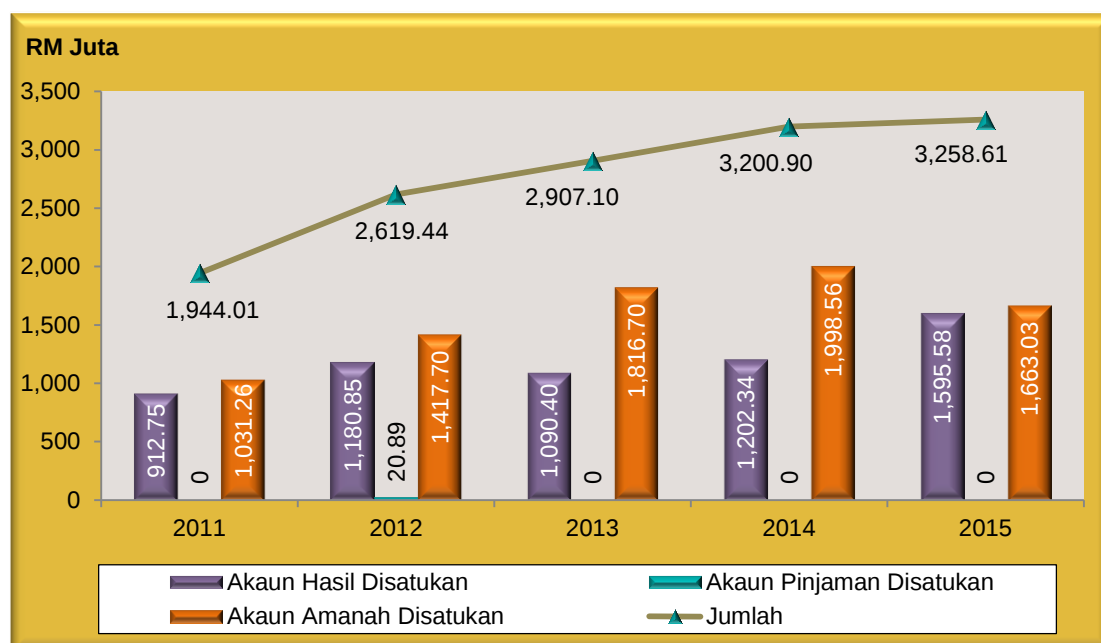
4.2.3. **Jadual 4.2** dan **Carta 4.1** menunjukkan kedudukan Kumpulan Wang Disatukan pada akhir tahun 2011 hingga 2015. Analisis Audit mendapati secara keseluruhannya, baki Kumpulan Wang Disatukan pada akhir tahun 2011 hingga 2015 menunjukkan trend meningkat daripada RM1.94 bilion pada tahun 2011 kepada RM3.26 bilion pada tahun 2015 yang merupakan paras yang tertinggi dalam tempoh 5 tahun. Baki Akaun Hasil Disatukan meningkat daripada RM912.75 juta pada tahun 2011 kepada RM1.60 bilion pada tahun 2015. Manakala Akaun Pinjaman Disatukan berbaki sifar dari tahun 2011 hingga 2015 kecuali tahun 2012 yang berbaki RM20.89 juta. Baki Akaun Amanah Disatukan meningkat setiap tahun daripada RM1.03 bilion pada tahun 2011 kepada RM2 bilion pada tahun 2014 tetapi menurun kepada RM1.66 bilion pada tahun 2015.

Jadual 4.2
Kedudukan Kumpulan Wang Disatukan Tahun 2011 Hingga 2015

Bil.	Butiran	2011 (RM Juta)	2012 (RM Juta)	2013 (RM Juta)	2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)
1	Akaun Hasil Disatukan	912.75	1,180.85	1,090.40	1,202.34	1,595.58
2	Akaun Pinjaman Disatukan	0.00	20.89	0.00	0.00	0.00
3	Akaun Amanah Disatukan terdiri daripada:	1,031.26	1,417.70	1,816.70	1,998.56	1,663.03
	a. Kumpulan Wang Amanah Kerajaan	488.20	552.40	1,503.51	1,548.89	1,237.99
	i. Kumpulan Wang Pembangunan	141.19	157.53	167.14	173.66	128.84
	ii. Kumpulan Wang Pinjaman Perumahan	10.25	5.71	6.73	40.14	45.64
	iii. Pelbagai Kumpulan Wang Amanah Kerajaan	332.44	382.67	1,320.82	1,323.51	1,047.88
	iv. Kumpulan Wang Pembangunan Hutan	4.32	6.49	8.82	11.58	15.63
	b. Kumpulan Wang Amanah Awam	439.08	774.36	226.34	355.92	326.90
	c. Akaun Deposit	103.98	90.94	86.85	93.75	98.14
	Baki Pada 31 Disember	1,944.01	2,619.44	2,907.10	3,200.90	3,258.61

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

Carta 4.1
Kedudukan Kumpulan Wang Disatukan Tahun 2011 Hingga 2015

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.3. WANG TUNAI DAN PELABURAN

4.3.1. Baki Kumpulan Wang Disatukan pada 31 Disember 2015 berjumlah RM3.26 bilion terdiri daripada aset berbentuk wang tunai dan pelaburan masing-masing berjumlah RM234.95 juta dan RM3.02 bilion. **Jadual 4.3** menunjukkan kedudukan wang tunai dan pelaburan pada akhir tahun 2014 dan 2015. Bagi kedua-dua tahun 2014 dan 2015, komponen terbesar dalam pelaburan adalah Deposit Dalam Negeri (simpanan tetap melebihi tempoh 3 bulan) masing-masing berjumlah RM2.39 bilion dan RM2.22 bilion. Ini adalah selaras dengan Seksyen 8 Akta Tatacara Kewangan 1957 yang membolehkan Kerajaan Negeri melabur lebihan wang dalam deposit di bank dan institusi kewangan serta saham.

Jadual 4.3
Kedudukan Wang Tunai Dan Pelaburan Tahun 2015 Berbanding 2014

Kedudukan Wang Tunai Dan Pelaburan Tahun 2015 Berbanding 2014					
Bil.	Butiran	2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)	Perubahan	
				(RM Juta)	(%)
Wang Tunai					
1	Wang Tunai Dalam Bank	70.41	230.91	160.50	228.0
2	Wang Tunai Dalam Perjalanan	10.32	0.38	-9.94	-96.3
3	Wang Tunai Dalam Tangan	3.62	3.66	0.04	1.1
Wang Tunai Pada 31 Disember		84.35	234.95	150.60	178.5
Pelaburan					
Pelaburan Kumpulan Wang Amanah*					
1	Tabung Warisan	431.59	482.17	50.58	11.7
2	Tabung Amanah Bencana Alam	41.55	52.08	10.53	25.3
Jumlah		473.14	534.25	61.11	12.9
Pelaburan Am**					
3	Saham	245.41	262.41	17.00	6.9
4	Deposit Dalam Negeri	2,388.00	2,217.00	-171.00	-7.2
5	Jaminan Bank Pertanian Malaysia	10.00	10.00	0.00	0.0
Jumlah		2,643.41	2,489.41	-154.00	-5.8
Pelaburan Pada 31 Disember		3,116.55	3,023.66	-92.89	-3.0
Kumpulan Wang Disatukan Pada 31 Disember		3,200.90	3,258.61	57.71	1.8

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

Nota: * - Pelaburan lebihan dana Kumpulan Wang/Akaun Amanah selaras dengan Arahan Amanah (Seksyen 9 Akta Tatacara Kewangan 1957) dan Surat Ikatan Amanah (Seksyen 10 Akta Tatacara Kewangan 1957) serta peraturan yang berkuat kuasa

** - Pelaburan lebihan dana Kumpulan Wang Disatukan

4.3.2. Berdasarkan **Jadual 4.3** di atas, analisis perbandingan kedudukan wang tunai dan pelaburan pada akhir tahun 2014 dan 2015 menunjukkan peningkatan bersih sejumlah RM57.71 juta disebabkan perkara berikut:

4.3.2.1. Wang tunai pada 31 Disember 2015 berjumlah RM234.95 juta, meningkat sejumlah RM150.60 juta berbanding tahun 2014 berjumlah RM84.35 juta. Peningkatan wang tunai disebabkan peningkatan Wang Tunai Dalam Bank sejumlah RM160.50 juta yang mana penyumbang utama merupakan Deposit Pasaran Wang Jangka Pendek berjumlah RM100 juta, sumbernya daripada Deposit Dalam Negeri di bawah Pelaburan Am yang ditebus. Ini telah mengakibatkan pelaburan Kerajaan Negeri menurun sejumlah RM92.89 juta daripada RM3.12 bilion pada tahun 2014 menjadi RM3.02 bilion pada tahun 2015. Bagaimanapun, sepanjang tahun 2015, Kerajaan Negeri telah menerima faedah berjumlah RM108.99 juta hasil daripada pelaburan yang dibuat dalam Deposit Dalam Negeri. Analisis trend pelaburan Kerajaan Negeri bagi tempoh 5 tahun dari tahun 2011 hingga 2015 mendapati jumlah pelaburan meningkat setiap tahun kecuali tahun 2015 seperti di **Jadual 4.4**.

Jadual 4.4
Kedudukan Pelaburan Tahun 2011 Hingga 2015

Bil.	Butiran	2011 (RM Juta)	2012 (RM Juta)	2013 (RM Juta)	2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)
1	Pelaburan Kumpulan Wang Amanah	357.71	366.94	425.82	473.14	534.25
2	Pelaburan Am	1,195.41	1,860.41	2,145.41	2,643.41	2,489.41
Baki Pada 31 Disember		1,553.12	2,227.35	2,571.23	3,116.55	3,023.66

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.3.2.2. Dalam tempoh yang sama, pelaburan menggunakan dana Tabung Warisan dan Tabung Amanah Bencana Alam serta pelaburan dalam saham juga meningkat sejumlah RM78.11 juta dalam tahun 2015 berbanding 2014. Bagi Tabung Warisan dan Tabung Amanah Bencana Alam, pelaburan dibuat dalam bentuk simpanan tetap, deposit jangka pendek, unit saham amanah, mandat pengurusan dana dan saham syarikat swasta antaranya NCB Holdings Berhad dan Tenaga Nasional Berhad.

4.4. AKAUN HASIL DISATUKAN

4.4.1. Akaun Hasil Disatukan ditubuhkan mengikut Perkara 97 dan 98, Perlembagaan Persekutuan dan Seksyen 7(a), Akta Tatacara Kewangan 1957 untuk mengakaunkan semua urusan niaga terimaan hasil dan perbelanjaan mengurus Kerajaan bagi satu tahun kewangan.

4.4.2. Kerajaan Negeri telah mengakhiri tahun kewangan 2015 dengan surplus di Akaun Hasil Disatukan berjumlah RM393.24 juta berbanding RM111.94 juta pada tahun 2014 iaitu peningkatan sejumlah RM281.30 juta. Peningkatan ini disumbangkan oleh peningkatan hasil sebanyak RM302.61 juta, melebihi 10 kali ganda daripada peningkatan perbelanjaan mengurus. Dengan mengambil kira surplus ini, baki terkumpul Akaun Hasil Disatukan meningkat kepada RM1.60 bilion berbanding RM1.20 bilion pada tahun 2014. Kedudukan Akaun Hasil Disatukan pada tahun 2015 berbanding 2014 adalah seperti di **Jadual 4.5**.

Jadual 4.5
Kedudukan Akaun Hasil Disatukan Tahun 2015 Berbanding 2014

Butiran	2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)	Perubahan	
			(RM Juta)	(%)
Baki Pada 1 Januari	1,090.40	1,202.34	111.94	10.3
Hasil	2,225.08	2,527.69	302.61	13.6
Perbelanjaan Mengurus*	2,113.14	2,134.45	21.31	1.0
Surplus/Defisit	111.94	393.24	281.30	251.3
Baki Pada 31 Disember	1,202.34	1,595.58	393.24	32.7

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

Nota: * - Termasuk Caruman Kumpulan Wang Pembangunan/Pembangunan Hutan RM912.44 juta

4.4.3. Kedudukan Akaun Hasil Disatukan bagi tempoh 5 tahun dari tahun 2011 hingga 2015 adalah seperti di **Jadual 4.6**. Analisis Audit menunjukkan dalam tempoh 5 tahun kebelakangan, Kerajaan Negeri mencatat surplus bagi tahun 2011 dan 2012 tetapi defisit pada tahun 2013 sebelum mencatatkan semula surplus pada tahun 2014 dan 2015.

Jadual 4.6
Kedudukan Akaun Hasil Disatukan Tahun 2011 Hingga 2015

Butiran	2011 (RM Juta)	2012 (RM Juta)	2013 (RM Juta)	2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)
Baki Pada 1 Januari	732.25	912.75	1,180.85	1,090.40	1,202.34
Hasil	1,634.00	1,954.81	2,149.97	2,225.08	2,527.69
Perbelanjaan Mengurus	1,453.50	1,686.71	2,240.42	2,113.14	2,134.45
Surplus/Defisit	180.50	268.10	-90.45	111.94	393.24
Baki Pada 31 Disember	912.75	1,180.85	1,090.40	1,202.34	1,595.58

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.4.4. Hasil

4.4.4.1. Akaun Hasil Disatukan mengandungi 3 kategori hasil iaitu Hasil Cukai, Hasil Bukan Cukai dan Terimaan Bukan Hasil. Pada tahun 2015, kutipan hasil sebenar berjumlah RM2.53 bilion iaitu melebihi sejumlah RM557.69 juta berbanding anggaran hasil berjumlah RM1.97 bilion seperti di **Jadual 4.7**.

Jadual 4.7
Kutipan Hasil Sebenar Berbanding Anggaran Tahun 2015

Bil.	Jenis Hasil	Anggaran (RM Juta)	Hasil Sebenar (RM Juta)	Pencapaian	
				(RM Juta)	(%)
1	Hasil Cukai	550.85	607.16	56.31	10.2
2	Hasil Bukan Cukai	1,199.93	1,702.09	502.16	41.8
3	Terimaan Bukan Hasil	219.22	218.44	-0.78	-0.4
Jumlah		1,970.00	2,527.69	557.69	28.3

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

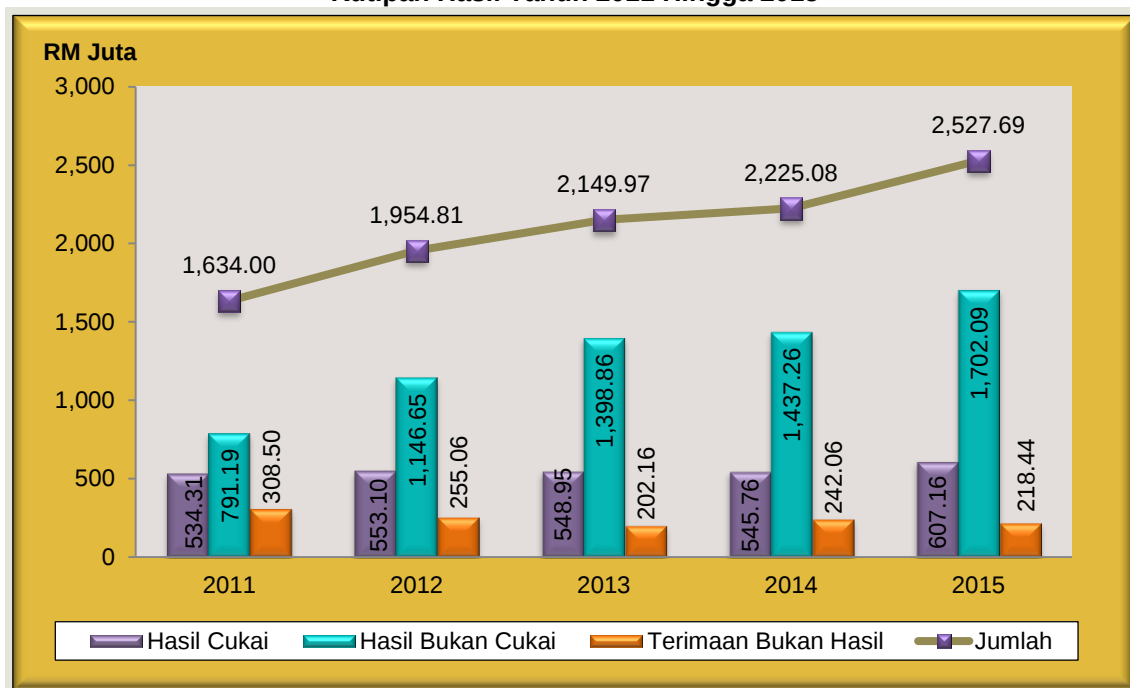
4.4.4.2. Pada keseluruhannya, hasil yang dikutip oleh Kerajaan Negeri pada tahun 2015 berjumlah RM2.53 bilion telah meningkat dengan ketara sejumlah RM302.61 juta berbanding tahun 2014 berjumlah RM2.23 bilion seperti di **Jadual 4.8**. Bagi tempoh 5 tahun dari tahun 2011 hingga 2015, kutipan hasil telah mencatat peningkatan setiap tahun seperti di **Carta 4.2**. Kutipan hasil tahun 2015 adalah yang tertinggi dikutip dalam tempoh 5 tahun.

Jadual 4.8
Kutipan Hasil Tahun 2015 Berbanding 2014

Bil.	Jenis Hasil	2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)	Perubahan	
				(RM Juta)	(%)
1	Hasil Cukai	545.76	607.16	61.40	11.3
2	Hasil Bukan Cukai	1,437.26	1,702.09	264.83	18.4
3	Terimaan Bukan Hasil	242.06	218.44	-23.62	-9.8
Jumlah		2,225.08	2,527.69	302.61	13.6

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

Carta 4.2
Kutipan Hasil Tahun 2011 Hingga 2015

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.4.4.3. Hasil tahun 2015 meningkat 13.6% disebabkan oleh 5 butiran hasil yang telah mencatat peningkatan ketara pada tahun 2015. **Jadual 4.9** menunjukkan perbandingan 5 butiran hasil ini pada tahun 2014 dan 2015.

Jadual 4.9
Peningkatan Hasil Yang Ketara Tahun 2015 Berbanding 2014

Peningkatan Hasil Yang Retara Tahun 2015 Berbanding 2014						
Bil.	Butiran	2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)	Peningkatan		Punca
				(RM Juta)	(%)	
Hasil Bukan Cukai						
1	Premium Geran Tanah	1,138.90	1,291.69	152.79	13.4	(i) Nilai pasaran semasa tanah telah meningkat. (ii) Urus niaga tanah kategori pertanian tahun 2014 diluluskan mengikut kadar RM1,000 sehektar berbanding tahun 2015 di mana tanah kategori pertanian dan industri diluluskan mengikut kadar harga pasaran berpandukan nilai pasaran semasa tanah. (iii) Premium tanah yang sebelum ini tidak dapat dikutip telah berjaya dikutip kerana Program Pemutihan Kilang Haram yang dilanjutkan sehingga bulan Disember 2015.
2	Tanah Dan Galian	51.01	92.85	41.84	82.0	Peningkatan kadar royalti bagi bahan batuan granit daripada RM5.20 semeter padu kepada RM10.15 semeter padu yang telah berkuat kuasa pada 1 November 2014.

Bil.	Butiran	2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)	Peningkatan		Punca
				(RM Juta)	(%)	
3	Ganti Rugi Dan Pampasan (Hutan)	0.04	20.74	20.70	51,750.0	(i) Ganti rugi atau pampasan dikenakan kepada Tenaga Nasional Berhad kerana menebang pokok di bawah projek yang dilaksanakan olehnya. (ii) Ganti rugi dan pampasan dikenakan kepada individu atau syarikat yang melakukan kesalahan hutan sebagaimana terkandung dalam Enakmen (Pemakaian) Akta Perhutanan Negara 1985.
4	Penanaman Modal/ Pertaruhan Tetap	77.28	97.59	20.31	26.3	(i) Jumlah pelaburan simpanan tetap yang telah meningkat pada tahun 2015 berbanding tahun 2014. (ii) Pelaburan yang dibuat di institusi kewangan yang menawarkan kadar faedah yang tertinggi. Pelaburan yang matang pada tahun 2015 menerima kadar faedah antara 3.7% hingga 4.2% berbanding kadar faedah antara 3.4% hingga 4% sahaja pada tahun 2014.
Hasil Cukai						
5	Cukai Hutan	25.82	48.44	22.62	87.6	(i) Kenaikan caj royalti, premium dan ses bagi hasil bahan batuan granit (kuari) yang dikeluarkan daripada Hutan Simpanan Kekal daripada kadar RM6.76 semeter padu kepada RM10.15 semeter padu. (ii) Bayaran royalti, premium dan ses bagi setiap hasil hutan seperti kayu balak dan lain-lain serta bayaran premium bagi Lesen/Permit yang baharu dikenakan oleh Jabatan Perhutanan Negeri Selangor.

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.4.4.4. Analisis Audit telah dijalankan terhadap butiran hasil yang mencatat penurunan melebihi 10%. **Jadual 4.10** menunjukkan 4 butiran hasil yang mencatat penurunan ketara pada tahun 2015.

Jadual 4.10
Penurunan Hasil Yang Ketara Tahun 2015 Berbanding 2014

Bil.	Butiran	2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)	Penurunan		Punca
				(RM Juta)	(%)	
Hasil Bukan Cukai						
1	Faedah Atas Pinjaman Perumahan	5.99	3.63	-2.36	-39.4	Faedah Atas Pinjaman Perumahan untuk tahun 2015 sebenarnya adalah berjumlah RM5.95 juta. Sejumlah RM2.32 juta faedah bagi tahun 2015 telah diambil kira dan dibuat pelarasan pada tahun 2016.
Terimaan Bukan Hasil						
2	Pelbagai Hasil Tahun Lalu	30.66	6.13	-24.53	-80.0	Sebelum tahun 2015, Pusat Tanggungjawab tidak memperakaukan hasil yang diterima daripada Persekutuan kepada kod hasil sepatutnya. Melalui kerjasama Jabatan Akauntan Negara, Bahagian Hasil dapat mengenal pasti kod sebenar.
3	Pendapatan Balik Bayaran Dalam Tahun Lalu	12.42	0.36	-12.06	-97.1	Berbanding pelarasan sejumlah RM10.22 juta pada tahun 2014, tiada pelarasan ke akaun hasil bagi amaun cek terbatal yang tidak dituntut di bawah Arahan Perbendaharaan 118(c) pada tahun 2015.
4	Pemberian Kos Perkhidmatan Di	9.44	2.66	-6.78	-71.8	Pada tahun 2015, pihak Kementerian Kewangan hanya meluluskan bavar

Bil.	Butiran	2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)	Penurunan		Punca
				(RM Juta)	(%)	
Hasil Bukan Cukai						
	Atas Pelaksanaan Projek Pembangunan Persekutuan					sejumlah RM2.66 juta kerana projek yang disenaraikan oleh agensi terlibat tidak mengikut kriteria projek yang dibenarkan.

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.4.4.5. Lima penyumbang utama hasil Kerajaan Negeri bagi tahun 2015 adalah Premium Geran Tanah, Cukai Tanah Semasa, Penanaman Modal/Pertaruhan Tetap, Tanah Dan Galian dan Pemberian Mengikut Bilangan Orang. Kelima-lima butiran hasil ini menyumbang sejumlah RM1.96 bilion daripada keseluruhan hasil berjumlah RM2.53 bilion. Kutipan Premium Geran Tanah merupakan penyumbang terbesar dengan kutipan berjumlah RM1.29 bilion diikuti dengan Cukai Tanah Semasa berjumlah RM409.40 juta. **Jadual 4.11** menunjukkan 5 butiran hasil berkaitan berbanding tahun 2014.

Jadual 4.11
Penyumbang Utama Hasil Kerajaan Negeri Tahun 2015 Berbanding 2014

Bil.	Butiran	2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)	Perubahan	
				(RM Juta)	(%)
1	Premium Geran Tanah	1,138.90	1,291.69	152.79	13.4
2	Cukai Tanah Semasa	395.37	409.40	14.03	3.5
3	Penanaman Modal/Pertaruhan Tetap	77.28	97.59	20.31	26.3
4	Tanah Dan Galian	51.01	92.85	41.84	82.0
5	Pemberian Mengikut Bilangan Orang	64.28	72.12	7.84	12.2
Jumlah		1,726.84	1,963.65	236.81	13.7

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.4.4.6. Kedudukan kutipan 5 butiran hasil tersebut bagi 5 tahun dari tahun 2011 hingga 2015 adalah seperti di **Jadual 4.12** di mana kutipan meningkat setiap tahun iaitu daripada RM1.04 bilion pada tahun 2011 kepada RM1.96 bilion pada tahun 2015.

Jadual 4.12
Penyumbang Utama Hasil Kerajaan Negeri Tahun 2011 Hingga 2015

Bil.	Butiran	2011		2012		2013		2014		2015	
		(RM Juta)	(%)	(RM Juta)	(%)	(RM Juta)	(%)	(RM Juta)	(%)	(RM Juta)	(%)
1	Premium Geran Tanah	533.04	51.2	869.91	62.5	1,118.31	66.7	1,138.90	66.0	1,291.69	65.8
2	Cukai Tanah Semasa	360.94	34.7	371.81	26.7	386.30	23.0	395.37	22.9	409.40	20.8
3	Penanaman Modal/Pertaruhan Tetap	37.62	3.6	43.07	3.1	62.97	3.8	77.28	4.5	97.59	5.0
4	Tanah Dan Galian	47.06	4.5	42.65	3.1	45.81	2.7	51.01	2.9	92.85	4.7
5	Pemberian Mengikut Bilangan Orang	62.88	6.0	63.40	4.6	63.86	3.8	64.28	3.7	72.12	3.7
Jumlah		1,041.54	100.0	1,390.84	100.0	1,677.25	100.0	1,726.84	100.0	1,963.65	100.0

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.4.5. Perbelanjaan Mengurus

4.4.5.1. Hasil Kerajaan Negeri merupakan sumber utama yang akan digunakan bagi tujuan perbelanjaan mengurus dan pembangunan. Perbelanjaan mengurus terdiri daripada Maksud Tanggungan dan Maksud Bekalan. Maksud Tanggungan adalah

perbelanjaan dikenakan ke atas Kumpulan Wang Disatukan termasuk bayaran pencen, ganjaran, pampasan dan perbelanjaan hutang negeri. Manakala Maksud Bekalan merupakan emolumen, semua kenaan kepada peruntukan belanjawan bagi barang dan perkhidmatan serta bayaran pindahan seperti caruman kepada Kumpulan Wang Pembangunan. Maksud Bekalan juga termasuk wang yang diperuntukkan kepada Badan-badan Berkanun dan Pihak Berkuasa Tempatan melalui pemberian atau pinjaman yang dianggap sebagai perbelanjaan. Pada tahun 2015, perbelanjaan mengurus Kerajaan Negeri adalah berjumlah RM2.13 bilion yang merupakan 96% daripada peruntukan diluluskan oleh Dewan Undangan Negeri Selangor berjumlah RM2.22 bilion. Perbandingan perbelanjaan mengurus sebenar dengan peruntukan yang diluluskan adalah seperti di **Jadual 4.13**.

Jadual 4.13
Perbelanjaan Mengurus Sebenar Berbanding Anggaran Tahun 2015

Bil.	Maksud Perbelanjaan	Peruntukan Diluluskan (RM Juta)	Perbelanjaan Sebenar (RM Juta)	Belanja (%)
1	Emolumen	393.29	377.16	95.9
2	Perkhidmatan Dan Bekalan	445.55	419.84	94.2
3	Aset	17.69	16.53	93.4
4	Pemberian Dan Kenaan Bayaran Tetap	1,350.92	1,308.50	96.9
5	Perbelanjaan Lain	15.55	12.42	79.9
Jumlah		2,223.00	2,134.45	96.0

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.4.5.2. Perbelanjaan mengurus pada keseluruhannya meningkat sejumlah RM21.31 juta daripada RM2.11 bilion pada tahun 2014 kepada RM2.13 bilion pada tahun 2015 seperti di **Jadual 4.14**.

Jadual 4.14
Perbelanjaan Mengurus Tahun 2015 Berbanding 2014

Bil.	Maksud Perbelanjaan	2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)	Perubahan	
				(RM Juta)	(%)
1	Emolumen	362.20	377.16	14.96	4.1
2	Perkhidmatan Dan Bekalan	400.82	419.84	19.02	4.7
3	Aset	8.77	16.53	7.76	88.5
4	Pemberian Dan Kenaan Bayaran Tetap	1,318.64	1,308.50	-10.14	-0.8
5	Perbelanjaan Lain	22.71	12.42	-10.29	-45.3
Jumlah		2,113.14	2,134.45	21.31	1.0

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.4.5.3. Antara butiran perbelanjaan yang mencatat peningkatan yang ketara pada tahun 2015 berbanding 2014 adalah seperti di **Jadual 4.15**.

Jadual 4.15
Peningkatan Perbelanjaan Mengurus Yang Ketara Tahun 2015 Berbanding 2014

Peningkatan Perbelanjaan Mengikut Rang Ketara Tahun 2015 Berbanding 2014						
Bil.	Butiran	2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)	Perubahan		Punca
				(RM Juta)	(%)	
Emolumen						
1	Gaji Dan Upahan	222.62	233.28	10.66	4.8	- Jabatan Kerja Raya - Pelarasan gaji skim jawatan gred J17 ke gred J29 dan juga pengisian jawatan kosong seramai 157 orang (RM3.59 juta). - Jabatan Agama Islam - Pembayaran kenaikan gaji untuk guru secara <i>time-based</i> serta menampung kenaikan gaji tahunan untuk semua kakitangan (RM3.73 juta).
Perkhidmatan Dan Bekalan						
1	Penyelenggaraan Dan Pembaikan Kecil Yang Dibeli	103.53	115.56	12.03	11.6	- Jabatan Pengairan Dan Saliran - Penambahan peruntukan dasar baru bagi tujuan ini (RM12 juta).
2	Sewaan	24.49	33.00	8.51	34.7	- Pejabat Menteri Besar Dan Setiausaha Kerajaan Negeri - Pembayaran sewaan 414 unit kamera CCTV di 11 Pihak Berkuasa Tempatan bagi tahun kedua (RM5.86 juta setahun).
Aset						
1	Harta Modal – Harta Modal Yang Lain	4.08	8.91	4.83	118.4	- Pejabat Menteri Besar Dan Setiausaha Kerajaan Negeri - Pembayaran menukar 7 unit lif baru di Podium Utara dan Selatan, Bangunan Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah dan 3 unit lif di Dewan Jubli Perak (RM2 juta). - Dewan Undangan Negeri Selangor (DUN) - Menaik taraf sistem audio video dan rakaman DUN untuk melancarkan perjalanan Persidangan DUN (RM1.75 juta).
2	Bangunan Dan Pembaikan Bangunan	0.00	2.53	2.53	100.0	- Jabatan Kerja Raya (JKR) - Pembaikan dan penggantian bumbung bangunan bengkel dan kelengkapan perabot pejabat baru JKR Sepang (RM832,735). - Pejabat Daerah Dan Tanah Hulu Langat - Bayaran <i>one-off</i> untuk penyenggaraan bangunan (RM449,435).

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.4.5.4. Sementara itu, 2 butiran perbelanjaan yang mencatat penurunan ketara pada tahun 2015 berbanding 2014 adalah seperti di **Jadual 4.16**.

Jadual 4.16
Penurunan Perbelanjaan Mengurus Yang Ketara Tahun 2015 Berbanding 2014

Penerimaan Perbelanjaan Mengikut Pangkat Tahun 2015 Berbanding 2014						
Bil.	Butiran	2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)	Perubahan		Punca
				(RM Juta)	(%)	
Pemberian Dan Kenaan Bayaran Tetap						
1	Faedah, Dividen Dan Kenaan Bayaran Hutang Negara Yang Lain	25.27	16.00	-9.27	-36.7	Pejabat Perbendaharaan Negeri - Peruntukan Bayaran Balik Pinjaman Kerajaan Persekutuan bagi Perumahan Awam Kos Rendah tahun 2015 berjumlah RM16 juta berbanding RM25.27 juta bagi tahun 2014.

Bil.	Butiran	2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)	Perubahan		Punca
				(RM Juta)	(%)	
Perbelanjaan Lain						
1	Pulangan Balik Dan Hapus Kira	18.07	6.59	-11.48	-63.5	Pejabat Perbendaharaan Negeri - Perbelanjaan pulangan balik hasil menggunakan peruntukan vot pada tahun 2015 adalah sifar berbanding RM8.36 juta pada tahun 2014.

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

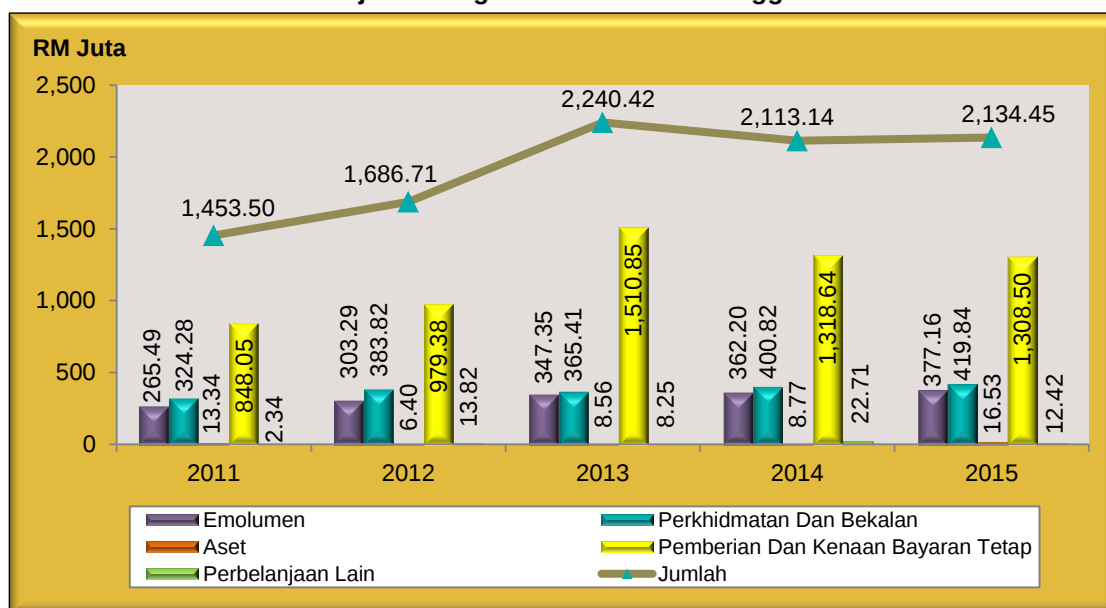
4.4.5.5. Kedudukan perbelanjaan mengurus bagi tahun 2011 hingga 2015 adalah seperti di **Jadual 4.17** dan **Carta 4.3**. Analisis Audit menunjukkan perbelanjaan mengurus meningkat setiap tahun dari tahun 2011 hingga 2013 sebelum menurun pada tahun 2014 dan meningkat semula pada tahun 2015.

Jadual 4.17
Perbelanjaan Mengurus Tahun 2011 Hingga 2015

Bil.	Maksud Perbelanjaan	2011 (RM Juta)	2012 (RM Juta)	2013 (RM Juta)	2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)
1	Emolumen	265.49	303.29	347.35	362.20	377.16
2	Perkhidmatan Dan Bekalan	324.28	383.82	365.41	400.82	419.84
3	Aset	13.34	6.40	8.56	8.77	16.53
4	Pemberian Dan Kenaan Bayaran Tetap	848.05	979.38	1,510.85	1,318.64	1,308.50
5	Perbelanjaan Lain	2.34	13.82	8.25	22.71	12.42
Jumlah		1,453.50	1,686.71	2,240.42	2,113.14	2,134.45

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

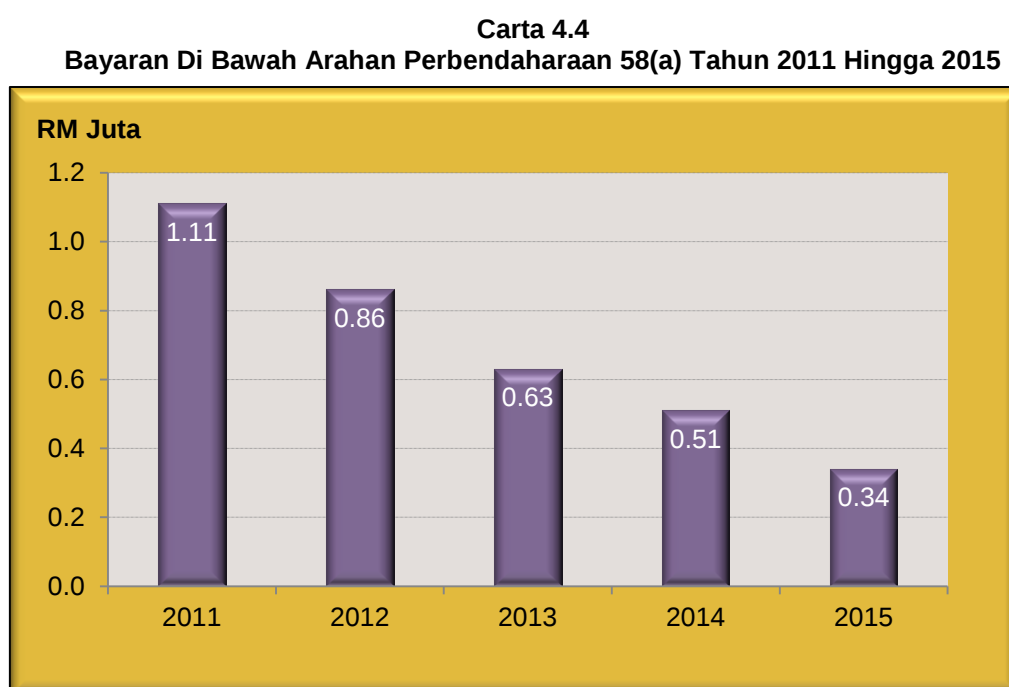
Carta 4.3
Perbelanjaan Mengurus Tahun 2011 Hingga 2015

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.4.6. Bayaran Di Bawah Arahan Perbendaharaan 58(a)

4.4.6.1. Arahan Perbendaharaan (AP) 58(a) memperuntukkan bahawa pembayaran untuk bekalan/perkhidmatan yang telah diterima pada tahun sebelumnya boleh dibuat pada tahun semasa dengan syarat jabatan mempunyai baki peruntukan yang mencukupi pada tahun di mana bekalan/perkhidmatan tersebut diterima dan tiada sebarang keraguan tentang sebab berlaku kelewatan pembayaran tersebut. Pada tahun 2015, bayaran di bawah AP 58(a) berjumlah RM336,297, menurun sejumlah RM177,637 berbanding RM513,934 pada tahun 2014. Bayaran di bawah AP 58(a) telah berkurangan setiap tahun sejak tahun 2011 seperti di **Carta 4.4**.

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.4.6.2. Semua bayaran di bawah AP 58(a) bagi tahun 2015 telah dibuat mengikut peraturan kewangan yang ditetapkan. Antara tujuan bayaran ini adalah untuk bayaran elaun tuntutan perjalanan dan elaun harian, elaun lebih masa, sewaan mesin fotostat, bil perubatan, iklan warta kerajaan, bayaran caruman Pertubuhan Keselamatan Sosial (PERKESO), bayaran perkhidmatan kawalan keselamatan, bayaran alat ganti dan penyenggaraan kenderaan, bayaran tunggakan elaun memangku serta elaun penceramah. Bayaran AP 58(a) berlaku disebabkan tuntutan/bil lewat diterima dan jabatan mengambil masa dalam penyediaan dokumen lengkap bagi bayaran caruman PERKESO. **Pada pendapat Audit, sebahagian besar daripada bayaran di bawah AP 58(a) sepatutnya boleh dibayar dalam tahun kewangan sekiranya jabatan mengambil langkah proaktif untuk memastikan tuntutan/bil tersebut diterima dan diselesaikan pembayarannya sebelum tarikh penutupan akaun. Bayaran di bawah AP 58(a) boleh menjejaskan peruntukan tahun semasa kerana peruntukan tersebut telah digunakan untuk membayar bil bagi perbelanjaan tahun sebelumnya yang masih belum dijelaskan.**

4.5. AKAUN PINJAMAN DISATUKAN

4.5.1. Akaun Pinjaman Disatukan ditubuhkan mengikut Seksyen 7(b), Akta Tatacara Kewangan 1957. Akaun ini digunakan untuk mengakaunkan semua pinjaman yang diterima daripada Kerajaan Persekutuan dan bayaran yang berkaitan serta pindahan penerimaan pinjaman ke Kumpulan Wang Pembangunan dan Kumpulan Wang Pinjaman Perumahan.

4.5.2. Pada tahun 2015, Kerajaan Negeri telah menerima pinjaman berjumlah RM99.67 juta daripada Kerajaan Persekutuan untuk membiayai 3 Projek Bekalan Air seperti di **Jadual 4.18**.

Jadual 4.18
Pinjaman Daripada Kerajaan Persekutuan Tahun 2015
Untuk Membiayai Projek Bekalan Air

Bil.	Projek	Jumlah (RM Juta)
1	Projek Pengagihan Semula Kapasiti Naik Taraf Loji Rawatan Air Sungai Selangor Fasa 1	46.00
2	Projek Pengagihan Semula Kapasiti Reka Bentuk Loji Rawatan Air Sungai Selangor Fasa 3	33.26
3	Projek Skim Pemindahan Pukal Rasa	20.41
Jumlah		99.67

Sumber : Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.5.3. Pada akhir tahun 2015, Akaun Pinjaman Disatukan menunjukkan baki sifar selepas RM99.67 juta dipindahkan kepada Kumpulan Wang Pembangunan untuk membiayai projek selaras dengan Piawaian Perakaunan Kerajaan 5 (Akaun Pinjaman Disatukan). **Jadual 4.19** menunjukkan Akaun Pinjaman Disatukan yang berbaki sifar pada tahun 2014 dan 2015 serta urus niaga terimaan dan bayaran/pindahan berkaitan.

Jadual 4.19
Kedudukan Akaun Pinjaman Disatukan Tahun 2015 Berbanding 2014

Butiran	2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)	Perubahan	
			(RM Juta)	(%)
Baki Pada 1 Januari	0.00	0.00	0.00	0.0
Terimaan	106.87	99.67	-7.20	-6.7
Bayaran/Pindahan	106.87	99.67	-7.20	-6.7
Baki Pada 31 Disember	0.00	0.00	0.00	0.0

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.6. AKAUN AMANAH DISATUKAN

Akaun Amanah Disatukan mengakaun semua penerimaan dan pembayaran wang amanah mengikut kehendak Akta Amanah, Arahan Amanah dan Surat Ikatan Amanah di bawah Seksyen 9 dan Seksyen 10 Akta Tatacara Kewangan 1957, undang-undang dan perjanjian. Akaun ini ditubuhkan mengikut Perkara 99 Perlembagaan Persekutuan dan Seksyen 7 Akta Tatacara Kewangan 1957. Akaun Amanah Disatukan terdiri daripada Kumpulan Wang Amanah Kerajaan, Kumpulan Wang Amanah Awam dan Akaun Deposit. Baki Akaun

Amanah Disatukan pada 31 Disember 2015 berjumlah RM1.66 bilion berbanding RM2 bilion pada akhir tahun 2014 iaitu menurun sejumlah RM335.53 juta. Kedudukan Akaun Amanah Disatukan pada akhir tahun 2015 berbanding tahun 2014 adalah seperti di **Jadual 4.20**.

Jadual 4.20
Kedudukan Akaun Amanah Disatukan Tahun 2015 Berbanding 2014

Bil.	Butiran	2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)	Perubahan	
				(RM Juta)	(%)
1	Kumpulan Wang Amanah Kerajaan	1,548.89	1,237.99	-310.90	-20.1
2	Kumpulan Wang Amanah Awam	355.92	326.90	-29.02	-8.2
3	Akaun Deposit	93.75	98.14	4.39	4.7
Baki Pada 31 Disember		1,998.56	1,663.03	-335.53	-16.8

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.6.1. Kumpulan Wang Amanah Kerajaan

Kumpulan Wang Amanah Kerajaan ditubuhkan di bawah peruntukan Seksyen 10 Akta Tatacara Kewangan 1957 melalui resolusi Dewan Undangan Negeri (DUN) dan hanya boleh digunakan bagi maksud ia ditubuhkan. Pembayaran daripada kumpulan wang ini tidak boleh melebihi had peruntukan yang diluluskan oleh DUN. Kumpulan wang ini terdiri daripada Kumpulan Wang Pembangunan, Kumpulan Wang Pinjaman Perumahan, Pelbagai Kumpulan Wang Amanah Kerajaan dan Kumpulan Wang Pembangunan Hutan.

4.6.1.1. Kumpulan Wang Pembangunan

- a. Kumpulan Wang Pembangunan mengaakun terimaan dan bayaran pembangunan seperti yang diperuntukkan oleh Akta Kumpulan Wang Pembangunan 1966 (Akta 406). Terimaan utama bagi kumpulan wang ini terdiri daripada pindahan daripada Akaun Hasil Disatukan, pinjaman yang diterima daripada Kerajaan Persekutuan bagi maksud pembangunan, pemberian Persekutuan dan pelbagai terimaan. Analisis perbandingan baki Kumpulan Wang Pembangunan pada akhir tahun 2014 dan 2015 adalah seperti di **Jadual 4.21**.

Jadual 4.21
Kedudukan Kumpulan Wang Pembangunan Tahun 2015 Berbanding 2014

Butiran	2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)	Perubahan	
			(RM Juta)	(%)
Baki Pada 1 Januari	167.14	173.66	6.52	3.9
Terimaan	783.63	1,023.29	239.66	30.6
Perbelanjaan	777.11	1,068.11	291.00	37.4
Surplus/Defisit	6.52	-44.82	-51.34	-787.4
Baki Pada 31 Disember	173.66	128.84	-44.82	-25.8

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

- b. Pada tahun 2015, kumpulan wang ini telah mencatat defisit berjumlah RM44.82 juta kerana perbelanjaan berjumlah RM1.07 bilion melebihi terimaan berjumlah RM1.02 bilion. Ini menyebabkan baki terkumpul Kumpulan Wang Pembangunan pada akhir

tahun 2015 menurun menjadi RM128.84 juta berbanding RM173.66 juta pada akhir tahun 2014. Perbelanjaan pembangunan bagi tahun 2014 dan 2015 adalah seperti di **Jadual 4.22**.

Jadual 4.22
Perbelanjaan Pembangunan Tahun 2015 Berbanding 2014

Bil.	Jabatan	2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)	Perubahan	
				(RM Juta)	(%)
1	Pejabat Menteri Besar Dan Setiausaha Kerajaan Negeri	448.03	592.34	144.31	32.2
2	Jabatan Kerja Raya	177.52	315.98	138.46	78.0
3	Pejabat Perbendaharaan Negeri • Projek Am • Pengkomputeran				
		3.50	3.56	0.06	1.7
		0.26	0.27	0.01	3.8
4	Jabatan Perkhidmatan Veterinar	6.52	7.45	0.93	14.3
5	Jabatan Perancangan Bandar Dan Desa	2.44	2.21	-0.23	-9.4
6	Jabatan Pengairan Dan Saliran	43.16	43.29	0.13	0.3
7	Jabatan Agama Islam	87.67	90.47	2.80	3.2
8	Jabatan Pertanian	8.01	12.34	4.33	54.1
9	Jabatan Kehakiman Syariah	0.00	0.20	0.20	100.0
Jumlah		777.11	1,068.11	291.00	37.4

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

- c. Peruntukan pembangunan bagi satu projek berjumlah RM500,000 di satu jabatan dan viremen peruntukan yang diluluskan bagi satu projek lain berjumlah RM200,010 di satu jabatan lain tidak dibelanjakan. Butiran adalah seperti di **Jadual 4.23** dan **Jadual 4.24**. Sementara itu, **Jadual 4.25** menyenaraikan 3 projek di 3 jabatan di mana perbelanjaan adalah kurang daripada 10% berbanding peruntukan.

Jadual 4.23
Peruntukan Pembangunan Tidak Dibelanjakan

Bil.	Jabatan	Perihal Projek	Anggaran (RM)	Perbelanjaan Sebenar (RM)	Sebab
1	Pejabat Menteri Besar Dan Setiausaha Kerajaan Negeri	Pengurusan Air	500,000	0.00	Antara sebab adalah pindaan kepada terma rujukan oleh Jawatankuasa Penilaian Sebut Harga akibat daripada 2 kali iklan tawaran sebut harga yang tidak mendapat sambutan.

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

Jadual 4.24
Viremen Peruntukan Pembangunan Yang Diluluskan Tidak Dibelanjakan

Bil.	Jabatan	Perihal Projek	Viremen (RM)	Anggaran Selepas Viremen (RM)	Perbelanjaan Sebenar (RM)	Baki Peruntukan (RM)	Sebab
1	Jabatan Agama Islam	Masjid Nurul Iman Kampung Telok Gadong	200,000	200,010	0.00	200,010	Antara sebab adalah reka bentuk masjid belum dimuktamadkan walaupun Jabatan Kerja Raya bercadang untuk mengiklankan tender pada pertengahan tahun 2015.

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

Jadual 4.25
Perbelanjaan Pembangunan Kurang Daripada 10% Berbanding Peruntukan

Bil.	Jabatan	Perihal Projek	Anggaran (RM)	Perbelanjaan Sebenar (RM)	Belanja (%)	Sebab
1	Jabatan Pengairan Dan Saliran	Projek Tebatan Banjir di Sungai Kedondong	200,000	5,761	2.9	Projek ini telah diberi milik tapak pada 2 Disember 2015. Baki peruntukan tidak dapat dibelanjakan akibat daripada kelewatan pihak kontraktor memulakan kerja awalan di tapak. Pembayaran dibuat untuk iklan tender dan penjilidan dokumen tender.
2	Jabatan Kerja Raya (JKR)	Membina Pejabat Daerah JKR Kuala Selangor	53,000	2,965	5.6	Projek ditangguhkan bagi memberi keutamaan kepada projek yang lebih memerlukan. Perbelanjaan berjumlah RM2,965 adalah untuk kerja percetakan lukisan tender.
3	Jabatan Pertanian	Membina Kompleks Pertanian Sabak Bernam	200,000	6,519	3.3	Peruntukan yang telah dibelanjakan adalah untuk kerja mengukur tapak projek. Projek ini tidak dapat diteruskan atas arahan Kerajaan Negeri untuk menangguhkan pembinaan bangunan baru di Negeri Selangor.

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.6.1.2. Kumpulan Wang Pinjaman Perumahan

- Kumpulan wang ini diwujudkan bertujuan memberi kemudahan pinjaman perumahan kepada penjawat awam Negeri, Ahli Pentadbiran, Perundangan dan Dewan Undangan Negeri Selangor serta Badan Berkanun Negeri untuk membeli hartanah berupa tanah dan/atau rumah. Sumber kewangan kumpulan wang ini adalah caruman daripada Akaun Hasil Disatukan dan bayaran balik pinjaman perumahan. Bahagian Pinjaman Perumahan, Pejabat Setiausaha Kerajaan Negeri bertanggungjawab meluluskan pinjaman manakala Pejabat Perbendaharaan Negeri bertanggungjawab terhadap penyelenggaraan rekod perakaunan berkaitan pengeluaran dan bayaran balik pinjaman perumahan.
- Baki Kumpulan Wang Pinjaman Perumahan meningkat sejumlah RM5.50 juta daripada RM40.14 juta pada akhir tahun 2014 kepada RM45.64 juta pada akhir tahun 2015 seperti di **Jadual 4.26**. Peningkatan ini adalah disebabkan pemberian pinjaman pada tahun 2015 menurun sejumlah RM17.40 juta berbanding tahun 2014. Selain itu, jumlah bayaran balik pinjaman juga melebihi pinjaman yang diberi sejumlah RM5.50 juta.

Jadual 4.26
Kumpulan Wang Pinjaman Perumahan Tahun 2015 Berbanding 2014

Butiran	2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)	Perubahan	
			(RM Juta)	(%)
Baki Pada 1 Januari	6.74	40.14	33.40	495.5
Tambahan Caruman Pinjaman	40.00	0.00	-40.00	-100.0
Bayaran Balik Pinjaman	45.10	39.80	-5.30	-11.8
Pinjaman Diberi	51.70	34.30	-17.40	-33.7
Baki Pada 31 Disember	40.14	45.64	5.50	13.7

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.6.1.3. Pelbagai Kumpulan Wang Amanah Kerajaan

- a. Berdasarkan Penyata Kewangan Kerajaan Negeri bagi tahun 2015, Pelbagai Kumpulan Wang Amanah Kerajaan terdiri daripada Akaun Penyelesaian, Akaun Perniagaan, Akaun Pinjaman, Kumpulan Wang Luar Jangka dan Pelbagai Kumpulan Wang. Kedudukan Pelbagai Kumpulan Wang Amanah Kerajaan pada tahun 2015 dan 2014 adalah seperti di **Jadual 4.27**.

Jadual 4.27
Kedudukan Pelbagai Kumpulan Wang Amanah Kerajaan Tahun 2015 Berbanding 2014

Bil.	Butiran	2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)	Perubahan	
				(RM Juta)	(%)
1	Akaun Penyelesaian	-218.33	-195.92	22.41	10.3
2	Akaun Perniagaan	2.93	2.67	-0.26	-8.9
3	Akaun Pinjaman	139.39	152.87	13.48	9.7
4	Kumpulan Wang Luar Jangka	0.13	8.10	7.97	6,130.8
5	Pelbagai Kumpulan Wang (Termasuk Kumpulan Wang Amanah Penyenggaraan Jalan Negeri dan Akaun Kena Bayar)	1,399.39	1,080.16	-319.23	-22.8
Jumlah		1,323.51	1,047.88	-275.63	-20.8

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

- b. Pada akhir tahun 2015, jumlah baki Pelbagai Kumpulan Wang Amanah Kerajaan menurun sejumlah RM275.63 juta menjadi RM1.05 bilion berbanding RM1.32 bilion pada tahun 2014. Penyumbang utama kepada penurunan ini ialah penurunan baki Pelbagai Kumpulan Wang sejumlah RM319.23 juta. Penurunan ketara ini disebabkan oleh pengurangan baki Kumpulan Wang Amanah Penyenggaraan Jalan Negeri sejumlah RM277.09 juta pada tahun 2015 berbanding tahun 2014. Selain itu, bayaran di bawah Akaun Kena Bayar tidak dibuat pada tahun 2015 juga menyebabkan penurunan sejumlah RM96.90 juta berbanding tahun 2014. Sementara itu, baki debit Akaun Penyelesaian telah menurun sejumlah RM22.41 juta antaranya disumbangkan oleh Pelarasan Akaun Kumpulan Bekalan Air berjumlah RM12.27 juta setiap tahun. Analisis Audit selanjutnya terhadap Akaun Penyelesaian dan Kumpulan Wang Amanah Penyenggaraan Jalan Negeri adalah seperti berikut:

i. Akaun Penyelesaian

- Arahan Perbendaharaan 153 menyatakan semua urusan yang termasuk di bawah Akaun Penyelesaian antara Pejabat Perakaunan dan Kumpulan Wang Akaun Penyelesaian Utama Perbendaharaan hendaklah diselesaikan dengan secepat mungkin melalui Akaun Penyelesaian yang diwujudkan. Pada akhir tahun 2015, terdapat 5 Akaun Penyelesaian tidak berbaki sifar. Akaun yang berkaitan dan penerangan adalah seperti di **Jadual 4.28**.

Jadual 4.28
Akaun Penyelesaian Tidak Berbaki Sifar Pada Akhir Tahun 2015

Bil.	Butiran	2014	2015	Perubahan		Catatan
		(RM Juta)	(RM Juta)	(RM Juta)	(%)	
1	Akaun Semasa Antara Pentadbiran	2.50	2.50	0.00	0.00	Akaun ini tidak boleh disifarkan kerana merupakan Akaun Peruntukan yang ditubuhkan di bawah Seksyen 10, Jadual Ketiga, Akta Tatacara Kewangan 1957.
2	Akaun Penyelesaian Utama Perbendaharaan	2.30	2.30	0.00	0.00	Akaun ini tidak boleh disifarkan kerana merupakan Akaun Peruntukan kepada Akaun Urusniaga bagi 103 akaun di bawah Akaun Penyelesaian.
3	Pelarasan Akaun Kumpulan Bekalan Air	-233.22	-220.95	12.27	5.3	Pelarasan berperingkat sejumlah RM12.27 juta setiap tahun telah diluluskan oleh Pegawai Kewangan Negeri untuk dilaksanakan selama 20 tahun mulai tahun 2014 hingga 2033. Pada bulan April 2015, akaun ini telah dilaraskan dengan RM12.27 juta di bawah Maksud Perbelanjaan Tanggungan T04 (Pelbagai di bawah Kod Belanja 42999- Pemberian Dan Bantuan Lain) menjadikan baki debit RM220.95 juta pada akhir tahun 2015.
4	Akaun Penyelesaian Cek Terbatal	8.22	17.68	9.46	115.1	Peningkatan jumlah cek dan EFT terbatal dan belum dituntut oleh penerima bayaran pada tahun 2015. Selain itu, terdapat cek dan EFT terbatal pada tahun 2009 yang tidak dituntut selepas 6 tahun dan tidak dikreditkan ke Akaun Hasil Negeri masing-masing berjumlah RM488,231 dan RM26,267. Pejabat Perbendaharaan Negeri telah mengeluarkan surat kepada jabatan yang terlibat supaya menghubungi penerima bayaran untuk mengemukakan permohonan penggantian cek dan EFT kepada pejabatnya.
5	Akaun Penyelesaian Pembatalan EFT	1.87	2.55	0.68	36.4	
Jumlah		-218.33	-195.92	22.41	10.3	

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.6.1.4. Kumpulan Wang Amanah Penyenggaraan Jalan Negeri

- a. Kumpulan Wang Amanah Penyenggaraan Jalan Negeri diwujudkan untuk mengaakun pemberian daripada Kerajaan Persekutuan berdasarkan peruntukan Perkara 109(1)(b) Perlembagaan Persekutuan bagi membiayai penyenggaraan jalan negeri sepanjang 16,753.25 kilometer (km) yang dilaksanakan oleh Jabatan Kerja Raya, Jabatan Pengairan Dan Saliran, Pejabat Daerah Dan Tanah serta Pihak Berkuasa Tempatan. Kumpulan Wang Amanah Penyenggaraan Jalan Negeri telah

ditubuhkan di bawah Seksyen 10, Akta Tatacara Kewangan 1957. Pegawai Pengawal bagi akaun amanah ini ialah Pegawai Kewangan Negeri.

- b. Pada tahun 2015, jumlah terimaan bagi Kumpulan Wang Amanah Penyenggaraan Jalan Negeri adalah RM470.58 juta. Daripada jumlah tersebut, RM468.77 juta merupakan pemberian jalan negeri daripada Kerajaan Persekutuan manakala RM1.81 juta merupakan bayaran balik dari Pejabat Daerah Dan Tanah Petaling bagi pemulangan peruntukan yang tidak dibelanjakan. Baki Kumpulan Wang Amanah Penyenggaraan Jalan Negeri menurun sejumlah RM277.09 juta daripada RM803.94 juta pada tahun 2014 menjadi RM526.85 juta pada tahun 2015. Butiran seperti di **Jadual 4.29**. Penurunan ini disebabkan oleh terimaan menurun sejumlah RM53.17 juta manakala perbelanjaan meningkat sejumlah RM205.77 juta. Terimaan menurun kerana panjang jalan negeri telah dikemas kini dalam Sistem Maklumat Rekod Jalan Raya Malaysia (MARRIS *Online*) pada tahun 2014 (15,185.71 km) berbanding tahun 2013 (16,286.90 km). Peningkatan perbelanjaan pula adalah kerana kerja penyelenggaraan jalan negeri yang dilaksanakan oleh Jabatan Kerja Raya, Pihak Berkuasa Tempatan, Pejabat Daerah Dan Tanah serta Jabatan Pengairan Dan Saliran telah bertambah.

Jadual 4.29
Kedudukan Kumpulan Wang Amanah Penyenggaraan Jalan Negeri
Tahun 2015 Berbanding 2014

Butiran	2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)	Perubahan	
			(RM Juta)	(%)
Baki Pada 1 Januari	822.09	803.94	-18.15	-2.2
Terimaan	523.75	470.58	-53.17	-10.2
Bayaran	541.90	747.67	205.77	38.0
Baki Pada 31 Disember	803.94	526.85	-277.09	-34.5

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

- c. Kedudukan Kumpulan Wang Amanah Penyenggaraan Jalan Negeri pada akhir tahun 2011 hingga 2015 dan peratus penggunaan (perbelanjaan berbanding terimaan) adalah seperti di **Jadual 4.30**. Pada tahun 2015, prestasi perbelanjaan adalah sangat baik iaitu 158.9% berbanding 103.5% pada tahun 2014.

Jadual 4.30
Kedudukan Kumpulan Wang Amanah Penyenggaraan Jalan Negeri
Tahun 2011 Hingga 2015

Tahun	Baki Pada 1 Januari (RM Juta)	Terimaan (RM Juta)	Perbelanjaan (RM Juta)	Baki Pada 31 Disember (RM Juta)	Penggunaan (%)
2011	162.46	375.90	218.51	319.85	58.1
2012	319.85	489.54	178.12	631.27	36.4
2013	631.27	499.40	308.58	822.09	61.8
2014	822.09	523.75	541.90	803.94	103.5
2015	803.94	470.58	747.67	526.85	158.9

Sumber: Penyata Kewangan Kumpulan Wang Amanah Penyenggaraan Jalan Negeri

4.6.2. Kumpulan Wang Amanah Awam

4.6.2.1. Kumpulan Wang Amanah Awam mengakaun terimaan dan bayaran bagi maksud tertentu mengikut akta khas atau Seksyen 9 Akta Tatacara Kewangan 1957. Sumber kewangan kumpulan wang ini adalah daripada Kerajaan Negeri, badan lain dan orang perseorangan untuk tujuan tertentu. Pada akhir tahun 2015, Kerajaan Negeri mempunyai 53 akaun amanah awam yang berbaki RM326.90 juta. Baki ini menurun sejumlah RM29.02 juta berbanding RM355.92 juta pada tahun 2014. Butiran seperti di **Jadual 4.31**. Penurunan baki ini disebabkan terutamanya oleh bayaran yang telah dibuat kepada Lembaga Perumahan Dan Hartanah Selangor untuk menjelaskan tuntutan daripada perunding dan kepada satu kontraktor untuk bayaran pendahuluan bagi Projek Rumah Selangorku di bawah Akaun Amanah Rumah Mampu Milik Negeri Selangor berjumlah RM23.73 juta.

Jadual 4.31
Kumpulan Wang Amanah Awam Tahun 2015 Berbanding 2014

Butiran	2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)	Perubahan	
			(RM Juta)	(%)
Baki Pada 1 Januari	226.34	355.92	129.58	57.3
Terimaan	385.23	308.03	-77.20	-20.0
Bayaran	255.65	337.05	81.40	31.8
Baki Pada 31 Disember	355.92	326.90	-29.02	-8.2

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.6.2.2. Pada tahun 2015, sebanyak 6 akaun amanah awam baru telah ditubuhkan dengan peruntukan berjumlah RM25.10 juta. Pada 31 Disember 2015, semua akaun ini berbaki kredit RM3.40 juta. Butiran seperti di **Jadual 4.32**.

Jadual 4.32
Akaun Amanah Awam Baru Yang Ditubuhkan Pada Tahun 2015

Bil.	Akaun Amanah	Tujuan Penubuhan	Peruntukan (RM Juta)	Baki (RM Juta)
1	Akaun Amanah Penajaan Persatuan Bola Sepak Selangor	Membiayai perbelanjaan yang berkaitan dengan aktiviti Persatuan Bola Sepak Selangor (FAS).	17.26	0.29
2	Tabung Pendidikan Tahfiz Al-Quran Dan Al-Qiraat Di Kolej Universiti Islam Antarabangsa Selangor (KUIS)	Memberi penajaan yuran pengajian di peringkat Diploma dan Sarjana Muda bidang Tahfiz Al-Quran dan Al-Qiraat di KUIS kepada pelajar yang berkelayakan.	4.50	1.44
3	Akaun Amanah Cucunda DYMM Sultan Selangor	Memperakaunkan semua terimaan dan bayaran bagi Akaun Amanah Cucunda DYMM Sultan Selangor.	0.90	0.90
4	Akaun Amanah Majlis Sambutan Perayaan-Perayaan Utama Peringkat Negeri Selangor	Membiayai Majlis Sambutan Perayaan-Perayaan Utama Peringkat Negeri Selangor iaitu Hari Raya Aidilfitri, Tahun Baru Cina, Deepavali Dan Krismas serta lain-lain perbelanjaan berkaitan yang diluluskan.	2.07	0.40
5	Akaun Amanah Bagi Membantu Pembiayaan Program-Program Yang Dilaksanakan Oleh Jabatan Kehakiman Syariah	Membiayai kos pengurusan, perjalanan dan penganjuran sebarang program yang melibatkan pelaksanaan fungsi dan arahan Majlis Agama Islam Selangor (MAIS) oleh Jabatan	0.12	0.12

Bil.	Akaun Amanah	Tujuan Penubuhan	Peruntukan (RM Juta)	Baki (RM Juta)
	Selangor	Kehakiman Syariah Selangor termasuk kos yang bersangkutan dengan proses kutipan hasil MAIS.		
6	Akaun Amanah Pelan Induk Dan Pembangunan Pusat Sistem Maklumat Geografi (GIS)	Membiayai penyediaan pelan induk, pembangunan GIS dan belanja aktiviti yang diputuskan oleh Jawatankuasa Akaun Amanah dan GIS.	0.25	0.25
Jumlah			25.10	3.40

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.6.2.3. 1Pekeliling Perbendaharaan (1PP) – Pengurusan Wang Awam (WP) 10.4 menetapkan akaun amanah awam yang telah mencapai maksud penubuhannya, tidak diperlukan lagi, tidak lagi aktif untuk tempoh setahun hendaklah ditutup. Pada tahun 2015, lima akaun amanah telah ditutup kerana tidak diperlukan lagi. Bagaimanapun, akaun amanah Tabung Wang Cagaran Berkelompok berbaki RM2.85 juta pada akhir tahun 2015 yang tidak lagi aktif dan telah tidak bergerak sejak tahun 2010 masih belum ditutup.

4.6.3. Akaun Deposit

4.6.3.1. Akaun Deposit terdiri daripada Deposit Am dan Deposit Pelarasan. Deposit Am mengakaunkan wang yang diterima khusus bagi sesuatu maksud di bawah mana-mana undang-undang atau mengikut perjanjian dan dibayar balik apabila maksud tersebut telah dicapai atau selesai. Deposit Pelarasan pula adalah akaun sementara yang digunakan sebelum bayaran dibuat atau pelarasan kepada akaun tertentu. Pada akhir tahun 2015, Kerajaan Negeri mempunyai 20 Akaun Deposit berbaki RM98.14 juta yang diselenggarakan oleh 21 jabatan. Kedudukan Akaun Deposit pada tahun 2014 dan 2015 adalah seperti di **Jadual 4.33**.

Jadual 4.33
Kedudukan Akaun Deposit Pada Tahun 2015 Berbanding 2014

Bil.	Butiran	2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)	Perubahan	
				(RM Juta)	(%)
1	Deposit Am	93.73	98.12	4.39	4.7
2	Deposit Pelarasan	0.02	0.02	0.00	0.0
Jumlah		93.75	98.14	4.39	4.7

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.6.3.2. Analisis Audit menunjukkan baki deposit telah meningkat sejumlah RM4.39 juta kepada RM98.14 juta pada tahun 2015 berbanding RM93.75 juta pada tahun 2014. Peningkatan ini adalah antaranya kesan daripada peningkatan baki Akaun Deposit Wang Jaminan Pelaksanaan Jabatan Kerja Raya Selangor dan Jabatan Pengairan Dan Saliran Selangor disebabkan penambahan projek besar serta penurunan baki Akaun Deposit Lelong Pejabat Daerah Dan Tanah (PDT) Hulu Langat dan PDT Petaling yang disumbangkan oleh bayaran pampasan pengambilan tanah dan kos bayaran lain.

4.6.3.3. Mengikut Arahan Perbendaharaan (AP) 156, Akaun Deposit hendaklah diselenggara dengan betul dan dibuka mengikut jenis deposit yang diterima. Sehingga 31 Disember 2015, sebanyak 9 jabatan mempunyai deposit yang tidak dapat dikenal pasti berjumlah RM15.33 juta. Butiran seperti di **Jadual 4.34**.

Jadual 4.34
Deposit Yang Tidak Dapat Dikenal Pasti Pada Tahun 2015

Bil.	Jabatan	Jumlah (RM)
1	Pejabat Menteri Besar Dan Setiausaha Kerajaan Negeri	13,994,813
2	Pejabat Perbendaharaan Negeri	628,943
3	Jabatan Kerja Raya	448,636
4	Jabatan Pengairan Dan Saliran	159,273
5	Jabatan Perkhidmatan Veterinar	71,517
6	Jabatan Agama Islam	23,410
7	Jabatan Kehakiman Syariah	2,793
8	Pejabat Daerah Dan Tanah Sepang	900
9	Pejabat Daerah Dan Tanah Gombak	150
Jumlah		15,330,435

Sumber: Jabatan Yang Berkaitan

4.6.3.4. Pada 31 Disember 2015, jumlah baki deposit mengikut Senarai Baki Individu di 6 jabatan dan penyata kewangan berbeza sejumlah RM1 juta. Butiran seperti di **Jadual 4.35**. Bagaimanapun, sejumlah RM76,288 telah diselaraskan pada bulan Februari 2016 manakala baki RM919,285 perlu diselaraskan sewajarnya.

Jadual 4.35
Perbezaan Antara Senarai Baki Individu Dengan Penyata Kewangan

Bil.	Jabatan	Baki Deposit Pada 31 Disember 2015		Perbezaan (RM)
		Senarai Baki Individu (RM)	Penyata Kewangan (RM)	
1	Pejabat Tanah Dan Galian	1,144,000	664,000	480,000
2	Jabatan Pengairan Dan Saliran	848,308	500,514	347,794
3	Jabatan Kerja Raya	135,653	58,285	77,368
4	Pejabat Daerah Dan Tanah Kuala Selangor	222,879	175,368	47,511
5	Pejabat Perbendaharaan Negeri	30,300	7,400	22,900
6	Pejabat Daerah Dan Tanah Sepang	2,367,051	2,347,051	20,000
Jumlah		4,748,191	3,752,618	995,573

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Dan Jabatan Yang Berkaitan

4.6.3.5. Pada 31 Disember 2015, lapan jabatan melibatkan 3 Akaun Deposit di 18 Pusat Tanggungjawab mempunyai jumlah deposit berbaki debit sebanyak RM18.72 juta berbanding RM18.94 juta pada tahun 2013 dan RM18.92 juta pada tahun 2014. Penurunan baki debit sejumlah RM18,944 pada tahun 2014 dan RM202,432 pada tahun 2015 bukan disebabkan oleh tindakan pelarasan yang telah diambil tetapi kesan daripada terimaan deposit baru pada tahun tersebut. Butiran lanjut seperti di **Jadual 4.36**.

Jadual 4.36
Akaun Deposit Berbaki Debit Pada Tahun 2013 Hingga 2015

Bil.	Jabatan	Bilangan Akaun*	Bilangan PTJ	Jumlah (RM)		
				2013	2014	2015
1	Pejabat Menteri Besar Dan Setiausaha Kerajaan Negeri	1	3	12,856,172	12,856,172	12,823,202
2	Jabatan Agama Islam	1	3	3,369,892	3,369,892	3,318,492
3	Jabatan Kerja Raya	1	5	2,331,366	2,312,422	2,224,541
4	Jabatan Pengairan Dan Saliran	1	2	339,423	339,423	309,242
5	Jabatan Perkhidmatan Veterinar	1	1	30,397	30,397	30,397
6	Pejabat Perbendaharaan Negeri	1	2	9,892	9,892	9,892
7	Pejabat Daerah Dan Tanah Sepang	1	1	1,000	1,000	1,000
8	Pejabat Daerah Dan Tanah Sabak Bernam	1	1	270	270	270
Jumlah			18	18,938,412	18,919,468	18,717,036

Sumber: Jabatan Yang Berkaitan

Nota: * - Wang Jaminan Pelaksanaan, Cagaran Dan Lelong

4.6.3.6. Mengikut AP 162, deposit yang tidak dituntut selepas tempoh 12 bulan dari tarikh deposit boleh dikembalikan kepada pendeposit, hendaklah diwartakan. Sekiranya deposit berkenaan masih tidak dituntut selepas 3 bulan, ia hendaklah dikreditkan ke Akaun Hasil Disatukan. Sehingga 31 Disember 2015, sebanyak 7 jabatan masih belum mewartakan 8 Akaun Deposit yang tidak dituntut oleh 582 pendeposit dari tahun 1976 hingga 2014 yang melibatkan baki berjumlah RM1.35 juta. Butiran seperti di **Jadual 4.37**.

Pada pendapat Audit, jabatan perlu mewartakan deposit yang tidak lagi diperlukan memandangkan ada antara deposit tersebut telah dipegang selama 39 tahun. Sekiranya deposit yang telah diwartakan tidak dituntut oleh pihak yang berkenaan dan usaha telah dilaksanakan supaya bayaran balik dibuat, tindakan hendaklah diambil untuk mengkreditkannya ke Akaun Hasil Disatukan.

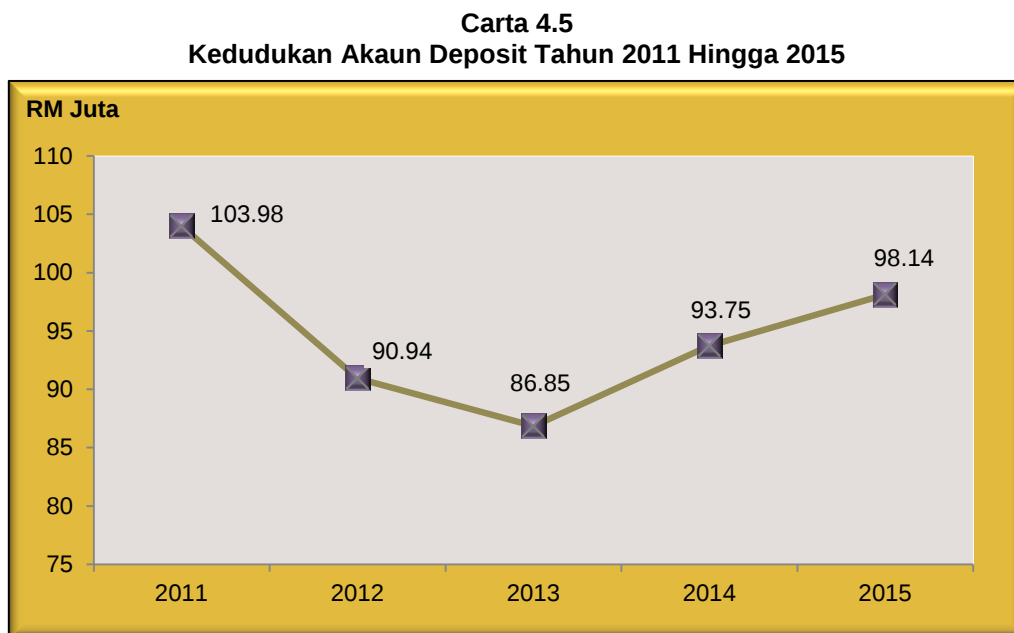
Jadual 4.37
Deposit Diterima Pada Tahun 1976 Hingga 2014 Yang Tidak Diperlukan Belum Dituntut Dan Diwartakan

Bil.	Jabatan	Bil. Akaun Deposit*	Tahun Tidak Dituntut	Bilangan Pendeposit (Individu/ Syarikat)	Jumlah (RM)
1	Jabatan Pengairan Dan Saliran	4	2005-2010	23	591,002
2	Pejabat Daerah Dan Tanah Kuala Langat	1	2004-2010	42	348,000
3	Pejabat Daerah Dan Tanah Gombak	1	2014	2	316,740
4	Pejabat Perbendaharaan Negeri	5	1998-2014	245	51,883
5	Pejabat Daerah Dan Tanah Sepang	2	2002-2013	85	20,180
6	Pejabat Daerah Dan Tanah Kuala Selangor	4	2005-2014	39	14,090
7	Pejabat Daerah Dan Tanah Klang	1	1976-2006	146	12,915
Jumlah		18		582	1,354,810

Sumber: Jabatan Yang Berkaitan

Nota: * - Akaun Cagaran, Cagaran Kantin, Wang Jaminan Pelaksanaan, Deposit Kuarters Kerajaan Negeri, Wang Pampasan Pengambilalihan Tanah, Lelong, Sistem Kultur Laut Dan Wang Ganti Rugi

4.6.3.7. Kedudukan Akaun Deposit bagi tahun 2011 hingga 2015 adalah seperti di **Carta 4.5**. Baki Akaun Deposit menurun pada tahun 2012 dan 2013 sebelum meningkat semula pada tahun 2014 dan 2015.

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.7. PENYATA PRESTASI KEWANGAN

Penyata Prestasi Kewangan menunjukkan lebih atau kurang dana di mana jumlah hasil dibandingkan dengan jumlah perbelanjaan mengurus dan pembangunan serta sumber pembiayaannya dalam sesuatu tahun kewangan. Bagi tahun 2015, sumber dana Kerajaan Negeri berjumlah RM2.53 bilion terdiri daripada Hasil Cukai, Hasil Bukan Cukai dan Terimaan Bukan Hasil. Dana ini digunakan bagi membiayai perbelanjaan mengurus dan perbelanjaan pembangunan berjumlah RM2.29 bilion. Pada akhir tahun 2015, Kerajaan Negeri mencatat lebih dana berjumlah RM232.79 juta berbanding kurang dana berjumlah RM4.37 juta pada akhir tahun 2014. Peningkatan sebanyak 5,427% ini disebabkan oleh peningkatan dalam kutipan hasil sejumlah RM302.61 juta yang melebihi peningkatan perbelanjaan sejumlah RM65.45 juta. Kedudukan prestasi kewangan Kerajaan Negeri bagi tahun 2014 dan 2015 adalah seperti di **Jadual 4.38**.

Jadual 4.38
Prestasi Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2015 Berbanding 2014

Butiran	2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)	Perubahan	
			(RM Juta)	(%)
Jumlah Hasil	2,225.08	2,527.69	302.61	13.6
(-) Belanja Mengurus (sebelum pindahan kepada Kumpulan Wang Pembangunan)	1,447.76	1,222.02	-225.74	-15.6
(-) Belanja Pembangunan	781.69	1,072.88	291.19	37.3
Jumlah Perbelanjaan	2,229.45	2,294.90	65.45	2.9
Lebihan/(Kurangan)	-4.37	232.79	237.16	5,427.0
Dibiayai Oleh: Pinjaman Dan Bantuan Luar Negeri	106.87	99.67	-7.20	-6.7
Terimaan Balik Pinjaman Dan Pelbagai Terimaan	18.72	20.00	1.28	6.8
Perubahan Tunai, Pelaburan Dan Amanah	-121.22	-352.47	-231.25	-190.8
Jumlah Pembiayaan	4.37	-232.80	-237.17	-5,427.2

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.8. PENYATA AKAUN MEMORANDUM

Penyata Akaun Memorandum menunjukkan kedudukan aset dan liabiliti Kerajaan Negeri yang tidak ditunjukkan dalam Penyata Kedudukan Kewangan. Aset Kerajaan Negeri merangkumi Pinjaman Boleh Dituntut dan Pelaburan. Manakala liabiliti Kerajaan Negeri pula terdiri daripada Hutang Kerajaan Negeri kepada Kerajaan Persekutuan.

4.8.1. Pinjaman Boleh Dituntut

4.8.1.1. Penyata Pinjaman Boleh Dituntut menunjukkan baki pinjaman oleh Badan Berkanun Negeri, Pihak Berkuasa Tempatan dan Badan-badan Lain. Pada tahun 2015, baki Pinjaman Boleh Dituntut berjumlah RM1.05 bilion iaitu menurun sejumlah RM13.54 juta berbanding RM1.06 bilion pada tahun 2014. Kedudukan Pinjaman Boleh Dituntut pada akhir tahun 2014 dan 2015 adalah seperti di **Jadual 4.39**.

Jadual 4.39
Kedudukan Pinjaman Boleh Dituntut Tahun 2015 Berbanding 2014

Bil.	Kategori Peminjam	2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)	Perubahan	
				(RM Juta)	(%)
1	Badan Berkanun Negeri	186.50	156.64	-29.86	-16.0
2	Pihak Berkuasa Tempatan	57.29	60.41	3.12	5.4
3	Badan-badan Lain	817.87	831.07	13.20	1.6
Baki Pada 31 Disember		1,061.66	1,048.12	-13.54	-1.3

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.8.1.2. Penurunan baki Pinjaman Boleh Dituntut sejumlah RM13.54 juta adalah kesan daripada bayaran balik/pengecualian bayaran balik berjumlah RM74.68 juta yang melebihi penyaluran pinjaman dan faedah yang dikenakan berjumlah RM61.14 juta. Kedudukan Pinjaman Boleh Dituntut Tahun 2015 adalah seperti di **Jadual 4.40**. Perbadanan Kemajuan Negeri Selangor serta Lembaga Perumahan Dan Hartanah Selangor

merupakan peminjam yang membuat bayaran balik pinjaman yang paling ketara masing-masing berjumlah RM19.20 juta dan RM13.50 juta. Selain itu, Kerajaan Negeri telah meluluskan hutang Kolej Antarabangsa INPENS berjumlah RM17 juta diselesaikan dengan mempermodakan keseluruhan pinjaman sekali gus atas nama MBI melibatkan 17 juta unit saham biasa bernilai RM1 seunit.

Jadual 4.40
Kedudukan Pinjaman Boleh Dituntut Tahun 2015

Bil.	Agensi Peminjam	Baki Pinjaman 1.1.2015 (RM Juta)	Penyaluran Pinjaman Baru/Lama (RM Juta)	Faedah Yang Dikenakan Dalam Tahun 2015 (RM Juta)	Bayaran Balik Dan/Atau Pengecualian Bayaran Balik (RM Juta)	Baki Pinjaman 31.12.2015 (RM Juta)
Badan Berkanun Negeri						
1	Perbadanan Kemajuan Negeri Selangor	120.00	0.00	3.20	19.20	104.00
2	Lembaga Perumahan Dan Hartanah Selangor	60.79	0.00	3.15	13.50	50.44
3	Perbadanan Kemajuan Pertanian Selangor	5.71	0.00	0.00	3.51	2.20
Jumlah		186.50	0.00	6.35	36.21	156.64
Pihak Berkuasa Tempatan						
1	Majlis Daerah Kuala Selangor	14.34	0.00	0.20	0.00	14.54
2	Majlis Perbandaran Selayang	12.90	0.00	0.49	2.97	10.42
3	Majlis Daerah Sabak Bernam	9.53	0.00	0.36	0.30	9.59
4	Majlis Perbandaran Ampang Jaya	2.88	7.20	0.00	2.17	7.91
5	Majlis Perbandaran Subang Jaya	1.80	5.43	0.00	0.00	7.23
6	Majlis Perbandaran Kajang	9.10	0.00	1.30	3.82	6.58
7	Majlis Bandaraya Shah Alam	6.74	0.00	0.14	2.74	4.14
Jumlah		57.29	12.63	2.49	12.00	60.41
Badan-badan Lain						
1	Kumpulan Darul Ehsan Berhad	659.47	0.00	0.00	0.70	658.77
2	Pendidikan Industri YS Sdn. Bhd.	54.13	0.00	1.98	0.00	56.11
3	Pengurusan Air Selangor Sdn. Bhd.	0.00	33.22	0.00	0.00	33.22
4	Konsortium ABASS Sdn. Bhd.	26.82	3.18	0.00	0.00	30.00
5	Yayasan Selangor	32.31	0.00	0.00	4.33	27.98
6	Perbadanan Setiausaha Kerajaan Negeri Selangor	14.34	0.00	0.00	0.00	14.34
7	Amanah Saham Selangor	12.00	0.00	0.00	4.00	8.00
8	Kolej Universiti Islam Antarabangsa Selangor	1.80	0.00	0.00	0.37	1.43
9	Kolej Antarabangsa INPENS	17.00	0.77	0.00	17.00	0.77
10	Perumahan Hartanah Selangor Sdn. Bhd.	0.00	0.52	0.00	0.07	0.45
Jumlah		817.87	37.69	1.98	26.47	831.07
Jumlah Keseluruhan		1,061.66	50.32	10.82	74.68	1,048.12

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.8.1.3. Analisis Audit terhadap Kedudukan Pinjaman Boleh Dituntut Tahun 2015 adalah seperti di **Jadual 4.40** mendapati perkara berikut:

- a. Perbadanan Setiausaha Kerajaan Negeri Selangor (SSI) telah menjadi dormant sejak peranannya diambil alih oleh MBI pada bulan Januari 2010 dengan baki hutang kepada Kerajaan Negeri berjumlah RM15.05 juta. Mengikut jadual bayaran balik pinjaman, MBI sepatutnya membayar balik RM3.01 juta setiap tahun mulai tahun 2011 hingga 2015. Bagaimanapun, MBI hanya menjelaskan RM483,680 pada tahun 2013 dan RM226,205 pada tahun 2014 menjadikan baki pinjaman setakat 31 Disember 2015 sejumlah RM14.34 juta.
- b. Pinjaman kepada Pengurusan Air Selangor Sdn. Bhd. berjumlah RM33.22 juta bagi tujuan membeli saham Syarikat Bekalan Air Selangor Sdn. Bhd. (SYABAS) telah disalurkan sekali gus pada 30 November 2015 berdasarkan Surat Setuju Terima bertarikh 26 November 2015 walaupun perjanjian hanya disempurnakan pada 27 Mei 2016.

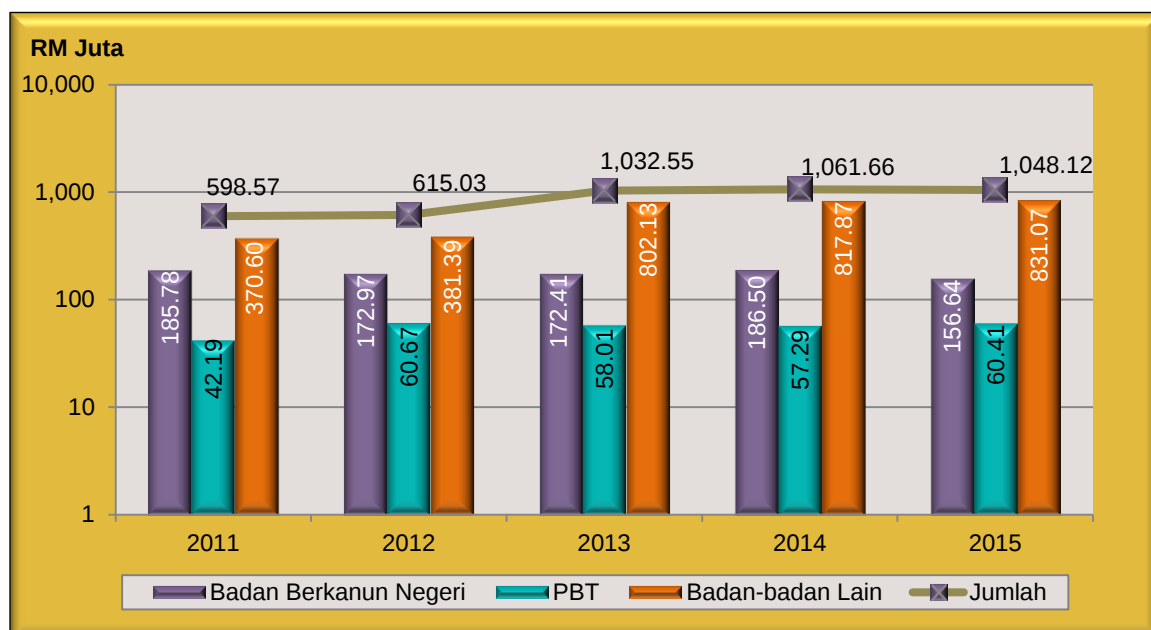
4.8.1.4. Kedudukan Pinjaman Boleh Dituntut bagi tahun 2011 hingga 2015 adalah seperti di **Jadual 4.41** dan **Carta 4.6**.

Jadual 4.41
Kedudukan Pinjaman Boleh Dituntut Tahun 2011 Hingga 2015

Bil.	Agensi Peminjam	2011 (RM Juta)	2012 (RM Juta)	2013 (RM Juta)	2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)
Badan Berkanun Negeri						
1	Perbadanan Kemajuan Negeri Selangor	40.00	40.00	40.00	120.00	104.00
2	Lembaga Perumahan Dan Hartanah Selangor	114.20	105.21	108.48	60.79	50.44
3	Perbadanan Kemajuan Pertanian Selangor	31.58	27.76	23.93	5.71	2.20
Jumlah		185.78	172.97	172.41	186.50	156.64
Pihak Berkuasa Tempatan						
1	Majlis Daerah Kuala Selangor	0.00	16.10	15.10	14.34	14.54
2	Majlis Perbandaran Selayang	18.59	17.65	15.30	12.90	10.42
3	Majlis Daerah Sabak Bernam	2.23	7.51	9.47	9.53	9.59
4	Majlis Perbandaran Ampang Jaya	8.89	4.40	2.17	2.88	7.91
5	Majlis Perbandaran Subang Jaya	0.00	0.00	0.00	1.80	7.23
6	Majlis Perbandaran Kajang	9.00	11.39	9.37	9.10	6.58
7	Majlis Bandaraya Shah Alam	3.48	3.62	6.60	6.74	4.14
Jumlah		42.19	60.67	58.01	57.29	60.41
Badan-badan Lain						
1	Kumpulan Darul Ehsan Berhad	238.40	248.47	665.17	659.47	658.77
2	Pendidikan Industri YS Sdn. Bhd.	46.54	47.16	52.14	54.13	56.11
3	Pengurusan Air Selangor Sdn. Bhd.	0.00	0.00	0.00	0.00	33.22
4	Konsortium ABASS Sdn. Bhd.	0.00	0.00	3.27	26.82	30.00
5	Yayasan Selangor	30.81	31.31	31.81	32.31	27.98
6	Perbadanan Setiausaha Kerajaan Negeri Selangor	15.05	15.05	14.57	14.34	14.34
7	Amanah Saham Selangor	20.00	20.00	16.00	12.00	8.00
8	Kolej Universiti Islam Antarabangsa Selangor	2.80	2.40	2.17	1.80	1.43
9	Kolej Antarabangsa INPENS	17.00	17.00	17.00	17.00	0.77
10	Perumahan Hartanah Selangor Sdn. Bhd.	0.00	0.00	0.00	0.00	0.45
Jumlah		370.60	381.39	802.13	817.87	831.07
Baki Pada 31 Disember		598.57	615.03	1,032.55	1,061.66	1,048.12

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

Carta 4.6
Kedudukan Pinjaman Boleh Dituntut Tahun 2011 Hingga 2015

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.8.1.5. Merujuk kepada **Jadual 4.42**, perbandingan tunggakan bayaran balik Pinjaman Boleh Dituntut antara tahun 2015 dengan 2014 menunjukkan penurunan sejumlah RM6.83 juta. Penurunan ini disebabkan penurunan tunggakan bayaran balik sejumlah RM7.23 juta bagi Badan-badan Lain dan RM3.14 juta bagi Badan Berkanun Negeri adalah lebih tinggi berbanding peningkatan bagi Pihak Berkuasa Tempatan sejumlah RM3.54 juta. Peningkatan tunggakan bayaran balik bagi Pihak Berkuasa Tempatan adalah disebabkan Majlis Daerah Kuala Selangor tidak membayar balik pinjaman berjumlah RM3.37 juta mengikut jadual bayaran yang ditetapkan.

Jadual 4.42
Kedudukan Tunggakan Bayaran Balik Pinjaman Boleh Dituntut
Tahun 2015 Berbanding 2014

Bil.	Agensi Peminjam	2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)	Perubahan	
				(RM Juta)	(%)
1	Badan Berkanun Negeri	22.04	18.90	-3.14	-14.2
2	Pihak Berkuasa Tempatan	7.28	10.82	3.54	48.6
3	Badan-badan Lain	55.82	48.59	-7.23	-13.0
Jumlah		85.14	78.31	-6.83	-8.0

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.8.1.6. Kedudukan tunggakan bayaran balik pinjaman Badan Berkanun Negeri, Pihak Berkuasa Tempatan dan Badan-badan Lain kepada Kerajaan Negeri pada akhir tahun 2011 hingga 2015 adalah seperti di **Jadual 4.43**.

Jadual 4.43
Kedudukan Tunggakan Bayaran Balik Pinjaman Boleh Dituntut Tahun 2011 Hingga 2015

Bil.	Agensi Peminjam	2011 (RM Juta)	2012 (RM Juta)	2013 (RM Juta)	2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)
1	Badan Berkanun Negeri	53.82	52.05	62.57	22.04	18.90
2	Pihak Berkuasa Tempatan	0.42	0.57	2.26	7.28	10.82
3	Badan-badan Lain	90.13	51.09	28.94	55.82	48.59
Jumlah		144.37	103.71	93.77	85.14	78.31

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.8.2. Pelaburan

4.8.2.1. Pelaburan Kerajaan Negeri dalam syarikat melalui Pejabat Menteri Besar Selangor (Pemerbadanan) [MBI] ditunjukkan dalam Penyata Memorandum Pelaburan. Pelaburan ini dibuat sama ada menggunakan peruntukan mengurus atau pembangunan. Kedudukan pelaburan mengikut nilai buku pada 31 Disember 2015 dalam 9 syarikat adalah berjumlah RM191.10 juta. Jumlah pelaburan ini telah meningkat RM60 juta daripada RM131.10 juta berbanding tahun-tahun sebelumnya seperti di **Jadual 4.44**. Peningkatan pelaburan ini disebabkan pendahuluan yang diberi oleh Kerajaan Negeri kepada MBI telah dipermodalkan dalam bentuk saham terbitan Pendidikan Industri Yayasan Selangor bagi tujuan membaik pulih asrama dan sistem pembetulan di Universiti Selangor.

Jadual 4.44
Kedudukan Pelaburan Melalui Pejabat Menteri Besar Selangor (Pemerbadanan)
Tahun 2011 Hingga 2015

Bil.	Syarikat	2011 (RM Juta)	2012 (RM Juta)	2013 (RM Juta)	2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)
1	Kumpulan Darul Ehsan Berhad (KDEB)	104.06	104.06	104.06	104.06	104.06
2	Pendidikan Industri YS Sdn. Bhd. (PIYS)	0.64	0.64	0.64	0.64	60.64
3	Permodalan Negeri Selangor Berhad (PNSB)	24.00	24.00	24.00	24.00	24.00
4	Darul Ehsan Facilities Management Sdn. Bhd. (DEFM)	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
5	Invest Selangor Berhad	0.60	0.60	0.60	0.60	0.60
6	Perbadanan Nasional Berhad (PNB)	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50
7	Tourism Selangor Sdn. Bhd.	0.30	0.30	0.30	0.30	0.30
8	Rantaian Mesra Sdn. Bhd.*	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
9	Kumpulan Semesta Sdn. Bhd.* (KSSB)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Jumlah		131.10	131.10	131.10	131.10	191.10

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

Nota: MSNS Holdings Sdn. Berhad Telah Menukar Nama Kepada Darul Ehsan Facilities Management Sdn. Bhd. Pada 5 Mei 2015.

SSIC Berhad Telah Menukar Nama Kepada Invest Selangor Berhad Pada 2 Januari 2015.

* - Saham Bernilai RM2 Mulai Tahun 2008

4.8.2.2. Pada tahun 2015, Kerajaan Negeri tidak menerima sebarang dividen daripada 9 syarikat ini berbanding tahun sebelumnya kecuali KSSB telah membayar dividen berjumlah RM10.70 juta kepada MBI. **Jadual 4.45** menunjukkan dividen yang diterima pada tahun 2011 hingga 2015. Bagaimanapun, MBI dan 5 syarikat subsidiarinya iaitu PNSB, KSSB, KDEB, DEFM dan Invest Selangor Berhad telah memberi sumbangan berjumlah RM109.47 juta (**Jadual 4.46**) untuk melaksanakan pelbagai program/aktiviti Kerajaan Negeri yang mana MBI merupakan penyumbang tertinggi berjumlah RM92.56 juta. Manakala 3 syarikat lain iaitu PIYS, Tourism Selangor Sdn. Bhd. dan Rantaian Mesra Sdn. Bhd. tidak membayar dividen kerana bukan merupakan syarikat berorientasikan keuntungan tetapi melaksanakan tanggungjawab sosial.

Jadual 4.45
Dividen Diterima Tahun 2011 Hingga 2015

Tahun	Jumlah Pelaburan (RM Juta)	Dividen Diterima		Syarikat Yang Membayar
		Jumlah (RM)	Bagi Tahun Kewangan	
2011	131.10	11,100	2009	PNB
2012	131.10	4,275	2009	PNB
2013	131.10	0	-	-
2014	131.10	11,946	2011 - 2014	PNB
2015	191.10	0	-	-
Jumlah		27,321		

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

Jadual 4.46
Sumbangan Diterima Pada Tahun 2015

Bil.	Syarikat	Bentuk Sumbangan						
		Persatuan Bola Sepak Selangor (RM Juta)	Sumbangan Lembu Korban (RM Juta)	Sambutan Hari Raya Aidilfitri (RM Juta)	Tabung Warisan Negeri Selangor (RM Juta)	Program Hijrah (RM Juta)	Lain-lain Sumbangan (RM Juta)	Jumlah (RM Juta)
1	MBI	4.00	-	-	-	84.88	3.68	92.56
2	PNSB	5.00	0.81	0.60	1.34	-	1.15	8.90
3	KSSB	5.00	0.74	0.60	0.58	-	0.82	7.74
4	KDEB	-	0.25	-	-	-	0.005	0.255
5	DEFM	-	-	-	-	-	0.01	0.01
6	Invest Selangor Berhad	-	-	-	-	-	0.005	0.005
Jumlah		14.00	1.80	1.20	1.92	84.88	5.67	109.47

Sumber: Pejabat Perbendaharaan Negeri

4.8.3. Hutang Awam

4.8.3.1. Kerajaan Negeri dari semasa ke semasa menerima pinjaman daripada Kerajaan Persekutuan bagi membiayai projek pembangunan. Hutang Awam Kerajaan Negeri pada akhir tahun 2014 dan 2015 adalah seperti di **Jadual 4.47**.

Jadual 4.47
Hutang Awam Tahun 2015 Berbanding 2014

Bil.	Butiran	2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)	Perubahan	
				(RM Juta)	(%)
1	Projek Bekalan Air	874.73	962.04	87.31	10.0
2	Perumahan Awam Kos Rendah	31.84	20.30	-11.54	-36.2
3	Amanah Saham Selangor	15.35	14.08	-1.27	-8.3
4	Projek Perluasan Zon Perindustrian Bebas Sungai Way, Petaling Jaya	35.27	31.94	-3.33	-9.4
Jumlah		957.19	1,028.36	71.17	7.4

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.8.3.2. Pada tahun 2015, Hutang Awam telah meningkat sejumlah RM71.17 juta kepada RM1.03 bilion berbanding RM957.19 juta pada tahun 2014. Peningkatan ini disebabkan jumlah terimaan wang pinjaman daripada Kerajaan Persekutuan berjumlah RM99.67 juta pada tahun 2015 melebihi jumlah bayaran balik hutang yang telah dibuat berjumlah RM28.50 juta. Terimaan wang pinjaman daripada Kerajaan Persekutuan terdiri daripada RM46 juta bagi Projek Pengagihan Semula Kapasiti Naik Taraf Loji Rawatan Air Sungai Selangor Fasa 1, RM33.26 juta bagi Projek Pengagihan Semula Kapasiti Reka Bentuk Loji Rawatan Air Sungai Selangor Fasa 3 dan RM20.41 juta bagi Projek Skim Pemindahan Pukal Rasa. Manakala bayaran balik Hutang Awam terdiri daripada bayaran balik bagi Projek Bekalan Air Negeri Selangor tahun 2014 berjumlah RM12.36 juta yang dibuat oleh pihak Syarikat Bekalan Air Selangor Sdn. Bhd. (SYABAS) terus kepada Kerajaan Persekutuan pada tahun 2015; Perumahan Awam Kos Rendah berjumlah RM11.54 juta; Amanah Saham Selangor berjumlah RM1.27 juta dan Projek Perluasan Zon Perindustrian Bebas Sungai Way, Petaling Jaya berjumlah RM3.33 juta. Butiran seperti di **Jadual 4.48**.

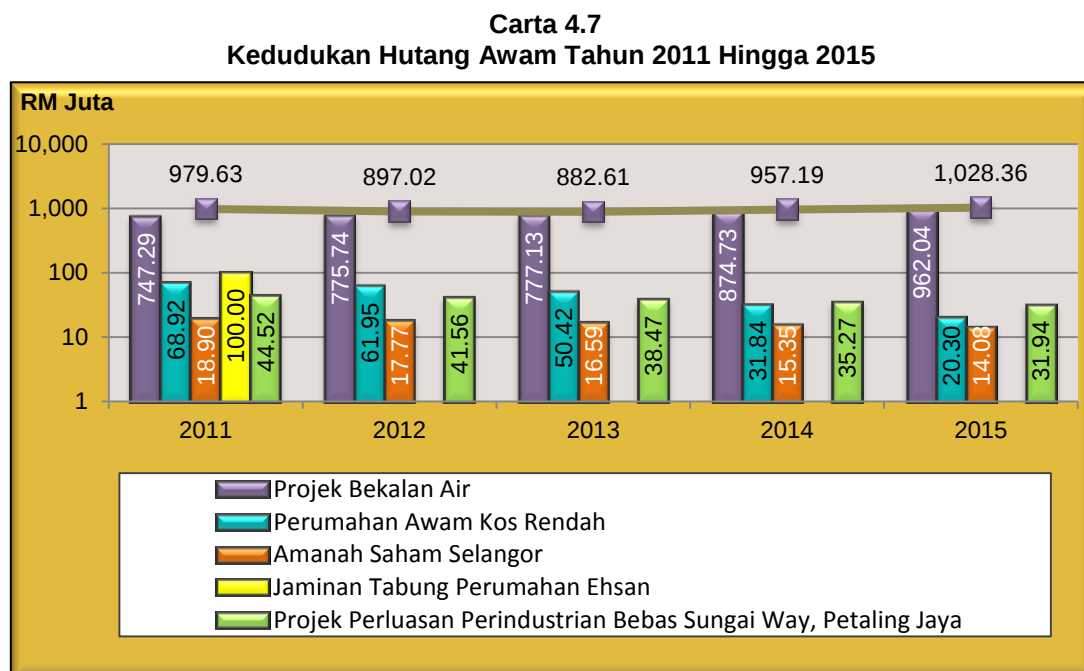
Jadual 4.48
Pergerakan Hutang Awam Tahun 2015

Butiran	Baki Pada 1 Jan 2015 (RM Juta)	Terimaan Pinjaman (RM Juta)	Bayaran Pokok Pinjaman (RM Juta)	Baki Pada 31 Dis 2015 (RM Juta)
1. Projek Bekalan Air:				
a. Projek Penggantian Aset Bagi Operasi Melebihi Kapasiti Di Loji Rawatan Air Sungai Semenyih	30.00	0.00	0.00	30.00
b. Projek Menaik Taraf Stesen Mengepam Air Mentah Ke Loji Rawatan Air Sungai Selangor Fasa 1	46.28	0.00	0.00	46.28
c. Projek Bekalan Air Negeri Selangor	719.48	0.00	12.36	707.12
d. Projek Pengagihan Semula Kapasiti Naik Taraf Loji Rawatan Air Sungai Selangor Fasa 1	20.94	46.00	0.00	66.94
e. Projek Pengagihan Semula Kapasiti Reka Bentuk Loji Rawatan Air Sungai Selangor Fasa 3	47.74	33.26	0.00	81.00
f. Projek Pemindahan Pukal Rasa	10.29	20.41	0.00	30.70
Jumlah	874.73	99.67	12.36	962.04
2. Perumahan Awam Kos Rendah	31.84	0.00	11.54	20.30
3. Amanah Saham Selangor	15.35	0.00	1.27	14.08
4. Projek Perluasan Zon Perindustrian Bebas Sungai Way, Petaling Jaya	35.27	0.00	3.33	31.94
Jumlah Keseluruhan	957.19	99.67	28.50	1,028.36

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

Nota: RM28.50 juta + RM6.49 juta (Faedah Pinjaman) – RM12.36 juta (Bayaran Balik Pinjaman 2014 Yang Dibuat Oleh SYABAS Terus Kepada Kerajaan Persekutuan Pada Tahun 2015) = RM22.63 juta

4.8.3.3. Kedudukan Hutang Awam Kerajaan Negeri Selangor bagi tahun 2011 hingga 2015 adalah seperti di **Carta 4.7**. Kedudukan Hutang Awam tidak mengalami perubahan yang ketara.

4.8.3.4. Kedudukan tunggakan bayaran balik Hutang Awam pada akhir tahun 2011 hingga 2015 adalah seperti di **Jadual 4.49**.

Jadual 4.49
Kedudukan Tunggakan Bayaran Balik Hutang Awam Tahun 2011 Hingga 2015

Bil.	Butiran	2011 (RM Juta)	2012 (RM Juta)	2013 (RM Juta)	2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)
1	Projek Bekalan Air	0.00	9.27	9.27	12.36	12.36
2	Perumahan Awam Kos Rendah	51.42	48.00	40.00	22.73	14.73
3	Amanah Saham Selangor	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
4	Projek Perluasan Zon Perindustrian Bebas Sungai Way, Petaling Jaya	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Jumlah		51.42	57.27	49.27	35.09	27.09

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.8.3.5. Baki tunggakan bayaran balik Hutang Awam mulai menurun dari tahun 2013 hingga 2015. Pada akhir tahun 2015, baki tunggakan bayaran balik Hutang Awam telah menurun sebanyak 22.8% berbanding tahun 2014 dan 47.3% berbanding tahun 2011. Penurunan ini disebabkan tunggakan bayaran balik Hutang Awam bagi Perumahan Awam Kos Rendah berjumlah RM8 juta telah dijelaskan pada tahun 2015.

4.9. NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

Nota kepada Penyata Kewangan adalah sebahagian daripada Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Selangor. Ia memberi penerangan dan maklumat terperinci mengenai jumlah yang ditunjukkan dalam Penyata Kedudukan Kewangan, Penyata Penerimaan Dan Pembayaran Tunai, Penyata Prestasi Kewangan, Penyata Akaun Memorandum serta maklumat tambahan lain seperti Akaun Belum Terima dan angka perbandingan.

4.9.1. Akaun Belum Terima

4.9.1.1. Akaun Belum Terima (ABT) adalah wang yang sepatutnya diterima oleh Kerajaan pada sesuatu masa tetapi masih belum diterima. ABT terdiri daripada tunggakan hasil, tunggakan bayaran balik pinjaman dan tunggakan hutang lain. Pada tahun 2015, baki ABT berjumlah RM398.37 juta iaitu menurun sejumlah RM13.46 juta berbanding RM411.83 juta pada tahun 2014. Kedudukan ABT pada akhir tahun 2014 dan 2015 adalah seperti di **Jadual 4.50**.

Jadual 4.50
Kedudukan Akaun Belum Terima Pada Tahun 2015 Berbanding 2014

Butiran	2014 (RM)	2015 (RM)	Perubahan	
			(RM)	(%)
Tunggakan Hasil				
1. Cukai Tanah	324,123,848	317,159,921	-6,963,927	-2.1
2. Lain-lain Hasil	240,237	206,673	-33,564	-14.0
3. Pinjaman Perumahan/Kenderaan/Komputer	29,889	31,099	1,210	4.0
4. Tabung Kumpulan Wang Amanah Pembangunan Belia	86,542	72,510	-14,032	-16.2
5. Tunggakan Faedah Pinjaman Boleh Dituntut:				
a. Yayasan Selangor	2,626,155	166,795	-2,459,360	-93.6
b. Pendidikan Industri YS Sdn. Bhd.	7,209,335	9,850,879	2,641,544	36.6
c. Majlis Daerah Sabak Bernam	721,360	1,082,040	360,680	50.0
d. Majlis Bandaraya Shah Alam	139,078	0	-139,078	-100.0
e. Majlis Daerah Kuala Selangor	244,000	442,951	198,951	81.5
f. Lembaga Perumahan Dan Hartanah Selangor	0	3,148,585	3,148,585	100.0
Jumlah	335,420,444	332,161,453	-3,258,991	-1.0
Tunggakan Bayaran Balik Pinjaman				
1. Pinjaman Perumahan/Kenderaan/Komputer	882,542	1,399,503	516,961	58.6
2. Tabung Kumpulan Wang Amanah Pembangunan Belia	876,225	751,725	-124,500	-14.2
3. Pinjaman Boleh Dituntut:				
a. Yayasan Selangor	10,427,512	13,903,349	3,475,837	33.3
b. Pendidikan Industri YS Sdn. Bhd.	7,192,504	10,265,035	3,072,531	42.7
c. Kolej Antarabangsa INPENS	17,000,000	0	-17,000,000	-100.0
d. Kolej Universiti Islam Selangor	33,333	66,667	33,334	100.0
e. Perbadanan Setiausaha Kerajaan Negeri Selangor	11,330,115	14,340,115	3,010,000	26.6
f. Majlis Daerah Sabak Bernam	1,821,700	2,741,700	920,000	50.5
g. Majlis Bandaraya Shah Alam	1,233,661	0	-1,233,661	-100.0

Butiran	2014 (RM)	2015 (RM)	Perubahan	
			(RM)	(%)
h. Majlis Daerah Kuala Selangor	3,126,232	6,297,514	3,171,282	101.4
i. Majlis Perbandaran Kajang	0	259,549	259,549	100.0
j. Lembaga Perumahan Dan Hartanah Selangor	22,037,702	15,748,953	-6,288,749	-28.5
Jumlah	75,961,526	65,774,108	-10,187,418	-13.4
Tunggakan Hutang Lain				
1. Jabatan Agama Islam	290,559	183,152	-107,407	-37.0
2. Pejabat Perbendaharaan Negeri (Unit Cukai Hiburan)	68,995	68,995	0	0.0
3. Mahkamah Tinggi Syariah Negeri Selangor	58,350	146,500	88,150	151.1
4. Pejabat Tanah Dan Galian (Pendahuluan Diri)	21,947	21,947	0	0.0
5. Pejabat Daerah Dan Tanah Klang (Pentadbiran)	3,687	15,282	11,595	314.5
6. Pejabat Menteri Besar Dan Setiausaha Kerajaan Negeri - Program Hadiah Anak Masuk Universiti	3,000	3,000	0	0.0
7. Pejabat Daerah Dan Tanah Hulu Selangor (Pendahuluan Diri)	1,554	0	-1,554	-100.0
Jumlah	448,092	438,876	-9,216	-2.1
Jumlah Keseluruhan	411,830,062	398,374,437	-13,455,625	-3.3

Sumber: Pejabat Perbendaharaan Negeri

4.9.1.2. Antara punca penurunan ABT adalah disebabkan perkara berikut:

- a. Keseluruhan pinjaman INPENS berjumlah RM17.00 juta telah dipermodalkan kepada saham biasa atas nama Pejabat Menteri Besar Selangor (Pemerbadanan) pada bulan Oktober 2015.
- b. Penurunan tunggakan Cukai Tanah sejumlah RM6.96 juta disebabkan keberkesanan Jawatankuasa Teknikal Pemantauan Hasil Dan Mengurangkan Tunggakan Cukai Tanah Negeri Selangor yang dianggotai oleh Bahagian Pengurusan Hasil, Perbendaharaan Negeri; Unit Hasil, Pejabat Daerah/Tanah; Bahagian Hasil serta Bahagian Pendaftaran, Pejabat Tanah Dan Galian Selangor serta Bahagian Teknologi Maklumat, Pejabat Setiausaha Kerajaan Negeri Selangor. Jawatankuasa ini memantau dan menyelesaikan isu tunggakan cukai tanah.
- c. Faedah Pinjaman Boleh Dituntut Yayasan Selangor berjumlah RM4.33 juta telah diluluskan untuk dihapus kira oleh Majlis Mesyuarat Kerajaan Negeri pada bulan Disember 2014.

4.9.1.3. Analisis Audit mendapati sejumlah RM81.92 juta daripada ABT tahun 2015 berjumlah RM398.37 juta berusia melebihi 6 tahun iaitu menurun sejumlah RM30.76 juta berbanding RM112.68 juta pada tahun 2014. Penurunan ini disebabkan oleh faktor di perenggan 4.9.2(a) dan (b). Kedudukan ABT yang berusia melebihi 6 tahun adalah seperti **Jadual 4.51**.

Jadual 4.51
Kedudukan Akaun Belum Terima Melebihi 6 Tahun Pada Tahun 2015 Berbanding 2014

Kategori/Jabatan	Usia ABT Melebihi 6 Tahun		Perubahan	
	2014 (RM)	2015 (RM)	(RM)	(%)
Tunggakan Hasil				
1. Cukai Tanah	94,240,726	80,194,035	-14,046,691	-14.9
2. Lain-lain Hasil	66,271	67,266	995	1.5
3. Pinjaman Perumahan/Kenderaan/Komputer	3,445	4,389	944	27.4
4. Tabung Kumpulan Wang Amanah Pembangunan Belia	86,542	72,510	-14,032	-16.2
Jumlah	94,396,984	80,338,200	-14,058,784	-14.9
Tunggakan Bayaran Balik Pinjaman				
1. Pinjaman Perumahan/Kenderaan/Komputer	404,942	757,771	352,829	87.1
2. Tabung Kumpulan Wang Amanah Pembangunan Belia	876,226	751,725	-124,501	-14.2
3. Pinjaman Boleh Dituntut:				
i. Kolej Antarabangsa INPENS	17,000,000	0	-17,000,000	-100.0
Jumlah	18,281,168	1,509,496	-16,771,672	-91.7
Tunggakan Hutang Lain				
1. Pejabat Perbendaharaan Negeri (Unit Cukai Hiburan)	0	68,995	68,995	100.0
Jumlah	0	68,995	68,995	100.0
Jumlah Keseluruhan	112,678,152	81,916,691	-30,761,461	-27.3

Sumber: Pejabat Perbendaharaan Negeri

Pada pendapat Audit, Jabatan yang terlibat hendaklah berusaha dengan lebih tegas untuk memastikan tunggakan dikutip bagi mengelakkan daripada risiko kehilangan hasil apabila melangkaui tempoh yang ditetapkan dalam Akta Had Masa 1953 (Akta 254).

4.9.1.4. Sebahagian besar daripada ABT tahun 2015 berjumlah RM398.37 juta terdiri daripada tunggakan hasil berjumlah RM332.16 juta. Penyumbang utama kepada tunggakan hasil adalah cukai tanah. Perbandingan tunggakan cukai tanah tahun 2014 dan 2015 menunjukkan tunggakan cukai tanah telah menurun sejumlah RM6.96 juta berbanding tahun 2014. Kedudukan tunggakan cukai tanah mengikut Pejabat Daerah Dan Tanah pada tahun 2014 dan 2015 adalah seperti di **Jadual 4.52**.

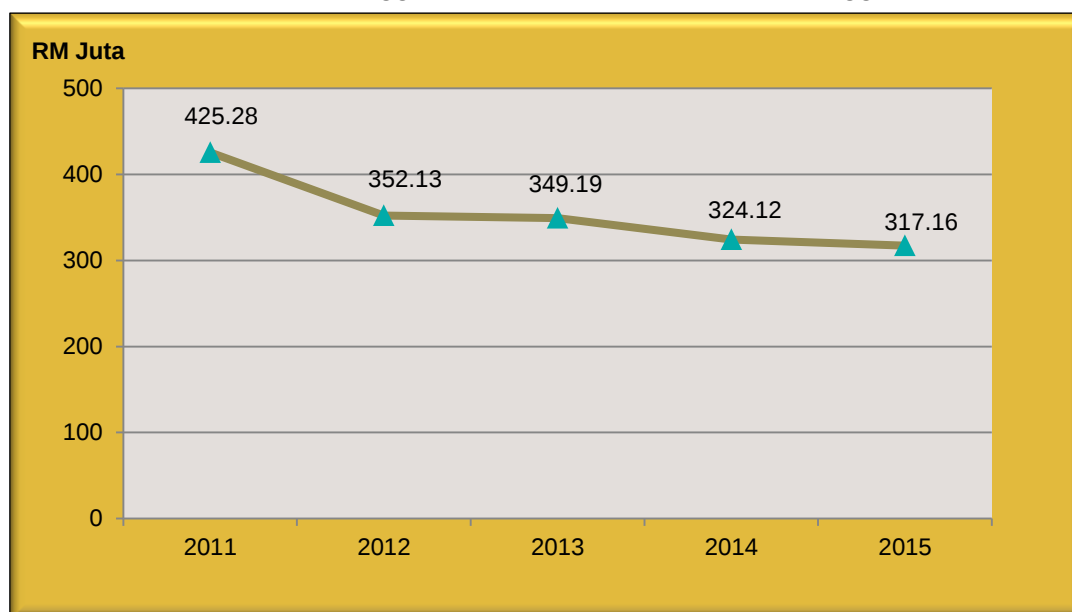
Jadual 4.52
Tunggakan Cukai Tanah Mengikut Pejabat Daerah Dan Tanah
Tahun 2014 Dan 2015

Bil.	Pejabat Daerah Dan Tanah	2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)	Perubahan	
				(RM Juta)	(%)
1	Petaling	160.52	153.54	-6.98	-4.3
2	Gombak	47.92	49.86	1.94	4.0
3	Klang	40.34	41.24	0.90	2.2
4	Hulu Selangor	29.48	26.77	-2.71	-9.2
5	Hulu Langat	29.24	28.68	-0.56	-1.9
6	Kuala Selangor	6.32	5.87	-0.45	-7.1
7	Sepang	5.12	6.01	0.89	17.4
8	Kuala Langat	4.37	4.37	0.00	0.0
9	Sabak Bernam	0.81	0.82	0.01	1.2
Jumlah		324.12	317.16	-6.96	-2.1

Sumber: Pejabat Perbendaharaan Negeri

4.9.1.5. Analisis kedudukan tunggakan cukai tanah menunjukkan tunggakan cukai tanah menurun setiap tahun dari tahun 2011 hingga 2015. Secara keseluruhannya, tunggakan cukai tanah telah menurun sejumlah RM108.12 juta dalam tempoh 5 tahun daripada RM425.28 juta pada tahun 2011 kepada RM317.16 juta pada tahun 2015. Kedudukan tunggakan cukai tanah pada akhir tahun 2011 hingga 2015 adalah seperti di **Carta 4.8**.

Carta 4.8
Kedudukan Tunggakan Cukai Tanah Tahun 2011 Hingga 2015

Sumber: Pejabat Perbendaharaan Negeri

4.10. RUMUSAN DAN SYOR AUDIT

4.10.1. Secara keseluruhannya, prestasi kewangan Kerajaan Negeri pada 31 Disember 2015 adalah baik di mana baki Kumpulan Wang Disatukan, kutipan hasil dan surplus telah meningkat masing-masing pada kadar 1.8%, 13.6% dan 251.3% berbanding tahun 2014 sungguhpun pelaburan menurun sebanyak 3%. Sementara itu, baki Pinjaman Boleh Dituntut pada tahun 2015 telah menurun 1.3% berbanding tahun 2014. Pada masa yang sama, tunggakan bayaran balik Pinjaman Boleh Dituntut juga menurun sebanyak 8%. Walaupun Hutang Awam telah meningkat 7.4% pada tahun 2015, namun tunggakan bayaran balik Hutang Awam telah menurun sebanyak 22.8%. Selain itu, Akaun Belum Terima menurun 3.3% di mana tunggakan cukai tanah menurun 2.1%.

4.10.2. Perbendaharaan Negeri dan Jabatan yang terlibat disyorkan mengambil tindakan segera untuk menyelesaikan isu berkaitan pengurusan Akaun Deposit seperti deposit lama yang tidak diwartakan, deposit yang berbaki debit dan perbezaan antara senarai baki individu dengan penyata kewangan.

4.10.3. Kerajaan Negeri juga disaran meningkatkan usaha mengurangkan tunggakan Pinjaman Boleh Dituntut dan tunggakan hasil/bayaran balik pinjaman/hutang lain daripada jabatan/agensi kerajaan serta mengutip tunggakan hasil supaya kedudukan kewangan Kerajaan Negeri berada dalam keadaan yang lebih kukuh.

BAHAGIAN III

RANCANGAN PEMBANGUNAN KERAJAAN NEGERI

BAHAGIAN III

RANCANGAN PEMBANGUNAN KERAJAAN NEGERI

5. PENCAPAIAN PELAKSANAAN PROJEK PEMBANGUNAN RMKe-10

5.1. PENDAHULUAN

5.1.1. Rancangan Malaysia Kesepuluh (RMKe-10) Negeri Selangor untuk tempoh 5 tahun bermula pada tahun 2011 hingga 2015 telah digubal bagi menjelaskan strategi, program dan projek yang akan diperkenal dan dilaksanakan untuk mencapai objektif pembangunan Negeri Selangor. Ia adalah signifikan ke arah menggerakkan Negeri Selangor dalam pelaksanaan Misi Nasional yang digubal oleh Kerajaan Persekutuan bagi tujuan merealisasikan Wawasan 2020.

5.1.2. Kerajaan Negeri telah meluluskan anggaran peruntukan pembangunan RMKe-10 berjumlah RM3.68 bilion bagi melaksanakan 897 projek/program iaitu 779 projek (fizikal) dan 118 program (bukan fizikal). Tiga daripada 10 Jabatan yang menerima peruntukan yang tertinggi adalah Pejabat Menteri Besar Dan Setiausaha Kerajaan Negeri, Jabatan Kerja Raya serta Jabatan Agama Islam masing-masing berjumlah RM1.88 bilion (51.1%), RM887 juta (24.1%) dan RM468.40 juta (12.8%). Agihan peruntukan untuk projek/program yang diluluskan di bawah RMKe-10 mengikut jabatan adalah seperti di **Jadual 5.1**.

Jadual 5.1
Agihan Peruntukan Pembangunan RMKe-10 Dan Bilangan Projek/Program Mengikut Jabatan

Bil.	Jabatan/Pejabat	Peruntukan RMKe-10		Bilangan Projek Dan Program		
		(RM Juta)	(%)	Projek	Program	Jumlah
1	Pejabat Menteri Besar Dan Setiausaha Kerajaan Negeri	1,877.10	51.1	18	97	115
2	Jabatan Kerja Raya	887.00	24.1	263	-	263
3	Jabatan Agama Islam	468.40	12.8	119	-	119
4	Jabatan Pengairan Dan Saliran	239.00	6.5	246	-	246
5	Jabatan Pertanian	67.00	1.8	66	-	66
6	Pejabat Perbendaharaan Negeri					
	- Program Am	28.00	0.8	-	1	1
	- Pengkomputeran	5.00	0.1	-	1	1
	- Luar Jangka	8.30	0.2	-	-	-
7	Jabatan Perkhidmatan Veterinar	32.50	0.9	8	19	27
8	Jabatan Kehakiman Syariah	25.80	0.7	13	-	13
9	Jabatan Perhutanan	24.40	0.7	38	-	38
10	Jabatan Perancangan Bandar Dan Desa	12.50	0.3	8	-	8
Jumlah		3,675.00	100	779*	118	897

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Dan Unit Perancang Ekonomi Negeri, Setiausaha Kerajaan Negeri

Nota: * - Sehingga 31 Disember 2015, Sebanyak 148 Dan 71 Projek Masing-masing Di bawah Jabatan Kerja Raya Serta Jabatan Pengairan Dan Saliran Telah Digugurkan Menjadikan Jumlah Projek Sebenar Dirancang Untuk Dilaksanakan Sebanyak 560 Projek

5.2. PENCAPAIAN RMKe-10

5.2.1. Prestasi Perbelanjaan Pembangunan

5.2.1.1. Pada tahun 2015, sejumlah RM1.07 bilion daripada peruntukan pembangunan berjumlah RM1.13 bilion telah dibelanjakan seperti di **Jadual 5.2** manakala **Jadual 5.3** menunjukkan pencapaian perbelanjaan pembangunan mengikut jabatan. Semua jabatan telah membelanjakan melebihi 80% daripada peruntukan pembangunan yang diluluskan kecuali Pejabat Perbendaharaan Negeri (Pengkomputeran) yang hanya membelanjakan 54%.

Jadual 5.2
Pencapaian Perbelanjaan Pembangunan RMKe-10 Bagi Tahun 2015

Kaedah	Peruntukan (RM Juta)	Perbelanjaan (RM Juta)	Pencapaian (%)
Langsung	949.47	912.43	96.1
Pinjaman	184.50	160.45	87.0
Jumlah	1,133.97	1,072.88	94.6

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

Jadual 5.3
Pencapaian Perbelanjaan Pembangunan RMKe-10 Bagi Tahun 2015 Mengikut Jabatan

Bil.	Jabatan/Pejabat	Peruntukan (RM Juta)	Perbelanjaan (RM Juta)	Pencapaian (%)
1	Jabatan Kehakiman Syariah	0.20	0.20	100.0
2	Jabatan Kerja Raya	320.10	315.98	98.7
3	Jabatan Perkhidmatan Veterinar	7.70	7.45	96.8
4	Jabatan Agama Islam	95.50	90.47	94.7
5	Jabatan Perhutanan	5.10	4.78	93.7
6	Pejabat Menteri Besar Dan Setiausaha Kerajaan Negeri	636.90	592.34	93.0
7	Jabatan Pengairan Dan Saliran	47.00	43.29	92.1
8	Pejabat Perbendaharaan Negeri			
	- Program Am	4.00	3.56	89.0
	- Pengkomputeran	0.50	0.27	54.0
	- Luar Jangka			
9	Jabatan Perancangan Bandar Dan Desa	2.50	2.21	88.4
10	Jabatan Pertanian	14.47	12.33	85.2
	Jumlah	1,133.97	1,072.88	94.6

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

5.2.1.2. Sehingga tahun terakhir RMKe-10, sejumlah RM3.64 bilion (98.9%) telah dibelanjakan berbanding anggaran peruntukan pembangunan RMKe-10 yang diluluskan berjumlah RM3.68 bilion. Pencapaian perbelanjaan pembangunan di bawah RMKe-10 bagi setiap tahun dan mengikut jabatan sehingga 31 Disember 2015 adalah seperti di **Jadual 5.4** dan **Jadual 5.5**.

Jadual 5.4
Pencapaian Perbelanjaan Pembangunan RMKe-10
Mengikut Tahun (2011 Hingga 2015)

Tahun	Peruntukan (RM Juta)	Perbelanjaan (RM Juta)	Pencapaian (%)
2011	3,675.00	502.38	13.7
2012		647.67	17.6
2013		630.85	17.1
2014		781.70	21.3
2015		1,072.88	29.2
Jumlah RMKe-10	3,675.00	3,635.48	98.9

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

Jadual 5.5
Pencapaian Perbelanjaan Pembangunan RMKe-10 Mengikut Jabatan
(2011 Hingga 2015)

Bil.	Jabatan/Pejabat	Peruntukan RMKe-10 (RM Juta)	Perbelanjaan Sehingga 31 Disember 2015 (RM Juta)	Pencapaian (%)
1	Pejabat Menteri Besar Dan Setiausaha Kerajaan Negeri	1,877.10	1,875.70	99.9
2	Jabatan Kerja Raya	887.00	886.29	99.9
3	Jabatan Agama Islam	468.40	440.42	94.0
4	Jabatan Pengairan Dan Saliran	239.00	236.00	98.7
5	Jabatan Pertanian	67.00	64.21	95.8
6	Pejabat Perbendaharaan Negeri			
	- Program Am	28.00	26.89	96.0
	- Pengkomputeran	5.00	4.33	86.6
	- Luar Jangka	8.30	8.00	96.4
7	Jabatan Perkhidmatan Veterinar	32.50	32.23	99.2
8	Jabatan Kehakiman Syariah	25.80	25.51	98.9
9	Jabatan Perhutanan	24.40	24.10	98.8
10	Jabatan Perancangan Bandar Dan Desa	12.50	11.80	94.4
Jumlah		3,675.00	3,635.48	98.9

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

5.2.2. Prestasi Pelaksanaan Projek

5.2.2.1. Di bawah RMKe-10, sebanyak 779 projek telah dirancang untuk dilaksanakan. Sehingga 31 Disember 2015, sebanyak 219 projek telah digugurkan menjadikan projek sebenar dirancang untuk dilaksanakan sebanyak 560 projek. Daripada 560 projek tersebut, sebanyak 243 projek telah disiapkan manakala 255 projek dalam peringkat pelaksanaan/perancangan. Bagaimanapun, terdapat 62 projek belum mula/diberi peruntukan secara token. Butiran seperti di **Jadual 5.6** dan **Carta 5.1**.

Jadual 5.6
Pencapaian Pelaksanaan Projek RMKe-10 Sehingga 31 Disember 2015

Bil.	Jabatan/Pejabat	Bilangan Projek Diluluskan	Siap	Dalam Pelaksanaan			DP	Belum Mula	Gugur	Token
				IJ	DJ	LJ				
1	Pejabat Menteri Besar Dan Setiausaha Kerajaan Negeri	18	6	6	0	0	3	3	0	0
2	Jabatan Kerja Raya	263	89	2	7	0	17	0	148	0
3	Jabatan Agama Islam	119	47	16	2	9	13	32	0	0
4	Jabatan Pengairan Dan Saliran	246	58	111	0	0	0	0	71	6
5	Jabatan Pertanian	66	3	55	0	0	0	0	0	8
6	Jabatan Perkhidmatan Veterinar	8	1	6	0	0	0	1	0	0
7	Jabatan Kehakiman Syariah	13	13	0	0	0	0	0	0	0
8	Jabatan Perhutanan	38	26	0	0	0	0	0	0	12
9	Jabatan Perancangan Bandar Dan Desa	8	0	8	0	0	0	0	0	0
Jumlah		779	243	204	9	9	33	36	219	26
Jumlah Besar		779	243	222			33	281		

Sumber: Unit Perancang Ekonomi Negeri, Setiausaha Kerajaan Negeri

Nota: Projek Oleh Pejabat Perbendaharaan Negeri Tidak Disenaraikan Kerana Bukan Projek Fizikal

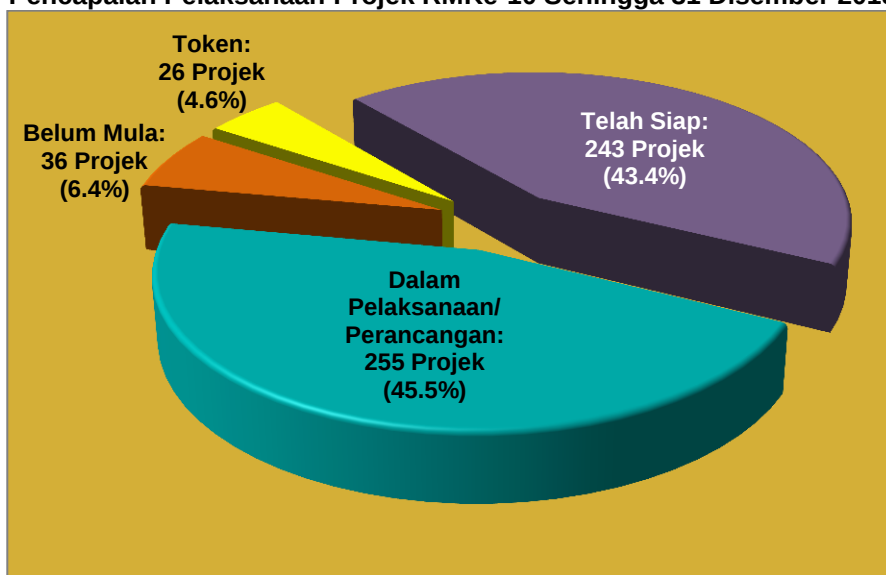
IJ - Ikut Jadual

DJ - Dahulu Jadual

LJ - Lewat Jadual

DP - Dalam Perancangan

Carta 5.1
Pencapaian Pelaksanaan Projek RMKe-10 Sehingga 31 Disember 2015

Sumber: Unit Perancang Ekonomi Negeri, Setiausaha Kerajaan Negeri

5.2.2.2. Analisis lanjut terhadap pencapaian pelaksanaan projek sehingga 31 Disember 2015 adalah seperti berikut:

- a. Daripada 222 projek dalam pelaksanaan, terdapat 9 projek yang lewat jadual. Enam projek lewat jadual dengan anggaran peruntukan pembangunan RMKe-10 tertinggi adalah seperti di **Jadual 5.7**. Faktor utama yang menyumbang kepada projek lewat

jadual adalah prestasi kontraktor yang kurang memberangsangkan, keadaan tanah yang berlembah menyebabkan kerja sukar dilaksanakan dan perubahan reka bentuk semasa kerja dilaksanakan.

Jadual 5.7
Enam Projek Lewat Jadual Dengan
Anggaran Peruntukan Pembangunan RMKe-10 Tertinggi

Projek	Peruntukan (RM Juta)
Jabatan Agama Islam	
i. Kompleks Islam Gombak	18.00
ii. Kompleks Islam Kuala Selangor	11.00
iii. Sekolah Rendah Agama Kota Damansara	8.00
iv. Sekolah Rendah Agama Seri Kundang	8.00
v. Masjid Al-Islah, Seri Kembangan	6.00
vi. Masjid Al-Islah Kg Sementa	6.00

Sumber: Unit Perancang Ekonomi Negeri, Setiausaha Kerajaan Negeri dan Jabatan

- b. Bagi 36 projek belum mula pula, 8 projek belum mula dengan anggaran peruntukan pembangunan RMKe-10 tertinggi adalah seperti di **Jadual 5.8**. Antara sebab projek belum mula kerana status tanah belum selesai, rancangan pemindahan tapak projek akibat keadaan tanah yang tidak sesuai dan proses penyelesaian isu tuntutan pampasan tanah oleh orang asli mengakibatkan kenaikan kos projek serta tanah yang masih belum diwartakan.

Jadual 5.8
Lapan Projek Belum Mula Dengan
Anggaran Peruntukan Pembangunan RMKe-10 Tertinggi

Projek	Peruntukan (RM Juta)
Jabatan Agama Islam	
i. Kompleks Islam Hulu Selangor	10.00
ii. Sekolah Rendah Agama Damansara Damai	8.00
iii. Sekolah Rendah Agama Kota Warisan	6.50
iv. Sekolah Rendah Agama Subang Bistari	6.00
v. Masjid Al-Mustaqim Taman Nirwana 2, Ampang	6.00
vi. Masjid Cyberjaya, Dengkil	6.00
vii. Masjid Taman Sri Bayu	6.00
viii. Masjid Sri Tiram Jaya	6.00

Sumber: Unit Perancang Ekonomi Negeri, Setiausaha Kerajaan Negeri dan Jabatan

- c. Sebanyak 219 daripada 509 projek pembangunan RMKe-10 Jabatan Kerja Raya serta Jabatan Pengairan Dan Saliran digugurkan bagi memberi laluan kepada pelaksanaan projek yang perlu diberi keutamaan selaras dengan anggaran peruntukan pembangunan RMKe-10 yang telah ditetapkan oleh Kerajaan Negeri. Lima projek yang telah digugurkan dengan anggaran peruntukan tertinggi adalah seperti di **Jadual 5.9**.

Jadual 5.9
Lima Projek Gugur Dengan Anggaran Peruntukan Pembangunan RMKe-10 Tertinggi

Projek	Peruntukan (RM Juta)
Jabatan Kerja Raya	
i. Fasa 1-Simpang 3 Jenderam Ke Salak Tinggi	60.00
ii. Menaik Taraf Jalan Kampung Sri Cheeding	40.00
iii. Menaik Taraf Laluan B42 Dari Kampung Raja Musa Ke Laluan FT005	40.00
iv. Membina Jambatan Sungai Tenggi Jalan Kunci Air Buang Dan Kampung Sungai Tenggi Kiri	30.00
v. Membina Jalan Menghubung Laluan Persekutuan FT005 Ke Jalan Tanjung Kluang	30.00

Sumber: Unit Perancang Ekonomi Negeri, Setiausaha Kerajaan Negeri dan Jabatan

5.3. RUMUSAN

Secara keseluruhannya, prestasi perbelanjaan peruntukan pembangunan RMKe-10 adalah sangat baik. Sebanyak 94.6% peruntukan pembangunan tahun 2015 telah dibelanjakan. Selain itu, jumlah perbelanjaan pembangunan RMKe-10 adalah RM3.64 bilion daripada anggaran peruntukan berjumlah RM3.68 bilion. Bagaimanapun, prestasi pelaksanaan projek adalah kurang memuaskan memandangkan sehingga 31 Disember 2015, hanya 43.4% projek telah disiapkan, 45.5% projek masih dalam pelaksanaan/perancangan dan 6.4% projek belum mula.

BAHAGIAN IV

PENYERAHAN, PENGESAHAN,
PEMBENTANGAN PENYATA KEWANGAN
DAN PRESTASI KEWANGAN
AGENSI NEGERI

BAHAGIAN IV

PENYERAHAN, PENGESAHAN, PEMBENTANGAN PENYATA KEWANGAN DAN PRESTASI KEWANGAN AGENSI NEGERI

6. PENDAHULUAN

Mengikut Akta Audit 1957, Ketua Audit Negara juga mengaudit penyata kewangan agensi negeri iaitu Badan Berkanun Negeri dan Pihak Berkuasa Tempatan. Pengauditan ini adalah untuk mengesah dan memastikan ketepatannya serta memberi pendapat sama ada penyata menggambarkan kedudukan yang benar dan saksama berpandukan akta dan piawaian yang diluluskan.

6.1. PENGAUDITAN PENYATA KEWANGAN

Pengauditan penyata kewangan tahun 2015 dilaksanakan terhadap 26 agensi iaitu 14 Badan Berkanun Negeri (BBN) dan 12 Pihak Berkuasa Tempatan (PBT). Mengikut Seksyen 7(3) Akta Audit 1957, Ketua Audit Negara boleh melantik mana-mana orang yang difikirkan kompeten untuk menjalankan pengauditan bagi pihaknya. Bagi penyata kewangan tahun 2015, firma audit swasta telah dilantik untuk menjalankan pengauditan penyata kewangan terhadap 25 agensi melibatkan 13 BBN dan 12 PBT. Manakala pengauditan penyata kewangan satu BBN iaitu Majlis Agama Islam Selangor dijalankan oleh Jabatan Audit Negara. Pemantauan terhadap firma audit swasta diadakan dari semasa ke semasa bagi memastikan isu dan permasalahan pengauditan yang dihadapi dapat diselesaikan dengan lebih awal dan berkesan.

6.2. KEDUDUKAN PENYERAHAN PENYATA KEWANGAN

Mengikut enakmen penubuhan Badan Berkanun Negeri, BBN berkenaan dikehendaki mengemukakan penyata kewangan untuk diaudit dalam masa 6 bulan selepas akhir setiap tahun kewangan. Bagi PBT, Seksyen 60(2) Akta Kerajaan Tempatan 1976 menghendaki PBT menyediakan penyata kewangan dengan seberapa segera apabila tamat tempoh kewangan bagi tahun tersebut untuk membolehkan Ketua Audit Negara mengesahkan penyata kewangan pada atau sebelum akhir bulan Oktober tahun berikutnya. Bagaimanapun, Surat Hebahan Setiausaha Kerajaan Negeri Selangor Bil. 18 Tahun 2009 pula menetapkan agensi negeri perlu mengemukakan penyata kewangan bagi sesuatu tahun kewangan kepada Ketua Audit Negara tidak lewat daripada 30 April tahun kewangan berikutnya. Sehingga 31 Mei 2016, semua 26 agensi telah mengemukakan penyata kewangan tahun 2015 untuk diaudit. Daripada 26 agensi terlibat, 20 agensi mengemukakan penyata kewangan dalam tempoh yang ditetapkan iaitu sebelum atau pada 30 April 2016 manakala 6 agensi iaitu Lembaga Perumahan Dan Hartanah Selangor, Kumpulan Wang Biasiswa Institusi Victoria, Kumpulan Wang Amanah Memperingati Sir Henry Gurney, Perbadanan Perpustakaan Awam Selangor, Majlis Sukan Negeri Selangor serta Majlis

Daerah Hulu Selangor selepas tempoh ditetapkan. Kedudukan penyerahan penyata kewangan tahun 2015 sehingga 31 Mei 2016 adalah seperti di **Jadual 6.1**.

Jadual 6.1
Kedudukan Penyerahan Penyata Kewangan Tahun 2015 Sehingga 31 Mei 2016

Bil.	Agensi Negeri	Tarikh Diterima
Badan Berkanun Negeri		
1	Perbadanan Wakaf Selangor	18.3.2016
2	Kumpulan Wang Hospital Tai Wa	29.3.2016
3	Tabung Kumpulan Wang Biasiswa Negeri Selangor	4.4.2016
4	Kumpulan Wang Selangor King George V Silver Jubilee	14.4.2016
5	Perbadanan Kemajuan Pertanian Selangor	27.4.2016
6	Perbadanan Adat Melayu Dan Warisan Negeri Selangor	29.4.2016
7	Perbadanan Kemajuan Negeri Selangor	29.4.2016
8	Lembaga Urus Air Selangor	29.4.2016
9	Majlis Agama Islam Selangor	29.4.2016
10	Lembaga Perumahan Dan Hartanah Selangor	5.5.2016
11	Kumpulan Wang Biasiswa Institusi Victoria	12.5.2016
12	Kumpulan Wang Amanah Memperingati Sir Henry Gurney	12.5.2016
13	Perbadanan Perpustakaan Awam Selangor	20.5.2016
14	Majlis Sukan Negeri Selangor	31.5.2016
Pihak Berkuasa Tempatan		
1	Majlis Perbandaran Ampang Jaya	31.3.2016
2	Majlis Perbandaran Selayang	8.4.2016
3	Majlis Perbandaran Subang Jaya	26.4.2016
4	Majlis Bandaraya Petaling Jaya	27.4.2016
5	Majlis Perbandaran Sepang	27.4.2016
6	Majlis Perbandaran Kajang	28.4.2016
7	Majlis Perbandaran Klang	28.4.2016
8	Majlis Bandaraya Shah Alam	29.4.2016
9	Majlis Daerah Kuala Langat	29.4.2016
10	Majlis Daerah Kuala Selangor	29.4.2016
11	Majlis Daerah Sabak Bernam	29.4.2016
12	Majlis Daerah Hulu Selangor	3.5.2016

Sumber: Penyata Kewangan BBN Dan PBT

6.3. PENGESAHAN PENYATA KEWANGAN

Bagi penyata kewangan tahun 2014 yang telah diaudit dan dikeluarkan Laporan Ketua Audit Negara, sebanyak 24 agensi negeri telah diberi Laporan Tanpa Teguran dan 2 agensi Laporan Berteguran. Majlis Sukan Negeri Selangor (MSNS) diberi Laporan Berteguran disebabkan pihak Audit tidak dapat mengesahkan ketepatan dan kesempurnaan baki penghutang MSNS Holding Sdn. Bhd. berjumlah RM3.47 juta serta keraguan terhadap keupayaan agensi untuk meneruskan operasi sebagai satu entiti usaha berterusan (*Going Concern*). Dana Terkumpul MSNS menunjukkan defisit berjumlah RM19.83 juta dan Liabiliti Semasa melebihi Aset Semasa dengan sejumlah RM19.59 juta. Sementara itu, Tabung Kumpulan Wang Biasiswa Negeri Selangor juga diberi Laporan Berteguran disebabkan 62 transaksi pelarasan bernilai RM261,286 tidak teratur kerana dokumentasi dan penjelasan pihak pengurusan tidak dapat menyokong pelarasan yang dilakukan.

6.4. PEMBENTANGAN PENYATA KEWANGAN

Perkara 107(2) Perlembagaan Persekutuan menghendaki Laporan Ketua Audit Negara mengenai akaun agensi negeri dibentangkan dalam Dewan Undangan Negeri Selangor (DUN). Enakmen penubuhan BBN dan Seksyen 60(5) Akta Kerajaan Tempatan 1976 juga memperuntukkan supaya penyata kewangan 7 BBN dan 12 PBT yang telah diperakui oleh Ketua Audit Negara dibentangkan di Dewan yang sama. Kesemua penyata kewangan tahun 2014 bagi BBN dan PBT yang telah disahkan oleh Ketua Audit Negara telah dibentangkan dalam DUN pada 2 November 2015.

6.5. PRESTASI KEWANGAN

6.5.1. Analisis Kedudukan Kewangan Badan Berkanun Negeri

6.5.1.1. Sehingga 31 Mei 2016, penyata kewangan tahun 2015 bagi 14 BBN sedang diaudit. Analisis Audit berdasarkan 14 penyata kewangan BBN yang belum beraudit mendapati prestasi kewangan keseluruhan BBN pada tahun 2015 adalah baik di mana keuntungan terkumpul dan aset semasa bersih masing-masing meningkat sejumlah RM594.84 juta dan RM852.23 juta berbanding tahun 2014. Namun, keseluruhan surplus menurun sejumlah RM173 juta. Prestasi kewangan 14 BBN bagi tahun 2014 dan 2015 diringkaskan seperti di **Jadual 6.2**.

Jadual 6.2
Prestasi Kewangan Badan Berkanun Negeri Tahun 2014 Dan 2015

Bil.	Perkara	2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)	Perubahan	
				(RM Juta)	(%)
1	Keuntungan Terkumpul	5,137.61	5,732.45	594.84	11.6
2	Surplus	289.65	116.65	-173.00	-59.7
3	Aset Semasa Bersih	2,660.78	3,513.01	852.23	32.0

Sumber: Penyata Kewangan BBN Tahun 2014
Penyata Kewangan BBN Belum Beraudit Tahun 2015

6.5.1.2. Pada akhir tahun 2015, sebanyak 11 BBN mencatatkan surplus dan 3 BBN mencatatkan defisit. Bagaimanapun, Aset Semasa semua BBN kecuali MSNS adalah melebihi Liabiliti Semasa. Perbadanan Kemajuan Negeri Selangor (PKNS) mencatat keuntungan terkumpul, surplus dan aset semasa bersih tertinggi iaitu masing-masing sejumlah RM4.47 bilion, RM95.24 juta dan RM2.82 bilion. Sementara itu, Majlis Agama Islam Selangor (MAIS) mencatat defisit tertinggi berjumlah RM36.14 juta kerana jumlah perbelanjaan tahun 2015 melebihi pendapatan bagi tempoh yang sama. Prestasi kewangan 14 BBN bagi tahun berakhir 31 Disember 2015 adalah seperti di **Jadual 6.3**.

Jadual 6.3
Prestasi Kewangan 14 Badan Berkanun Negeri Bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2015

Bil.	Badan Berkanun Negeri	Penyata Pendapatan Bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2015			Kedudukan Kewangan Pada 31 Disember 2015			Keuntungan Terkumpul/ Kumpulan Wang Terkumpul
		Pendapatan (RM Juta)	Perbelanjaan (RM Juta)	Surplus/ Defisit (RM Juta)	Aset Semasa (RM Juta)	Liabiliti Semasa (RM Juta)	Aset Semasa Bersih (RM Juta)	
1	Perbadanan Kemajuan Negeri Selangor	606.20	510.96	95.24	3,192.55	376.24	2,816.31	4,471.63
2	Tabung Kumpulan Wang Biasiswa Negeri Selangor	26.71	2.33	24.38	170.82	0.27	170.55	170.61
3	Perbadanan Kemajuan Pertanian Selangor	84.81	67.48	17.33	150.13	38.97	111.16	488.83
4	Lembaga Perumahan Dan Hartanah Selangor	40.25	28.45	11.80	334.76	272.89	61.87	93.09
5	Perbadanan Perpustakaan Awam Selangor	25.52	22.96	2.56	2.99	1.05	1.94	11.46
6	Perbadanan Adat Melayu Dan Warisan Negeri Selangor	17.02	15.77	1.25	23.46	2.35	21.11	27.62
7	Majlis Sukan Negeri Selangor	11.28	10.81	0.47	10.11	29.28	-19.17	-18.92
8	Kumpulan Wang Selangor King George V Silver Jubilee	0.57	0.30	0.27	4.55	0.34	4.21	7.04
9	Perbadanan Wakaf Selangor	3.17	3.04	0.13	0.48	0.09	0.39	0.74
10	Kumpulan Wang Hospital Tai Wa	0.01	6,920*	4,996*	0.59	1,669*	0.59	2.03
11	Kumpulan Wang Biasiswa Institusi Victoria	0.01	0.01	4,343*	0.39	1,600*	0.39	0.39
12	Kumpulan Wang Amanah Memperingati Sir Henry Gurney	963*	1,696*	-733*	0.03	1,600*	0.03	0.04
13	Lembaga Urus Air Selangor	38.15	38.79	-0.64	28.94	0.09	28.85	26.74
14	Majlis Agama Islam Selangor	669.06	705.20	-36.14	370.00	55.22	314.78	451.15
Jumlah		1,522.76	1,406.11	116.65	4,289.80	776.79	3,513.01	5,732.45

Sumber: Penyata Kewangan BBN Belum Beraudit Tahun 2015

Nota: * - Ringgit Malaysia (RM)

6.5.1.3. Analisis Pendapatan Janaan Sendiri

Pada akhir tahun 2015, pendapatan janaan sendiri 14 BBN adalah berjumlah RM1.40 bilion berbanding RM1.74 bilion pada tahun 2014 iaitu penurunan sejumlah RM335.95 juta. Analisis Audit mendapati PKNS mencatat penurunan pendapatan janaan sendiri yang ketara sejumlah RM401.49 juta disebabkan antaranya oleh penurunan pendapatan sejumlah RM37.39 juta dan Lain-lain Pendapatan Operasi sejumlah RM392.55 juta

diimbangkan dengan peningkatan Pendapatan Bersih Dari Lain-lain Pelaburan sejumlah RM28.45 juta. Sementara itu, MAIS mencatat peningkatan pendapatan janaan sendiri sejumlah RM47.18 juta disebabkan peningkatan Kutipan Zakat sejumlah RM44.96 juta. Perbandingan pendapatan janaan sendiri BBN antara tahun 2014 dengan 2015 adalah seperti di **Jadual 6.4**.

Jadual 6.4
Pendapatan Janaan Sendiri Badan Berkanun Negeri Tahun 2014 Dan 2015

Bil.	Badan Berkanun Negeri	2014	2015	Perubahan	
		(RM Juta)	(RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1	Majlis Agama Islam Selangor	621.88	669.06	47.18	7.6
2	Perbadanan Kemajuan Negeri Selangor	1,007.68	606.19	-401.49	-39.8
3	Perbadanan Kemajuan Pertanian Selangor	65.57	84.81	19.24	29.3
4	Lembaga Perumahan Dan Hartanah Selangor	21.89	24.68	2.79	12.7
5	Lembaga Urus Air Selangor	15.42	11.34	-4.08	-26.5
6	Perbadanan Perpustakaan Awam Selangor	1.69	1.78	0.09	5.3
7	Perbadanan Adat Melayu Dan Warisan Negeri Selangor	0.95	1.11	0.16	16.8
8	Perbadanan Wakaf Selangor	0.50	0.68	0.18	36.0
9	Kumpulan Wang Selangor King George V Silver Jubilee	0.44	0.57	0.13	29.5
10	Tabung Kumpulan Wang Biasiswa Negeri Selangor	0.58	0.40	-0.18	-31.0
11	Majlis Sukan Negeri Selangor	0.23	0.27	0.04	17.4
12	Kumpulan Wang Hospital Tai Wa	0.02	0.01	-0.01	-50.0
13	Kumpulan Wang Biasiswa Institusi Victoria	0.01	0.01	-	-
14	Kumpulan Wang Amanah Memperingati Sir Henry Gurney	317*	963*	646*	203.8
Jumlah		1,736.86	1,400.91	-335.95	-19.3

Sumber: Penyata Kewangan BBN Tahun 2014

Penyata Kewangan BBN Belum Beraudit Tahun 2015

Nota: * - Ringgit Malaysia (RM)

6.5.1.4. Analisis Geran

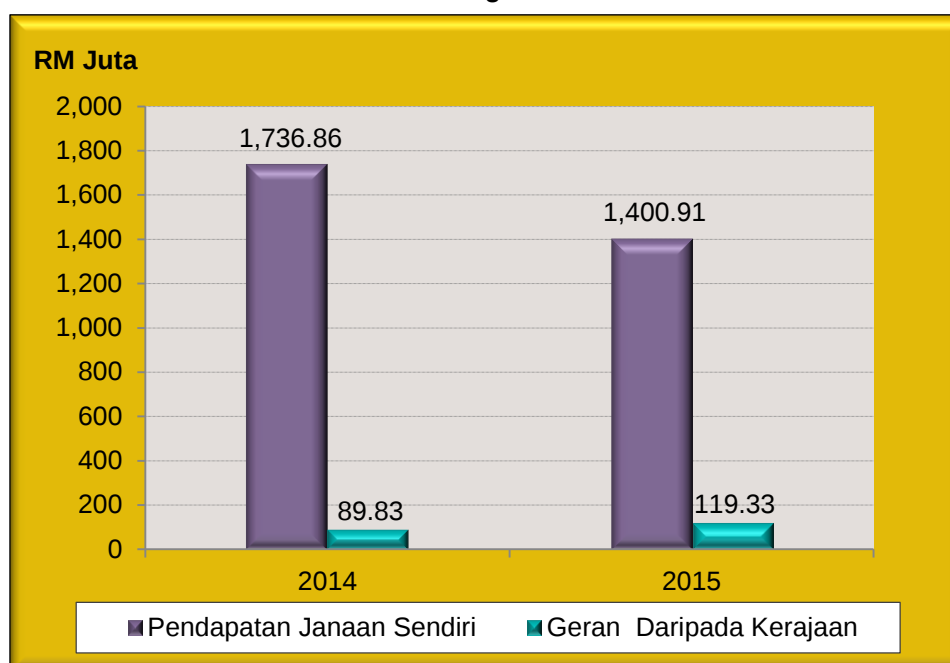
Pada tahun 2015, sebanyak 7 BBN menerima geran berjumlah RM119.33 juta daripada Kerajaan Persekutuan/Negeri berbanding RM89.83 juta pada tahun 2014 iaitu meningkat sejumlah RM29.50 juta. Geran yang diterima oleh BBN bagi tahun 2014 dan 2015 adalah seperti di **Jadual 6.5**. Dua daripada 7 BBN iaitu Perbadanan Perpustakaan Awam Selangor serta Perbadanan Adat Melayu Dan Warisan Negeri Selangor menerima geran daripada Kerajaan Persekutuan masing-masing sejumlah RM8.47 juta dan RM4.25 juta. Manakala **Carta 6.1** menunjukkan pendapatan janaan sendiri BBN dan geran yang diterima daripada Kerajaan bagi tahun 2014 dan 2015.

Jadual 6.5
Geran Yang Diterima Daripada Kerajaan Oleh Badan Berkanun Negeri Tahun 2014 Dan 2015

Bil.	Badan Berkanun Negeri	2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)	Perubahan	
				(RM Juta)	(%)
1	Lembaga Urus Air Selangor	13.17	26.81	13.64	103.6
2	Tabung Kumpulan Wang Biasiswa Negeri Selangor	16.31	26.31	10.00	61.3
3	Perbadanan Perpustakaan Awam Selangor	23.93	23.74	-0.19	-0.8
4	Perbadanan Adat Melayu Dan Warisan Negeri Selangor	16.28	15.92	-0.36	-2.2
5	Lembaga Perumahan Dan Hartanah Selangor	7.78	15.55	7.77	99.9
6	Majlis Sukan Negeri Selangor	12.32	11.00	-1.32	-10.7
7	Kumpulan Wang Selangor King George V Silver Jubilee	0.04	-	-0.04	100.0
Jumlah		89.83	119.33	29.50	32.8

Sumber: Penyata Kewangan BBN Tahun 2014
Penyata Kewangan BBN Belum Beraudit Tahun 2015

Carta 6.1
Pendapatan Janaan Sendiri Dan Geran Daripada Kerajaan Untuk Badan Berkanun Negeri Tahun 2014 Dan 2015

Sumber: Penyata Kewangan BBN Tahun 2014
Penyata Kewangan BBN Belum Beraudit Tahun 2015

6.5.1.5. Analisis Aset

- a. Jumlah aset terdiri daripada aset semasa dan aset bukan semasa. Pada akhir tahun 2015, jumlah aset yang dimiliki oleh 14 BBN bernilai RM7.27 bilion berbanding RM6.94 bilion pada tahun 2014 iaitu peningkatan sejumlah RM329.64 juta. Peningkatan ini adalah kesan daripada peningkatan keseluruhan aset semasa sejumlah RM529.76 juta diimbangkan dengan penurunan aset bukan semasa sejumlah RM200.12 juta berbanding tahun 2014. Penyumbang utama kepada peningkatan jumlah aset BBN ialah peningkatan aset semasa PKNS sejumlah RM511.26 juta diimbangkan dengan penurunan aset bukan semasanya sejumlah

RM255.59 juta berbanding tahun 2014. Lembaga Perumahan Dan Hartanah Selangor (LPHS) merupakan penyumbang kedua besar dengan peningkatan aset semasa sejumlah RM37.48 juta dan aset bukan semasa sejumlah RM21.62 juta berbanding tahun 2014. Perubahan jumlah aset antara tahun 2014 dan 2015 adalah seperti di **Jadual 6.6**.

Jadual 6.6
Jumlah Aset Badan Berkanun Negeri Tahun 2014 Dan 2015

Bil.	Badan Berkanun Negeri	2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)	Perubahan	
				(RM Juta)	(%)
1	Perbadanan Kemajuan Negeri Selangor	5,234.61	5,490.28	255.67	4.9
2	Perbadanan Kemajuan Pertanian Selangor	518.74	537.53	18.79	3.6
3	Majlis Agama Islam Selangor	535.62	506.37	-29.25	-5.5
4	Lembaga Perumahan Dan Hartanah Selangor	325.89	384.99	59.10	18.1
5	Tabung Kumpulan Wang Biasiswa Negeri Selangor	146.49	170.88	24.39	16.6
6	Perbadanan Perpustakaan Awam Selangor	82.17	81.54	-0.63	-0.8
7	Perbadanan Adat Melayu Dan Warisan Negeri Selangor	28.57	29.96	1.39	4.9
8	Lembaga Urus Air Selangor	30.95	29.60	-1.35	-4.4
9	Majlis Sukan Negeri Selangor	25.27	26.53	1.26	5.0
10	Kumpulan Wang Selangor King George V Silver Jubilee	7.20	7.38	0.18	2.5
11	Kumpulan Wang Hospital Tai Wa	2.03	2.03	-	-
12	Perbadanan Wakaf Selangor	0.74	0.83	0.09	12.2
13	Kumpulan Wang Amanah Memperingati Sir Henry Gurney	0.04	0.04	-	-
14	Kumpulan Wang Biasiswa Institusi Victoria	0.39	0.39	-	-
Jumlah		6,938.71	7,268.35	329.64	4.8

Sumber: Penyata Kewangan BBN Tahun 2014
Penyata Kewangan BBN Belum Beraudit Tahun 2015

- b. Analisis Audit mendapati pada keseluruhannya, jumlah aset semasa bersih telah meningkat daripada RM3 bilion pada tahun 2014 kepada RM3.51 bilion pada tahun 2015 iaitu peningkatan sejumlah RM510.30 juta. Peningkatan yang ketara berlaku di PKNS iaitu sejumlah RM536.45 juta disebabkan terutamanya penambahan Projek Kemajuan Hartanah sejumlah RM451.31 juta. Tabung Kumpulan Wang Biasiswa Negeri Selangor mencatat peningkatan aset semasa bersih sejumlah RM24.56 juta disebabkan antaranya penambahan Penghutang dan Wang Di Bank masing-masing sejumlah RM11.22 juta dan RM7.28 juta berbanding tahun 2014. Sementara itu, MAIS menunjukkan penurunan aset semasa bersih yang ketara iaitu sejumlah RM41.20 juta. Sebab utama penurunan ini adalah kesan penurunan keseluruhan sejumlah RM52.93 juta daripada penurunan Tunai Di Tangan Dan Bank sejumlah RM125.03 juta diimbang dengan peningkatan Pendahuluan Agihan Zakat sejumlah RM72.10 juta. Kedudukan aset semasa bersih bagi tahun 2014 dan 2015 adalah seperti di **Jadual 6.7**.

Jadual 6.7
Aset Semasa Bersih Badan Berkanun Negeri Tahun 2014 Dan 2015

Bil.	Badan Berkanun Negeri	2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)	Perubahan	
				(RM Juta)	(%)
1	Perbadanan Kemajuan Negeri Selangor	2,279.86	2,816.31	536.45	23.5
2	Majlis Agama Islam Selangor	355.98	314.78	-41.20	-11.6
3	Tabung Kumpulan Wang Biasiswa Negeri Selangor	145.99	170.55	24.56	16.8
4	Perbadanan Kemajuan Pertanian Selangor	126.32	111.16	-15.16	-12.0
5	Lembaga Perumahan Dan Hartanah Selangor	58.57	61.87	3.30	5.6
6	Lembaga Urus Air Selangor	29.19	28.85	-0.34	-1.2
7	Perbadanan Adat Melayu Dan Warisan Negeri Selangor	20.49	21.11	0.62	3.0
8	Kumpulan Wang Selangor King George V Silver Jubilee	4.00	4.21	0.21	5.3
9	Perbadanan Perpustakaan Awam Selangor	0.36	1.94	1.58	438.9
10	Kumpulan Wang Hospital Tai Wa	0.59	0.59	-	-
11	Perbadanan Wakaf Selangor	0.52	0.39	-0.13	-25.0
12	Kumpulan Wang Biasiswa Institusi Victoria	0.39	0.39	-	-
13	Kumpulan Wang Amanah Memperingati Sir Henry Gurney	0.04	0.03	-0.01	-25.0
14	Majlis Sukan Negeri Selangor	-19.59	-19.17	0.42	2.1
Jumlah		3,002.71	3,513.01	510.30	17.0

Sumber: Penyata Kewangan BBN Tahun 2014
Penyata Kewangan BBN Belum Beraudit Tahun 2015

6.5.1.6. Analisis Pelaburan

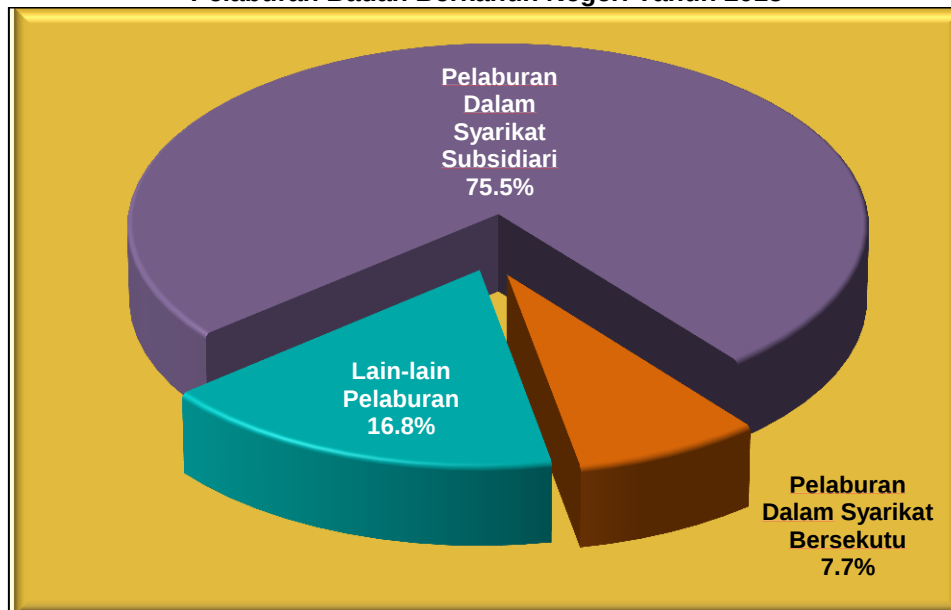
Pada tahun 2015, empat daripada 14 BBN telah membuat pelaburan berjumlah RM1.47 bilion berbanding RM1.78 bilion pada tahun 2014 iaitu menurun sejumlah RM315.03 juta. Penurunan ini adalah kesan daripada penurunan Pelaburan Dalam Syarikat Bersekutu dan Lain-lain Pelaburan oleh PKNS masing-masing berjumlah RM139.78 juta dan RM240.15 juta diimbang dengan peningkatan Pelaburan Dalam Syarikat Subsidiari sejumlah RM81 juta. Selain itu, Pelaburan Dalam Syarikat Subsidiari oleh Perbadanan Kemajuan Pertanian Selangor (PKPS) turut menurun dengan sejumlah RM16.40 juta. Pelaburan BBN bagi tahun 2014 dan 2015 adalah seperti di **Jadual 6.8**. Pelaburan berjumlah RM1.47 bilion pada tahun 2015 terdiri daripada pelaburan dalam syarikat subsidiari (75.5%), syarikat bersekutu (7.7%) dan lain-lain pelaburan (16.8%) seperti di **Carta 6.2**.

Jadual 6.8
Pelaburan Badan Berkanun Negeri Tahun 2014 Dan 2015

Bil.	Badan Berkanun Negeri	2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)	Perubahan	
				(RM Juta)	(%)
1	Perbadanan Kemajuan Negeri Selangor	1,711.64	1,412.71	-298.93	-17.5
2	Perbadanan Kemajuan Pertanian Selangor	65.89	49.49	-16.40	-24.9
3	Lembaga Perumahan Dan Hartanah Selangor	3.00	3.00	0.00	0.0
4	Perbadanan Wakaf Selangor	-	0.30	0.30	100.0
Jumlah		1,780.53	1,465.50	-315.03	-17.7

Sumber: Penyata Kewangan BBN Tahun 2014
Penyata Kewangan BBN Belum Beraudit Tahun 2015

Carta 6.2
Pelaburan Badan Berkanun Negeri Tahun 2015

Sumber: Penyata Kewangan BBN Belum Beraudit Tahun 2015

6.5.1.7. Analisis Liabiliti

- a. Liabiliti terdiri daripada tanggungan semasa dan tanggungan jangka panjang seperti pinjaman, hutang, pemiutang, belanja terakru, deposit dan cukai. Pada akhir tahun 2015, jumlah liabiliti bagi 14 BBN adalah RM1.41 bilion berbanding RM1.21 bilion pada tahun 2014 iaitu peningkatan sejumlah RM200.10 juta. Sebanyak 7 BBN mencatat peningkatan liabiliti manakala 7 BBN yang lain mencatat penurunan liabiliti.

- b. PKNS mencatat peningkatan liabiliti tertinggi iaitu sejumlah RM160.01 juta berbanding tahun 2014 disebabkan terutamanya oleh peningkatan Pinjaman Jangka Panjang sejumlah RM184 juta. Peningkatan liabiliti yang ketara juga berlaku di LPHS sejumlah RM34.18 juta. Ini disebabkan oleh peningkatan baki Tabung Amanah Pengecualian Syarat Kuota Bumiputera Dan Sumbangan Pengecualian Pembinaan Rumah Kos Rendah, Rumah Kos Sederhana Dan Rumah Kos Sederhana Rendah sejumlah RM20.11 juta serta peningkatan baki Akaun Belum Bayar sejumlah RM11.38 juta berbanding tahun 2014. Perbandingan liabiliti BBN bagi tahun 2014 dan 2015 adalah seperti di **Jadual 6.9**.

Jadual 6.9
Liabiliti Badan Berkanun Negeri Tahun 2014 Dan 2015

Bil.	Badan Berkanun Negeri	2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)	Perubahan	
				(RM Juta)	(%)
1	Perbadanan Kemajuan Negeri Selangor	839.82	999.83	160.01	19.1
2	Lembaga Perumahan Dan Hartanah Selangor	238.71	272.89	34.18	14.3
3	Majlis Agama Islam Selangor	48.33	55.22	6.89	14.3
4	Perbadanan Kemajuan Pertanian Selangor	47.25	48.70	1.45	3.1
5	Majlis Sukan Negeri Selangor	29.90	29.28	-0.62	-2.1
6	Perbadanan Adat Melayu Dan Warisan Negeri Selangor	2.25	2.35	0.10	4.4
7	Perbadanan Perpustakaan Awam Selangor	1.98	1.05	-0.93	-47.0
8	Kumpulan Wang Selangor King George V Silver Jubilee	0.43	0.34	-0.09	-20.9
9	Tabung Kumpulan Wang Biasiswa Negeri Selangor	0.38	0.27	-0.11	-28.9
10	Perbadanan Wakaf Selangor	0.13	0.09	-0.04	-30.8
11	Lembaga Urus Air Selangor	0.82	0.09	-0.73	-89.0
12	Kumpulan Wang Hospital Tai Wa	6,568*	1,669*	-4,899*	-74.6
13	Kumpulan Wang Biasiswa Institusi Victoria	1,579*	1,600*	21*	1.3
14	Kumpulan Wang Amanah Memperingati Sir Henry Gurney	1,579*	1,600*	21*	1.3
Jumlah		1,210.01	1,410.11	200.10	16.5

Sumber: Penyata Kewangan BBN Tahun 2014
Penyata Kewangan BBN Belum Beraudit Tahun 2015

Nota: * - Ringgit Malaysia (RM)

6.5.1.8. Analisis Nisbah

Analisis nisbah adalah untuk mengkaji kedudukan dan kekukuhan kewangan agensi bagi suatu tempoh kewangan. Analisis nisbah 14 BBN bagi tahun 2015 adalah seperti di **Jadual 6.10** dan penerangannya adalah seperti di perenggan berikut:

Jadual 6.10
Analisis Nisbah Badan Berkanun Negeri Tahun 2015

Bil.	Badan Berkanun Negeri	Nisbah Semasa	Nisbah Hutang (%)	Modal Kerja (RM Juta)	Aliran Tunai Bersih (RM Juta)
1	Perbadanan Kemajuan Negeri Selangor	8.49:1	18.2	2,816.31	5.77
2	Majlis Agama Islam Selangor	6.70:1	10.9	314.78	-104.22
3	Perbadanan Kemajuan Pertanian Selangor	3.85:1	9.1	111.16	11.19
4	Lembaga Perumahan Dan Hartanah Selangor	1.23:1	70.9	61.87	35.05
5	Lembaga Urus Air Selangor	303.92:1	0.3	28.85	8.24
6	Perbadanan Perpustakaan Awam Selangor	2.85:1	1.3	1.94	0.60
7	Tabung Kumpulan Wang Biasiswa Negeri Selangor	621.62:1	0.2	170.55	13.23
8	Perbadanan Adat Melayu Dan Warisan Negeri Selangor	9.99:1	7.8	21.11	2.92
9	Perbadanan Wakaf Selangor	5.25:1	10.8	0.39	-0.17
10	Majlis Sukan Negeri Selangor	0.34:1	110.36	-19.17	0.20
11	Kumpulan Wang Selangor King George V Silver Jubilee	13.26:1	4.6	4.21	0.22
12	Kumpulan Wang Hospital Tai Wa	351.60:1	0.1	0.59	-4,650*
13	Kumpulan Wang Biasiswa Institusi Victoria	246.21:1	0.4	0.39	4,352*

Sumber: Penyata Kewangan BBN Belum Beraudit Tahun 2015

Nota: * - Ringgit Malaysia (RM)

- a. Nisbah semasa digunakan untuk menentukan sejauh mana agensi mampu membayar liabiliti semasa sekiranya aset semasa dicairkan. Pada umumnya semakin tinggi nisbah semasa semakin baik kecairan sesebuah agensi. Nisbah semasa bagi 13 BBN adalah baik kerana melebihi satu. Ini menunjukkan 13 BBN tersebut mampu menampung liabiliti semasa. Nisbah semasa MSNS adalah kurang baik kerana kemampuan aset semasa untuk membayar liabiliti semasa adalah kurang daripada satu.
- b. Nisbah hutang mengukur peratus dana yang dibiayai oleh sumber selain ekuiti. Ia juga digunakan untuk mengukur kemampuan agensi memenuhi obligasi kepada pemiutang. Nisbah hutang kurang daripada 100% dianggap memuaskan. Nisbah hutang bagi 13 BBN adalah baik kerana kurang daripada 100%. MSNS adalah kurang baik kerana mencatat nisbah hutang melebihi 100%.
- c. Modal kerja adalah untuk mengukur kemampuan agensi membayar liabiliti jangka pendek dan meneruskan operasinya. Semua BBN kecuali MSNS mempunyai modal kerja yang mencukupi untuk menjalankan operasi.
- d. Aliran tunai bersih adalah penambahan/pengurangan bersih dalam tunai dan kesetaraan tunai daripada aktiviti operasi, pelaburan dan pembiayaan. Pada tahun 2015, LPHS mencatat aliran tunai bersih tertinggi sejumlah RM35.05 juta kerana penambahan tunai daripada aktiviti operasi sejumlah RM32.66 juta. Tabung Kumpulan Wang Biasiswa Negeri Selangor mencatat aliran tunai bersih sejumlah RM13.23 juta disebabkan antaranya oleh penambahan Caruman Kerajaan Negeri dan Simpanan Tetap masing-masing sejumlah RM10 juta dan RM5.94 juta. Sementara itu, MAIS mencatat pengurangan aliran tunai bersih ketara sejumlah RM104.21 juta disebabkan terutamanya oleh Pendahuluan Agihan Zakat Dan Wakaf sejumlah RM 72.10 juta pada tahun 2015.

6.5.2. Prestasi Syarikat Subsidiari Badan Berkanun Negeri

6.5.2.1. Analisis Pelaburan Dalam Syarikat Subsidiari Dan Syarikat Bersekutu

Pada tahun 2015, empat BBN iaitu Perbadanan Kemajuan Negeri Selangor (PKNS), Perbadanan Kemajuan Pertanian Selangor (PKPS), Lembaga Perumahan Dan Hartanah Selangor (LPHS) serta Perbadanan Wakaf Selangor (PWS) telah melabur dalam 39 syarikat subsidiari dan syarikat bersekutu dengan nilai keseluruhan pelaburan berjumlah RM1.22 bilion. Daripada jumlah pelaburan tersebut, PKNS mempunyai nilai pelaburan tertinggi iaitu RM1.17 bilion diikuti dengan PKPS, LPHS dan PWS masing-masing dengan nilai pelaburan berjumlah RM49.49 juta, RM3 juta dan RM0.30 juta. Butiran mengenai pelaburan pada kos dalam 39 syarikat subsidiari dan syarikat bersekutu pada 31 Disember 2015 adalah seperti di **Jadual 6.11**.

Jadual 6.11
Analisis Pelaburan Pada Kos Dalam Syarikat Subsidiari
Dan Syarikat Bersekutu Pada 31 Disember 2015

Perkara	Badan Berkanun Negeri				Jumlah
	PKNS	PKPS	LPHS	PWS	
Syarikat Subsidiari (100%)	8	9	1	1	19
Syarikat Subsidiari (>50%)	3	-	-	-	3
Syarikat Bersekutu (<50%)	17	-	-	-	17
Jumlah Syarikat (Bilangan)	28	9	1	1	39
Pelaburan (RM Juta)	1,165.88	49.49	3.00	0.30	1,218.67

Sumber: Penyata Kewangan BBN Belum Beraudit Tahun 2015

6.5.2.2. Status Syarikat Subsidiari

Daripada 39 syarikat yang dilaburkan, sebanyak 22 syarikat merupakan syarikat subsidiari PKNS, PKPS, LPHS dan PWS di mana 16 syarikat subsidiari berstatus aktif dan 6 berstatus dormant. PKNS mempunyai bilangan syarikat subsidiari yang terbanyak iaitu 11 syarikat subsidiari. Butiran adalah seperti di **Jadual 6.12**.

Jadual 6.12
Bilangan Syarikat Subsidiari Badan Berkanun Negeri
Yang Aktif Dan Dorman Tahun 2015

Badan Berkanun Negeri	Bilangan Syarikat Subsidiari (Ekuiti Lebih Daripada 50%)		
	Status Aktif	Status Dorman	Jumlah
Perbadanan Kemajuan Negeri Selangor	11	-	11
Perbadanan Kemajuan Pertanian Selangor	3	6	9
Lembaga Perumahan Dan Hartanah Selangor	1	-	1
Perbadanan Wakaf Selangor	1	-	1
Jumlah	16	6	22

Sumber: Penyata Kewangan BBN Belum Beraudit Tahun 2015

6.5.2.3. Analisis Keuntungan/Kerugian Semasa Dan Terkumpul Syarikat Subsidiari Badan Berkanun Negeri

- a. Pada 31 Disember 2015, sebanyak 10 syarikat subsidiari PKNS, PKPS dan LPHS telah mencatat keuntungan semasa berjumlah RM19.35 juta. Manakala 12 syarikat subsidiari PKNS, PKPS dan PWS mencatat kerugian semasa berjumlah RM18.24 juta. Tujuh syarikat subsidiari PKNS menyumbang keuntungan semasa tertinggi iaitu RM13.05 juta. Pada masa yang sama, 4 syarikat subsidiari yang lain juga mencatat kerugian semasa yang tertinggi iaitu RM12.77 juta. Butiran adalah seperti di **Jadual 6.13**.

Jadual 6.13
Analisis Keuntungan/Kerugian Semasa Syarikat Subsidiari
Badan Berkanun Negeri Bagi Tahun Kewangan 2015

Badan Berkanun Negeri	Keuntungan Semasa		Kerugian Semasa	
	Bil. Syarikat	(RM Juta)	Bil. Syarikat	(RM Juta)
Perbadanan Kemajuan Negeri Selangor	7	13.05	4	12.77
Perbadanan Kemajuan Pertanian Selangor	2	6.26	7	5.31
Lembaga Perumahan Dan Hartanah Selangor	1	0.04	-	-
Perbadanan Wakaf Selangor	-	-	1	0.16
Jumlah	10	19.35	12	18.24

Sumber: Penyata Kewangan Syarikat Subsidiari BBN

- b. Setakat 31 Disember 2015, tujuh syarikat subsidiari PKNS mencatat keuntungan terkumpul berjumlah RM285.67 juta. Manakala 15 syarikat subsidiari PKNS, PKPS, LPHS dan PWS mencatat kerugian terkumpul berjumlah RM108.96 juta. Syarikat subsidiari PKPS mencatat kerugian terkumpul yang tertinggi berjumlah RM77.97 juta. Butiran adalah seperti di **Jadual 6.14**.

Jadual 6.14
Analisis Keuntungan/Kerugian Terkumpul Syarikat Subsidiari
Badan Berkanun Negeri Bagi Tahun Kewangan 2015

Badan Berkanun Negeri	Keuntungan Terkumpul		Kerugian Terkumpul	
	Bil. Syarikat	(RM Juta)	Bil. Syarikat	(RM Juta)
Perbadanan Kemajuan Negeri Selangor	7	285.67	4	29.59
Perbadanan Kemajuan Pertanian Selangor	-	-	9	77.97
Lembaga Perumahan Dan Hartanah Selangor	-	-	1	1.24
Perbadanan Wakaf Selangor	-	-	1	0.16
Jumlah	7	285.67	15	108.96

Sumber: Penyata Kewangan Syarikat Subsidiari BBN

6.5.3. Prestasi Kewangan Pihak Berkuasa Tempatan

6.5.3.1. Sehingga 31 Mei 2016, penyata kewangan 12 PBT bagi tahun 2015 sedang diaudit. Berdasarkan kepada penyata kewangan tahun 2015 yang dikemukakan, prestasi kewangan PBT adalah seperti di **Jadual 6.15**.

Jadual 6.15
Prestasi Kewangan Pihak Berkuasa Tempatan Bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2015

Bil.	Pihak Berkuasa Tempatan	Penyata Pendapatan Berakhir 31 Disember 2015			Kedudukan Kewangan Pada 31 Disember 2015		
		Pendapatan	Perbelanjaan	Surplus/ Defisit	Aset Semasa	Liabiliti Semasa	Aset/Liabiliti Semasa Bersih
		(RM Juta)	(RM Juta)	(RM Juta)	(RM Juta)	(RM Juta)	(RM Juta)
1	Majlis Perbandaran Klang	234.80	182.40	52.40	211.23	74.17	137.06
2	Majlis Bandaraya Shah Alam	386.30	337.93	48.37	801.52	346.79	454.73
3	Majlis Perbandaran Sepang	134.62	101.94	32.68	326.29	98.81	227.48
4	Majlis Daerah Hulu Selangor	98.39	67.64	30.75	102.82	25.79	77.03
5	Majlis Perbandaran Selayang	160.04	136.13	23.91	230.00	126.35	103.65
6	Majlis Daerah Kuala Langat	85.12	67.94	17.18	80.64	32.72	47.92
7	Majlis Perbandaran Kajang	174.59	157.55	17.04	518.29	254.84	263.45
8	Majlis Perbandaran Ampang Jaya	146.42	136.59	9.83	203.34	34.33	169.01
9	Majlis Bandaraya Petaling Jaya	344.97	341.34	3.63	643.01	178.11	464.90
10	Majlis Daerah Kuala Selangor	49.86	50.83	-0.97	60.13	29.20	30.93
11	Majlis Daerah Sabak Bernam	22.72	23.70	-0.98	18.12	8.42	9.70
12	Majlis Perbandaran Subang Jaya	278.09	279.59	-1.50	360.16	176.57	183.59
Jumlah		2,115.92	1,883.58	232.34	3,555.55	1,386.10	2,169.45

Sumber: Penyata Kewangan PBT Belum Beraudit Tahun 2015

6.5.3.2. Pada keseluruhannya, prestasi kewangan PBT tahun 2015 adalah memuaskan. Sungguhpun 3 PBT mencatat defisit namun 9 PBT lain memperoleh surplus. Selain itu, aset semasa bersih dan kutipan cukai taksiran 12 PBT masing-masing meningkat RM303.19 juta dan RM94.37 juta diimbang dengan penurunan surplus sejumlah RM199.53 juta dan peningkatan tunggakan cukai taksiran sejumlah RM36.21 juta. Penerangan lanjut adalah seperti di perenggan berikut:

6.5.3.3. Surplus/Defisit

Pada tahun 2015, sebanyak 9 PBT mencatat surplus manakala 3 PBT mencatat defisit. Analisis surplus/defisit menunjukkan surplus keseluruhan PBT menurun sejumlah RM199.53 juta berbanding tahun 2014. Sebanyak 5 PBT menunjukkan peningkatan surplus dan satu PBT menunjukkan penurunan defisit. Manakala 6 PBT yang lain menunjukkan penurunan surplus berbanding tahun 2014. PBT yang mencatat peningkatan surplus tertinggi ialah Majlis Daerah Hulu Selangor dengan sejumlah RM26.09 juta di mana kutipan cukai taksirannya meningkat sejumlah RM8.19 juta. Sementara itu, PBT yang menunjukkan penurunan surplus tertinggi ialah Majlis Bandaraya Shah Alam dengan sejumlah RM166.81 juta disebabkan terutamanya penurunan Perkhidmatan Dan Bayaran Perkhidmatan sejumlah RM187.93 juta. Kedudukan surplus/defisit PBT bagi tahun 2014 dan 2015 adalah seperti di **Jadual 6.16**.

Jadual 6.16
Analisis Surplus/Defisit Pihak Berkuasa Tempatan Tahun 2014 Dan 2015

Bil.	Pihak Berkuasa Tempatan	2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)	Perubahan	
				(RM Juta)	(%)
1	Majlis Perbandaran Klang	36.85	52.40	15.55	42.2
2	Majlis Bandaraya Shah Alam	215.18	48.37	-166.81	-77.5
3	Majlis Perbandaran Sepang	95.46	32.68	-62.78	-65.8
4	Majlis Daerah Hulu Selangor	4.66	30.75	26.09	559.9
5	Majlis Perbandaran Selayang	10.61	23.91	13.30	125.4
6	Majlis Daerah Kuala Langat	17.16	17.18	0.02	0.1
7	Majlis Perbandaran Kajang	6.55	17.04	10.49	160.2
8	Majlis Perbandaran Ampang Jaya	19.36	9.83	-9.53	-49.2
9	Majlis Bandaraya Petaling Jaya	26.46	3.63	-22.83	-86.3
10	Majlis Daerah Kuala Selangor	-2.28	-0.97	1.31	57.5
11	Majlis Daerah Sabak Bernam	0.41	-0.98	-1.39	-339.0
12	Majlis Perbandaran Subang Jaya	1.45	-1.50	-2.95	-203.4
Jumlah		431.87	232.34	-199.53	-46.2

Sumber: Penyata Kewangan PBT Tahun 2014
Penyata Kewangan PBT Belum Beraudit Tahun 2015

6.5.3.4. Aset Semasa Bersih

Pada tahun 2015, semua PBT mempunyai aset semasa melebihi liabiliti semasa. Keseluruhan aset semasa bersih PBT berjumlah RM2.17 bilion, meningkat sejumlah RM303.19 juta berbanding tahun 2014 berjumlah RM1.87 bilion. Sebanyak 10 PBT mencatat peningkatan aset semasa bersih manakala 2 PBT mencatat penurunan. PBT yang mencatat peningkatan tertinggi ialah Majlis Perbandaran Sepang dengan sejumlah RM64.82 juta disebabkan terutamanya peningkatan dalam simpanan tetap sejumlah

RM71.50 juta. Majlis Perbandaran Subang Jaya mencatat penurunan ketara sejumlah RM16.27 juta disebabkan terutamanya peningkatan liabiliti semasa iaitu wang cagaran sejumlah RM23.36 juta. Kedudukan aset bersih semasa adalah seperti di **Jadual 6.17**.

Jadual 6.17
Analisis Aset Semasa Bersih Pihak Berkuasa Tempatan Tahun 2014 Dan 2015

Bil.	Pihak Berkuasa Tempatan	2014	2015	Perubahan	
		(RM Juta)	(RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1	Majlis Bandaraya Petaling Jaya	451.88	464.90	13.02	2.9
2	Majlis Bandaraya Shah Alam	413.46	454.73	41.27	10.0
3	Majlis Perbandaran Kajang	225.15	263.45	38.30	17.0
4	Majlis Perbandaran Sepang	162.66	227.48	64.82	39.8
5	Majlis Perbandaran Subang Jaya	199.86	183.59	-16.27	-8.1
6	Majlis Perbandaran Ampang Jaya	146.52	169.01	22.49	15.3
7	Majlis Perbandaran Klang	78.24	137.06	58.82	75.2
8	Majlis Perbandaran Selayang	75.83	103.65	27.82	36.7
9	Majlis Daerah Hulu Selangor	44.89	77.03	32.14	71.6
10	Majlis Daerah Kuala Langat	39.89	47.92	8.03	20.1
11	Majlis Daerah Kuala Selangor	14.22	30.93	16.71	117.5
12	Majlis Daerah Sabak Bernam	13.66	9.70	-3.96	-29.0
Jumlah		1,866.26	2,169.45	303.19	16.2

Sumber: Penyata Kewangan PBT Tahun 2014
Penyata Kewangan PBT Belum Beraudit Tahun 2015

6.5.3.5. Kutipan Cukai Taksiran

Cukai taksiran adalah cukai tahunan yang dikenakan terhadap harta pegangan di bawah kawasan pentadbiran PBT mengikut Akta Kerajaan Tempatan 1976. Cukai taksiran merupakan penyumbang utama kepada pendapatan PBT. Pada tahun 2015, kutipan cukai taksiran berjumlah RM1.32 bilion, meningkat sejumlah RM94.37 juta berbanding tahun 2014. Kedudukan kutipan cukai taksiran bagi tahun 2014 dan 2015 adalah seperti di **Jadual 6.18**.

Jadual 6.18
Kutipan Cukai Taksiran Tahun 2014 Dan 2015

Bil.	Pihak Berkuasa Tempatan	2014	2015	Perubahan	
		(RM Juta)	(RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1	Majlis Bandaraya Shah Alam	231.18	246.07	14.89	6.4
2	Majlis Bandaraya Petaling Jaya	208.70	226.73	18.03	8.6
3	Majlis Perbandaran Subang Jaya	179.51	186.35	6.84	3.8
4	Majlis Perbandaran Klang	152.16	156.94	4.78	3.1
5	Majlis Perbandaran Selayang	95.86	100.13	4.27	4.5
6	Majlis Perbandaran Ampang Jaya	97.01	98.92	1.91	2.0
7	Majlis Perbandaran Sepang	70.34	93.37	23.03	32.7
8	Majlis Perbandaran Kajang	88.27	92.26	3.99	4.5
9	Majlis Daerah Hulu Selangor	47.92	56.11	8.19	17.1
10	Majlis Daerah Kuala Langat	28.18	29.58	1.40	5.0
11	Majlis Daerah Kuala Selangor	21.38	26.40	5.02	23.5
12	Majlis Daerah Sabak Bernam	4.76	6.78	2.02	42.4
Jumlah		1,225.27	1,319.64	94.37	7.7

Sumber: Penyata Kewangan PBT Tahun 2014
Penyata Kewangan PBT Belum Beraudit Tahun 2015

6.5.3.6. Tunggakan Cukai Taksiran

- a. Pada akhir tahun 2015, tunggakan cukai taksiran berjumlah RM506.81 juta, meningkat sejumlah RM36.21 juta berbanding tahun 2014. Sepuluh daripada 12 PBT telah mencatat peningkatan tunggakan manakala 2 PBT mencatat penurunan. Kedudukan tunggakan cukai taksiran bagi tahun 2014 dan 2015 adalah seperti di **Jadual 6.19**.

Jadual 6.19
Kedudukan Tunggakan Cukai Taksiran Tahun 2014 Dan 2015

Bil.	Pihak Berkuasa Tempatan	2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)	Perubahan	
				(RM Juta)	(%)
1	Majlis Daerah Hulu Selangor	71.34	76.40	5.06	7.1
2	Majlis Perbandaran Subang Jaya	68.49	70.39	1.90	2.8
3	Majlis Perbandaran Klang	54.64	59.21	4.57	8.4
4	Majlis Bandaraya Petaling Jaya	41.90	57.31	15.41	36.8
5	Majlis Perbandaran Kajang	45.68	45.71	0.03	0.1
6	Majlis Bandaraya Shah Alam	39.38	43.60	4.22	10.7
7	Majlis Perbandaran Selayang	42.45	41.83	-0.62	-1.5
8	Majlis Perbandaran Ampang Jaya	45.79	41.43	-4.36	-9.5
9	Majlis Perbandaran Sepang	25.34	31.62	6.28	24.8
10	Majlis Daerah Kuala Selangor	23.64	24.45	0.81	3.4
11	Majlis Daerah Kuala Langat	9.62	10.58	0.96	10.0
12	Majlis Daerah Sabak Bernam	2.33	4.28	1.95	83.7
Jumlah		470.60	506.81	36.21	7.7

Sumber: Penyata Kewangan PBT Tahun 2014
Penyata Kewangan PBT Belum Beraudit Tahun 2015

- b. Berdasarkan penyata kewangan tahun 2015, keseluruhan pendapatan 12 PBT berjumlah RM2.12 bilion berbanding keseluruhan tunggakan cukai taksiran berjumlah RM506.81 juta. Sekiranya jumlah tunggakan cukai taksiran ini dapat dikutip, keseluruhan pendapatan PBT akan meningkat kepada RM2.63 bilion. Justeru itu, semua PBT perlu berusaha gigih untuk mengutip tunggakan cukai taksiran. Tunggakan cukai taksiran berbanding pendapatan bagi tahun 2015 adalah seperti di **Jadual 6.20**.

Jadual 6.20
Tunggakan Cukai Taksiran Berbanding Pendapatan Tahun 2015

Bil.	Pihak Berkuasa Tempatan	Tunggakan Cukai Taksiran (RM Juta)	Pendapatan (RM Juta)	Tunggakan Cukai Taksiran Berbanding Pendapatan (%)
1	Majlis Daerah Hulu Selangor	76.40	98.39	77.7
2	Majlis Perbandaran Subang Jaya	70.39	278.09	25.3
3	Majlis Perbandaran Klang	59.21	234.80	25.2
4	Majlis Bandaraya Petaling Jaya	57.31	344.97	16.6
5	Majlis Perbandaran Kajang	45.71	174.59	26.2
6	Majlis Bandaraya Shah Alam	43.60	386.30	11.3
7	Majlis Perbandaran Selayang	41.83	160.04	26.1
8	Majlis Perbandaran Ampang Jaya	41.43	146.42	28.3
9	Majlis Perbandaran Sepang	31.62	134.62	23.5
10	Majlis Daerah Kuala Selangor	24.45	49.86	49.0
11	Majlis Daerah Kuala Langat	10.58	85.12	12.4
12	Majlis Daerah Sabak Bernam	4.28	22.72	18.8
Jumlah		506.81	2,115.92	24.0

Sumber: Penyata Kewangan PBT Tahun 2014

Penyata Kewangan PBT Belum Beraudit Tahun 2015

- c. Perbandingan antara tunggakan cukai taksiran dan pendapatan tahun 2015 mendapati peratus tunggakan cukai taksiran Majlis Daerah Hulu Selangor (MDHS) melebihi 50%. Bagaimanapun, tunggakan MDHS yang berjumlah RM76.40 juta adalah termasuk hutang ragu sebanyak RM48.22 juta.

6.6. RUMUSAN DAN SYOR AUDIT

6.6.1. Sehingga 31 Mei 2016, kedudukan penyerahan penyata kewangan agensi negeri bagi 2015 adalah baik di mana semua 26 agensi telah mengemukakan penyata kewangan tahun 2015 untuk diaudit. Daripada 26 agensi tersebut, 20 agensi telah mengemukakan penyata kewangan dalam tempoh yang ditetapkan manakala 6 agensi selepas tempoh tersebut. Bagi pengesahan penyata kewangan tahun 2015 pula, penyata kewangan semua 26 agensi sedang diaudit.

6.6.2. Semua agensi negeri yang terlibat telah membentangkan penyata kewangan tahun 2014 yang telah dikeluarkan Laporan Ketua Audit Negara di Dewan Undangan Negeri Selangor pada 2 November 2015.

6.6.3. Pada keseluruhannya, prestasi kewangan 14 Badan Berkanun Negeri bagi tahun 2015 adalah baik memandangkan keuntungan terkumpul dan aset semasa bersih masing-masing meningkat sebanyak 11.6% dan 32% walaupun surplus menurun sebanyak 59.7% berbanding tahun 2014. Sebanyak 7 syarikat subsidiari Badan Berkanun Negeri telah mencatat keuntungan terkumpul berjumlah RM285.67 juta. Manakala 15 syarikat subsidiari mencatat kerugian terkumpul berjumlah RM108.96 juta.

6.6.4. Prestasi kewangan 12 Pihak Berkuasa Tempatan tahun 2015 pula adalah memuaskan di mana aset semasa bersih dan kutipan cukai taksiran masing-masing meningkat 16.2% dan 7.7% diimbang dengan penurunan surplus sebanyak 46.2% dan peningkatan tunggakan cukai taksiran sebanyak 7.7%.

6.6.5. Agensi negeri perlu mengemukakan penyata kewangan untuk diaudit mengikut tempoh yang ditetapkan. Selain itu, agensi negeri hendaklah berusaha berterusan untuk meningkatkan prestasi kewangan bagi mengukuhkan lagi kedudukan kewangan.

BAHAGIAN U

PEMBENTANGAN LAPORAN
KETUA AUDIT NEGARA
DAN MESYUARAT JAWATANKUASA
KIRA-KIRA WANG AWAM NEGERI

BAHAGIAN V

PEMBENTANGAN LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA DAN MESYUARAT JAWATANKUASA KIRA-KIRA WANG AWAM NEGERI

7. PEMBENTANGAN LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA MENGENAI PENYATA KEWANGAN KERAJAAN NEGERI DAN PENGURUSAN KEWANGAN JABATAN/AGENSI NEGERI SERTA AKTIVITI JABATAN/AGENSI DAN PENGURUSAN SYARIKAT KERAJAAN NEGERI

Mengikut Perkara 107(2) Perlembagaan Persekutuan, Laporan Ketua Audit Negara mengenai Akaun Kerajaan Negeri yang telah diaudit hendaklah dibentangkan seberapa segera di Dewan Undangan Negeri. Laporan Ketua Audit Negara Mengenai Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Dan Pengurusan Kewangan Jabatan/Agensi Negeri Selangor Tahun 2014 serta Laporan Ketua Audit Negara Mengenai Aktiviti Jabatan/Agensi Dan Pengurusan Syarikat Kerajaan Negeri Selangor Tahun 2014 Siri 3 telah dibentangkan di Dewan Undangan Negeri Selangor pada 29 Mac 2016.

8. MESYUARAT JAWATANKUASA KIRA-KIRA WANG AWAM NEGERI

Antara 1 Mei 2015 hingga 31 Mei 2016, Jawatankuasa Kira-kira Wang Awam Negeri Selangor telah mengadakan mesyuarat sebanyak 2 kali bagi membincangkan perkara yang dilaporkan dalam Laporan Ketua Audit Negara Mengenai Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Dan Pengurusan Kewangan Jabatan/Agensi Negeri Selangor Tahun 2013. Selain itu, jawatankuasa ini telah bermesyuarat 6 kali untuk membuat pemeriksaan dan membincang isu yang berbangkit dalam Laporan Ketua Audit Negara Mengenai Aktiviti Jabatan/Agensi Dan Pengurusan Syarikat Kerajaan Negeri Selangor Tahun 2012, 2013 dan 2014.

PENUTUP

PENUTUP

Pada umumnya, tahap penyediaan dan penyerahan Penyata Kewangan Kerajaan Negeri dan agensi negeri bagi tahun 2015 adalah baik. Prestasi kewangan Kerajaan Negeri pada 31 Disember 2015 adalah baik berbanding tahun 2014 manakala Badan Berkanun Negeri dan Pihak Berkuasa Tempatan masing-masing adalah pada tahap baik dan memuaskan. Sungguhpun prestasi perbelanjaan pembangunan RMKe-10 (2011 hingga 2015) adalah sangat baik namun prestasi pelaksanaan projek kurang memuaskan kerana peratus projek siap kurang daripada 80%. Prestasi masih boleh dimantapkan lagi dan adalah disyorkan langkah penambahbaikan diambil seperti berikut:

- a. Kerajaan Negeri disarankan meneruskan usaha mengurangkan tunggakan hasil/bayaran balik pinjaman/hutang lain dan Pinjaman Boleh Dituntut supaya kedudukan kewangan Kerajaan Negeri berada dalam keadaan yang lebih kukuh. Projek pembangunan hendaklah dirancang dan dilaksanakan dengan cekap dan berkesan bagi meningkatkan kemakmuran negeri dan kesejahteraan rakyat.
- b. Ketua Jabatan/Ketua Agensi perlu mempertingkatkan penglibatan secara *hands on* dalam urusan kewangan.
- c. Ketua Jabatan/Ketua Agensi perlu mewujudkan sistem *check and balance*, mengadakan pemantauan berterusan, *spot check* dan penilaian secara berkala terhadap kerja yang dilaksanakan oleh pegawai termasuk memberi latihan untuk meningkatkan kemahiran dan keupayaan pegawai.
- d. Jabatan/agensi perlu mempertingkatkan keberkesanan fungsi Unit Audit Dalam (UAD). Antaranya memastikan anggota UAD mendapat latihan dan bimbingan yang secukupnya, menyediakan perancangan audit tahunan supaya pengauditan dapat dilaksanakan mengikut keutamaan, membuat penilaian secara objektif dan bebas bukan sahaja berkaitan dengan aspek kawalan dalaman malahan pengurusan risiko dan tadbir urus organisasi, melaporkan penemuan yang signifikan serta mengesyorkan cadangan yang memberi impak kepada organisasi.

JABATAN AUDIT NEGARA
Putrajaya

13 Jun 2016

LAMPIRAN

**SIJIL KETUA AUDIT NEGARA
MENGENAI PENYATA KEWANGAN
KERAJAAN NEGERI SELANGOR
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2015**

Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Selangor bagi tahun berakhir 31 Disember 2015 telah diaudit atas arahan saya selaras dengan Akta Audit 1957. Pihak pengurusan Kerajaan Negeri adalah bertanggungjawab terhadap Penyata Kewangan ini dan tanggungjawab saya adalah mengaudit dan memberi pendapat terhadap Penyata Kewangan tersebut. Pengauditan telah dilaksanakan dengan berpandukan piawaian pengauditan yang diluluskan.

Pada pendapat saya, Penyata Kewangan ini memberi gambaran yang benar dan saksama mengenai kedudukan kewangan Kerajaan Negeri Selangor pada 31 Disember 2015; hasil operasi serta aliran tunainya bagi tahun tersebut berdasarkan piawaian perakaunan yang diluluskan. Rekod perakaunannya telah diselenggarakan dengan teratur dan kemas kini.

(TAN SRI DATO' SETIA HAJI AMBRIN BIN BUANG)

Ketua Audit Negara
Malaysia.

**Putrajaya
30 Mei 2016**

PERNYATAAN PEGAWAI KEWANGAN NEGERI SELANGOR DAN BENDAHARI NEGERI SELANGOR

Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Selangor 2015 dan Nota kepada Penyata Kewangan disediakan:

- (a) mengikut kehendak Seksyen 16(1) Akta Tatacara Kewangan 1957 [Akta 61], Piawaian Perakaunan Kerajaan dan *International Public Sector Accounting Standard – Financial Reporting under the Cash Basis of Accounting*; dan
- (b) dengan menyatukan maklumat kewangan daripada semua Jabatan Kerajaan Negeri Selangor.

Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Selangor yang mengandungi Penyata Kedudukan Kewangan, Penyata Penerimaan Dan Pembayaran Wang Tunai, Penyata Prestasi Kewangan dan Penyata Akaun Memorandum berserta Nota kepada Penyata Kewangan menunjukkan kedudukan yang benar dan saksama pada 31 Disember 2015.

Pada masa pernyataan ini ditandatangani, mengikut sebaik-baik pengetahuan kami, tidak wujud apa-apa keadaan yang boleh menjejaskan ketepatan dan kesahihan Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Selangor 2015.

DATO' NOORDIN BIN SULAIMAN

Pegawai Kewangan Negeri

3 Februari 2016

MOHD REDZUAN BIN HASAN

Bendahari Negeri

3 Februari 2016

PENYATA KEDUDUKAN KEWANGAN
pada 31 Disember 2015

	Nota	2015 RM	2014 RM
WANG AWAM			
WANG TUNAI	3	234,953,049.73	84,359,561.48
PELABURAN	4	3,023,656,954.04	3,116,552,349.70
		3,258,610,003.77	3,200,911,911.18
DIPEGANG BAGI:			
KUMPULAN WANG DISATUKAN			
AKAUN HASIL DISATUKAN	5	1,595,579,088.61	1,202,345,310.89
AKAUN PINJAMAN DISATUKAN	6	0.00	0.00
AKAUN AMANAH DISATUKAN	7	1,663,030,915.16	1,998,566,600.29
		3,258,610,003.77	3,200,911,911.18

Nota – nota pada muka surat yang berikut merupakan sebahagian daripada penyata kewangan ini.

PENYATA PENERIMAAN DAN PEMBAYARAN WANG TUNAI bagi tahun berakhir 31 Disember 2015

		2015		2014	
	Nota	RM	RM	RM	RM
TERIMAAN					
Hasil	5				
Hasil Cukai		607,162,875.22		545,764,102.17	
Hasil Bukan Cukai		1,702,092,432.80		1,437,263,531.58	
Terimaan Bukan Hasil		<u>218,435,530.98</u>	2,527,690,839.00	<u>242,055,147.59</u>	2,225,082,781.34
Pinjaman					
Dalam Negeri	6	99,675,456.00		106,870,094.00	
Luar Negeri		<u>0.00</u>	99,675,456.00	<u>0.00</u>	106,870,094.00
Terimaan Modal					
Pelbagai Terimaan Modal	7	20,004,798.58		18,716,943.12	
Jualan Instrumen Kewangan	4	<u>92,895,395.66</u>	112,900,194.24	<u>0.00</u>	18,716,943.12
Terimaan Lain					
Terimaan Amanah	7	<u>0.00</u>	0.00	<u>172,589,466.91</u>	172,589,466.91
Jumlah Terimaan			<u>2,740,266,489.24</u>		<u>2,523,259,285.37</u>
BAYARAN					
Perbelanjaan Mengurus	5				
Emolumen		377,160,341.36		362,203,775.72	
Perkhidmatan dan Bekalan		419,840,193.47		400,818,444.68	
Aset		16,531,416.36		8,774,139.01	
Pemberian dan Kenaan Bayaran Tetap		380,069,290.18		627,982,144.17	
Perbelanjaan Lain		<u>12,417,655.02</u>	1,206,018,896.39	<u>22,707,908.05</u>	1,422,486,411.63
Perbelanjaan Pembangunan	7				
Langsung		912,438,164.89		665,384,451.39	
Pinjaman		<u>160,446,850.05</u>	1,072,885,014.94	<u>116,310,173.92</u>	781,694,625.31
Perbelanjaan Modal					
Pembelian Instrumen Kewangan	4	<u>0.00</u>	0.00	<u>545,326,239.18</u>	545,326,239.18
Pinjaman					
Dalam Negeri	9	16,000,000.00		25,270,082.00	
Luar Negeri		<u>0.00</u>	16,000,000.00	<u>0.00</u>	25,270,082.00
Bayaran Lain					
Bayaran Amanah		<u>294,769,089.66</u>	294,769,089.66	<u>0.00</u>	0.00
Jumlah Bayaran			<u>2,589,673,000.99</u>		<u>2,774,777,358.12</u>
Tambahan / (Kurangan) Wang Tunai			150,593,488.25		(251,518,072.75)
Wang Tunai Pada 1 Januari			84,359,561.48		335,877,634.23
WANG TUNAI PADA 31 DISEMBER			<u><u>234,953,049.73</u></u>		<u><u>84,359,561.48</u></u>

Nota – nota pada muka surat yang berikut merupakan sebahagian daripada penyata kewangan ini.

PENYATA PRESTASI KEWANGAN
bagi tahun berakhir 31 Disember 2015

		2015	2014
	Nota	Anggaran RM	Sebenar RM
HASIL	5	1,970,000,000.00	2,527,690,839.00
Tolak:			
Belanja Mengurus	5	1,288,529,999.98	1,222,018,896.39
LEBIHAN HASIL		681,470,000.02	1,305,671,942.61
Tolak:			
Belanja Pembangunan	7	1,133,970,000.00	1,072,885,014.94
LEBIHAN/ (KURANGAN) KESELURUHAN		(452,499,999.98)	(4,368,337.60)
DIBIYAI OLEH:			
Pinjaman Dan Bantuan Luar Negeri			99,675,456.00
Terimaan Balik Pinjaman dan Pelbagai Terimaan			20,004,798.58
Perubahan Tunai, Pelaburan dan Amanah			(352,467,182.25)
JUMLAH PEMBIAYAAN		(232,786,927.67)	4,368,337.60

Nota – nota pada muka surat yang berikut merupakan sebahagian daripada penyata kewangan ini.

PENYATA AKAUN MEMORANDUM
pada 31 Disember 2015

	Nota	2015 RM	2014 RM
MEMORANDUM ASET	8		
Pinjaman Boleh Dituntut		1,048,123,287.82	1,061,665,363.28
Pelaburan		191,103,697.00	131,103,697.00
MEMORANDUM LIABILITI	9		
Hutang Awam		1,028,359,468.53	957,194,787.85

Nota-nota pada muka surat yang berikut merupakan sebahagian daripada penyata kewangan ini.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN Bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2015

DASAR DAN KAEDAH PERAKAUNAN YANG SIGNIFIKAN

1. DASAR DAN PRINSIP PERAKAUNAN

Dasar dan prinsip perakaunan diguna secara konsisten dalam penyediaan penyata kewangan kecuali dinyatakan sebaliknya.

- a) Dasar perakaunan adalah tertakluk kepada undang-undang dan peraturan yang berkaitan dengan pengurusan perakaunan dan kewangan Kerajaan Negeri.
- b) Perakaunan Kerajaan Negeri adalah berasaskan Kumpulan Wang Disatukan selaras dengan:
 - i) Perkara 97 Perlembagaan Persekutuan memperuntukkan bahawa segala hasil diterima kecuali Zakat, Fitrah dan Baitulmal atau lain-lain hasil agama Islam seumpamanya, dikumpulkan menjadi satu kumpulan wang.
 - ii) Perkara 104 Perlembagaan Persekutuan memperuntukkan bahawa tiada wang boleh dikeluarkan dari Kumpulan Wang Disatukan melainkan diperuntukkan atau dibenarkan dengan cara lain oleh Dewan Negeri Selangor, kecuali untuk perbelanjaan tanggungan tertentu.
 - iii) Seksyen 7 Akta Tatacara Kewangan 1957 (Akta 61) memperuntukkan Kumpulan Wang Disatukan dibahagi kepada Akaun Hasil Disatukan, Akaun Pinjaman Disatukan dan Akaun Amanah Disatukan.
- c) Kerajaan Negeri mengamalkan asas perakaunan tunai ubahsuai. Semua urusanniaga bayaran dan terimaan diakaunkan apabila bayaran dibuat dan terimaan diperoleh dengan pengubahsuaian seperti berikut:
 - i) Bayaran bagi kerja yang telah dijalankan, bekalan dan perkhidmatan yang telah diterima sehingga 31 Disember tahun kewangan semasa boleh dibayar dalam bulan Januari tahun berikutnya dan dikenakan kepada peruntukan tahun semasa.
 - ii) Terimaan wang tunai yang belum dibankkan dan wang tunai dalam bank yang belum diambilkira dalam buku tunai pejabat perakaunan pada 31 Disember tahun kewangan semasa merupakan wang tunai dalam perjalanan dan diakaunkan sebagai hasil tahun kewangan semasa.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN Bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2015

- iii) Mengakaun urusan bukan tunai tertentu seperti pindahan peruntukan daripada Akaun Hasil Disatukan ke Akaun Amanah Disatukan dan seumpamanya.
- d) Entiti Perakaunan Kerajaan Negeri Selangor adalah termasuk semua Jabatan Kerajaan Negeri tetapi tidak termasuk Badan-Badan Berkanun, Pihak Berkuasa Tempatan dan Syarikat Milik Kerajaan Negeri.
- e) Tahun kewangan sebagaimana yang telah ditetapkan di bawah Seksyen 3 Akta Tatacara Kewangan 1957 (Akta 61) adalah satu tempoh dua belas bulan yang berakhir pada 31 Disember setiap tahun.
- f) Matawang yang digunakan dalam Penyata Kewangan ini adalah Ringgit Malaysia (RM). Urusniaga yang melibatkan matawang asing telah ditukar kepada nilai setara RM berdasarkan kadar pertukaran Bank Negara Malaysia atau Jabatan Akauntan Negara Malaysia mengikut polisi yang ditetapkan.
- g) Penyata Kewangan disediakan mengikut asas yang sama dengan Anggaran Perbelanjaan bagi membolehkan perbandingan dibuat.
- h) Apabila berlaku perubahan ke atas persembahan atau klasifikasi butiran, angka perbandingan telah dinyatakan semula kecuali dinyatakan sebaliknya.

2. PERSEMBAHAN PENYATA KEWANGAN KERAJAAN NEGERI

Penyata Kewangan Kerajaan Negeri yang disedia mengikut kehendak Seksyen 16(1) Akta Tatacara Kewangan 1957 [Akta 61], Piawaian Perakaunan Kerajaan dan *International Public Sector Accounting Standard (IPSAS) - Financial Reporting under the Cash Basis of Accounting* mengandungi komponen berikut :

- a) Penyata Kedudukan Kewangan
- b) Penyata Penerimaan dan Pembayaran Wang Tunai
- c) Penyata Prestasi Kewangan
- d) Penyata Akaun Memorandum
- e) Nota Kepada Penyata Kewangan

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

Bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2015

3. WANG TUNAI

Wang Tunai terdiri daripada Wang Tunai Dalam Bank, Wang Tunai Dalam Perjalanan dan Wang Tunai Dalam Tangan.

Wang Tunai Dalam Bank terdiri daripada baki akaun semasa dan simpanan tetap bagi tempoh yang tidak melebihi tiga (3) bulan.

Wang Tunai Dalam Perjalanan menunjukkan wang tunai yang belum dibankkan dan wang tunai dalam bank yang belum diambil kira dalam buku tunai pejabat perakaunan pada akhir tahun kewangan.

Wang Tunai Dalam Tangan merupakan Panjar Wang Runcit dan Panjar Khas Skim Mesra Usia Emas.

Wang Tunai pada 31 Disember 2015 adalah seperti berikut:

Perihal	2015 RM	2014 RM
Wang Tunai Dalam Bank	230,909,067.71	70,412,204.91
Wang Tunai Dalam Perjalanan	384,432.02	10,321,670.68
Wang Tunai Dalam Tangan	3,659,550.00	3,625,685.89
JUMLAH WANG TUNAI	234,953,049.73	84,359,561.48

4. PELABURAN

Pelaburan terdiri daripada Pelaburan Kumpulan Wang Amanah dan Pelaburan Am dan dinyatakan pada nilai buku.

Pelaburan Kumpulan Wang Amanah ialah pelaburan yang dibuat daripada Kumpulan Wang Amanah selaras dengan arahan amanah Seksyen 9 dan surattcara amanah Seksyen 10, Akta Tatacara Kewangan 1957 [Akta 61] serta peraturan yang berkuatkuasa. Pelaburan Am adalah semua pelaburan yang dibuat daripada lebihan Kumpulan Wang Disatukan selain daripada pelaburan Kumpulan Wang Amanah.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN
Bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2015

Pelaburan pada 31 Disember 2015 adalah seperti berikut:

Perihal	2015 Nilai Buku		2014 Nilai Buku	
	Pelaburan Kumpulan Wang Amanah	Pelaburan Am	Pelaburan Kumpulan Wang Amanah	Pelaburan Am
	RM	RM	RM	RM
Pelaburan Tabung Warisan	482,171,160.95	-	431,592,736.15	-
Pelaburan Tabung Amanah Bencana Alam	52,079,291.09	-	41,553,111.55	-
Jaminan Bank Pertanian Malaysia	-	10,000,000.00	-	10,000,000.00
Saham*	-	262,406,502.00	-	245,406,502.00
Deposit Dalam Negeri	-	2,217,000,000.00	-	2,388,000,000.00
Jumlah	534,250,452.04	2,489,406,502.00	473,145,847.70	2,643,406,502.00
JUMLAH PELABURAN	3,023,656,954.04		3,116,552,349.70	

Nota ()- Pelaburan saham hendaklah dibaca bersekali dengan Penyata Memorandum Pelaburan (F2)*

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

Bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2015

5. AKAUN HASIL DISATUKAN

Akaun Hasil Disatukan mengakaun semua urusan niaga terimaan hasil dan perbelanjaan mengurus Kerajaan Negeri selaras dengan Perkara 97 dan 98 Perlembagaan Persekutuan dan Seksyen 7(a) Akta Tatacara Kewangan 1957 [Akta 61].

Akaun Hasil Disatukan bagi tahun berakhir 31 Disember 2015 adalah seperti berikut:

Perihal	2015			2014	
	Anggaran RM	Sebenar RM	% Anggaran	Sebenar RM	% Anggaran
BAKI PADA 1 JAN		1,202,345,310.89		1,090,403,474.57	
HASIL					
Hasil Cukai	550,852,000.00	607,162,875.22	110.22	545,764,102.17	92.88
Hasil Bukan Cukai	1,199,924,900.00	1,702,092,432.80	141.85	1,437,263,531.58	134.75
Terimaan Bukan Hasil	219,223,100.00	218,435,530.98	99.64	242,055,147.59	123.62
Jumlah Hasil	1,970,000,000.00	2,527,690,839.00	128.31	2,225,082,781.34	120.27
PERBELANJAAN MENGURUS					
Emolumen	393,290,931.82	377,160,341.36	95.90	362,203,775.72	94.78
Perkhidmatan & Bekalan	445,547,778.17	419,840,193.47	94.23	400,818,444.68	97.08
Aset	17,688,327.61	16,531,416.36	93.46	8,774,139.01	96.21
Pemberian dan Kenaan Bayaran Tetap **	416,451,744.08	396,069,290.18	95.10	653,252,226.17	99.74
Perbelanjaan Lain	15,551,218.30	12,417,655.02	79.85	22,707,908.05	98.47
Perbelanjaan Mengurus (Sebelum Pindahan)	1,288,529,999.98	1,222,018,896.39	94.84	1,447,756,493.63	97.68
Pindahan Ke Kumpulanwang Pembangunan	934,470,000.00	912,438,164.89	97.64	665,384,451.39	93.33
Jumlah Perbelanjaan Mengurus (Selepas Pindahan)	2,222,999,999.98	2,134,457,061.28	96.02	2,113,140,945.02	96.27
Lebihan/ (Kurangan) bagi Tahun	(252,999,999.98)	393,233,777.72		111,941,836.32	
BAKI PADA 31 DISEMBER		1,595,579,088.61		1,202,345,310.89	

Nota (**) – Tidak termasuk pindahan ke Kumpulan Wang Pembangunan

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN
Bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2015

a) Hasil

Hasil diakaunkan secara jumlah kasar ke dalam Akaun Hasil kecuali diperuntukkan sebaliknya oleh mana-mana undang-undang.

Hasil mengikut penjenisannya bagi tahun berakhir 31 Disember 2015 adalah seperti berikut:

Perihal	2015				2014	
	Anggaran Asal	Anggaran Disemak	Sebenar		Sebenar	
	RM	RM	RM	% Anggaran	RM	% Anggaran
HASIL CUKAI						
Cukai Tanah	448,000,000.00	448,000,000.00	473,059,708.99	105.59	449,507,154.92	90.81
Cukai Parit & Taliair	22,450,000.00	22,450,000.00	33,943,930.50	151.20	20,978,961.73	83.58
Cukai Eksport Hasil Hutan	30,000,000.00	30,000,000.00	48,437,010.07	161.46	25,817,447.22	103.27
Cukai Hiburan	50,402,000.00	50,402,000.00	51,722,225.66	102.62	49,460,538.30	116.38
Jumlah Hasil Cukai	550,852,000.00	550,852,000.00	607,162,875.22	110.22	545,764,102.17	92.88
HASIL BUKAN CUKAI						
Bayaran Pendaftaran, Lesen & Permit	53,832,700.00	53,832,700.00	100,343,571.36	186.40	57,307,457.59	116.53
Perkhidmatan & Bayaran	125,904,050.00	125,904,050.00	130,071,589.59	103.31	119,756,738.84	101.50
Perolehan Dari Jualan Barang-barang	914,720,900.00	914,720,900.00	1,297,401,538.16	141.84	1,144,134,359.83	141.02
Sewaan	6,050,000.00	6,050,000.00	6,344,141.40	104.86	7,201,391.70	156.55
Keuntungan Pembiayaan & Perolehan	83,095,000.00	83,095,000.00	124,323,621.86	149.62	91,116,265.12	151.86
Denda & Hukuman	10,322,250.00	10,322,250.00	30,107,970.43	291.68	10,537,318.50	63.82
Sumbangan & Bayaran Ganti	6,000,000.00	6,000,000.00	13,500,000.00	225.00	7,210,000.00	103.00
Jumlah Hasil Bukan Cukai	1,199,924,900.00	1,199,924,900.00	1,702,092,432.80	141.85	1,437,263,531.58	134.75
TERIMAAN BUKAN HASIL						
Pulang Balik Perbelanjaan	38,917,500.00	38,917,500.00	27,741,270.98	71.28	53,933,425.59	260.79
Terimaan daripada Agensi Kerajaan	180,305,600.00	180,305,600.00	190,694,260.00	105.76	188,121,722.00	107.42
Jumlah Terimaan Bukan Hasil	219,223,100.00	219,223,100.00	218,435,530.98	99.64	242,055,147.59	123.62
JUMLAH HASIL	1,970,000,000.00	1,970,000,000.00	2,527,690,839.00	128.31	2,225,082,781.34	120.27

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

Bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2015

b) Perbelanjaan Mengurus

Perbelanjaan Mengurus terdiri daripada perbelanjaan bagi Maksud Tanggungan dan Bekalan seperti emolumen, perkhidmatan dan bekalan, aset, pemberian dan kenaikan bayaran tetap dan perbelanjaan-perbelanjaan lain.

Perbelanjaan bagi Maksud Tanggungan adalah perbelanjaan yang dikenakan ke atas Kumpulan Wang Disatukan mengikut undang-undang Negeri. Perbelanjaan ini termasuklah bayaran pencen, pampasan, ganjaran, perbelanjaan hutang dan ganti rugi atau bayaran atas perintah mahkamah. Walaupun peruntukan bagi menampung perbelanjaan tanggungan disertakan dalam anggaran yang dikemukakan di Dewan Negeri Selangor, ianya tidak termasuk dalam Enakmen-Enakmen Perbekalan kerana perbelanjaan tanggungan telah terdahulunya dibenarkan oleh Undang-Undang Persekutuan.

Perbelanjaan bagi Maksud Bekalan adalah perbelanjaan yang dikenakan ke atas Kumpulan Wang Disatukan berdasarkan kelulusan Dewan Negeri Selangor selaras dengan Perkara 104 Perlembagaan Persekutuan.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

Bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2015

Perbelanjaan Mengurus mengikut Maksud Perbelanjaan bagi tahun berakhir 31 Disember 2015 adalah seperti berikut:

Maksud Perbelanjaan	2015			
	Anggaran Asal RM	Anggaran Disemak RM	Sebenar RM	% Anggaran
PERBELANJAAN TANGGUNGAN				
T.01				
Peruntukan Diraja	22,077,793.58	22,077,793.58	19,734,658.77	89.39
T.02				
Pejabat Dewan	11,541,584.00	11,541,584.00	10,180,423.39	88.21
T.03				
Suruhanjaya Perkhidmatan Awam Negeri	409,578.00	409,578.00	366,562.40	89.50
T.04				
Pelbagai	36,912,000.00	36,912,000.00	36,891,826.46	99.95
Jumlah Perbelanjaan Tanggungan	70,940,955.58	70,940,955.58	67,173,471.02	94.69
PERBELANJAAN BEKALAN				
B.01				
Menteri Besar & SUK	112,419,172.92	112,419,172.92	110,271,861.74	98.09
B.02				
Pelbagai Perkhidmatan	76,076,929.00	76,076,929.00	76,076,909.00	100.00
B.03				
Dewan Negeri Selangor	36,368,483.16	36,368,483.16	33,882,844.13	93.17
B.04				
Perbendaharaan Negeri Selangor	252,334,835.46	252,334,835.46	233,906,926.46	92.70
B.05				
Caruman Kepada Kumpulan Wang Berkanun	120.00	120.00	0.00	0.00
B.07				
Suruhanjaya Perkhidmatan Awam Negeri	1,485,405.83	1,485,405.83	1,371,651.46	92.34
B.08				
Jabatan Pertanian Negeri Selangor	20,690,078.32	20,690,078.32	19,973,972.75	96.54
B.09				
Pejabat Tanah Dan Galian	22,828,949.24	22,828,949.24	21,225,880.12	92.98
B.10				
Jabatan Perhutanan	20,845,858.88	20,845,858.88	19,524,382.36	93.66
B.11				
Jabatan Mufti	3,342,591.85	3,342,591.85	3,290,461.38	98.44
B.12				
Jabatan Kerjaraya Selangor	115,525,321.70	115,525,321.70	107,194,506.96	92.79
B.13				
Jabatan Pengairan Dan Saliran Selangor	88,895,133.05	88,895,133.05	87,290,470.36	98.19
B.14				
Jabatan Agama Islam Selangor	236,640,301.29	236,640,301.29	232,622,212.11	98.30

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN
Bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2015

Perbelanjaan Mengurus mengikut Maksud Perbelanjaan bagi tahun berakhir 31 Disember 2015 adalah seperti berikut (sambungan):

Maksud Perbelanjaan	2015			
	Anggaran Asal RM	Anggaran Disemak RM	Sebenar RM	% Anggaran
PERBELANJAAN BEKALAN				
B.15 Jabatan Kebajikan Masyarakat Selangor	22,287,016.94	22,287,016.94	18,503,990.79	83.03
B.16 Jabatan Perancangan Bandar Dan Desa	8,755,355.13	8,755,355.13	8,253,442.02	94.27
B.17 Jabatan Perkhidmatan Veterinar Selangor	13,866,414.03	13,866,414.03	12,269,731.15	88.49
B.18 PDT Petaling	13,903,488.70	13,903,488.70	12,943,440.63	93.09
B.19 PDT Gombak	13,137,475.22	13,137,475.22	12,217,700.91	93.00
B.20 PDT Klang	13,349,028.17	13,349,028.17	12,888,443.16	96.55
B.21 PDT Kuala Langat	10,854,449.12	10,854,449.12	10,601,370.85	97.67
B.22 PDT Hulu Langat	13,339,386.44	13,339,386.44	13,090,872.03	98.14
B.23 PDT Sepang	10,092,542.08	10,092,542.08	9,506,491.00	94.19
B.24 PDT Kuala Selangor	11,098,484.10	11,098,484.10	10,918,800.29	98.38
B.25 PDT Hulu Selangor	11,585,591.19	11,585,591.19	11,215,951.06	96.81
B.26 PDT Sabak Bernam	12,024,881.55	12,024,881.55	11,022,568.43	91.66
B.27 Mahkamah Syariah	31,543,979.03	31,543,979.03	30,770,311.15	97.55
B.29 Perbendaharaan Negeri – Perbelanjaan Am	44,297,772.00	44,297,772.00	34,010,233.07	76.78
Jumlah Perbelanjaan Bekalan	1,217,589,044.40	1,217,589,044.40	1,154,845,425.37	94.85
PERBELANJAAN MENGURUS (sebelum pindahan)	1,288,529,999.98	1,288,529,999.98	1,222,018,896.39	94.84
B.06 Caruman Kumpulan Wang Pembangunan/Hutan	934,470,000.00	934,470,000.00	912,438,164.89	97.64
PERBELANJAAN MENGURUS (selepas pindahan)	2,222,999,999.98	2,222,999,999.98	2,134,457,061.28	96.02

Maklumat terperinci perbelanjaan mengurus dapat dirujuk di Lampiran 1 – Penyata Perbelanjaan Mengurus bagi tahun berakhir 31 Disember 2015.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN
Bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2015

6. AKAUN PINJAMAN DISATUKAN

Akaun Pinjaman Disatukan mengakaun semua pinjaman yang diterima oleh Kerajaan Negeri daripada Kerajaan Persekutuan di bawah kuasa Undang-Undang Negeri dan pembayaran yang berkaitan.

Akaun Pinjaman Disatukan pada 31 Disember 2015 adalah seperti berikut:

Perihal	2015 (Debit) / Kredit RM	2014 (Debit) / Kredit RM
PINJAMAN		
Pihak Berkuasa Tempatan		
Baki pada 1 Januari	0.00	0.00
Terimaan	0.00	0.00
Bayaran / Pindahan	0.00	0.00
Baki pada 31 Disember	0.00	0.00
Badan Berkanun		
Baki pada 1 Januari	0.00	0.00
Terimaan	0.00	0.00
Bayaran / Pindahan	0.00	0.00
Baki pada 31 Disember	0.00	0.00
Bekalan Air		
Baki pada 1 Januari	0.00	0.00
Terimaan	99,675,456.00	106,870,094.00
Bayaran / Pindahan	99,675,456.00	106,870,094.00
Baki pada 31 Disember	0.00	0.00
Perumahan Awam Kos Rendah		
Baki pada 1 Januari	0.00	0.00
Terimaan	0.00	0.00
Bayaran / Pindahan	0.00	0.00
Baki pada 31 Disember	0.00	0.00
Pelbagai		
Baki pada 1 Januari	0.00	0.00
Terimaan	0.00	0.00
Bayaran / Pindahan	0.00	0.00
Baki pada 31 Disember	0.00	0.00
BAKI AKAUN PINJAMAN DISATUKAN	0.00	0.00

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

Bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2015

7. AKAUN AMANAH DISATUKAN

Akaun Amanah Disatukan mengakaun semua terimaan dan bayaran wang amanah mengikut kehendak undang-undang, akta-akta amanah, suratcara amanah, arahan amanah dan perjanjian. Akaun Amanah Disatukan terdiri daripada Kumpulan Wang Amanah Kerajaan, Kumpulan Wang Amanah Awam dan Akaun Deposit.

Akaun Amanah Disatukan pada 31 Disember 2015 adalah seperti berikut:

Perihal	Baki pada 01.01.2015 (Debit) / Kredit	Debit	Kredit	Baki pada 31.12.2015 (Debit) / Kredit
	RM	RM	RM	RM
KUMPULAN WANG AMANAH KERAJAAN				
Kumpulan Wang Pembangunan	173,658,620.42	1,068,107,739.36	1,023,295,345.31	128,846,226.37
Kumpulan Wang Pinjaman Perumahan	40,136,192.64	34,296,549.41	39,800,400.54	45,640,043.77
Pelbagai Kumpulan Wang Amanah Kerajaan	1,323,513,031.16	1,211,076,758.76	935,443,079.83	1,047,879,352.23
Kumpulan Wang Pembangunan Hutan	11,581,914.06	4,777,275.58	8,823,074.16	15,627,712.64
<i>Jumlah Kumpulan Wang Amanah Kerajaan</i>	<i>1,548,889,758.28</i>	<i>2,318,258,323.11</i>	<i>2,007,361,899.84</i>	<i>1,237,993,335.01</i>
KUMPULAN WANG AMANAH AWAM				
Kumpulan Wang Amanah Awam	355,924,543.64	337,055,825.76	308,029,196.20	326,897,914.08
<i>Jumlah Kumpulan Wang Amanah Awam</i>	<i>355,924,543.64</i>	<i>337,055,825.76</i>	<i>308,029,196.20</i>	<i>326,897,914.08</i>
AKAUN DEPOSIT				
Deposit Am	93,736,563.37	36,651,361.84	41,038,849.54	98,124,051.07
Deposit Pelarasan	15,735.00	120.00	0.00	15,615.00
<i>Jumlah Akaun Deposit</i>	<i>93,752,298.37</i>	<i>36,651,481.84</i>	<i>41,038,849.54</i>	<i>98,139,666.07</i>
JUMLAH AKAUN AMANAH DISATUKAN	1,998,566,600.29	2,691,965,630.71	2,356,429,945.58	1,663,030,915.16

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

Bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2015

a) Kumpulan Wang Amanah Kerajaan

Kumpulan Wang Amanah Kerajaan mengakaunkan terimaan dari peruntukan Kerajaan dan bayaran bagi maksud tertentu mengikut Seksyen 10 Akta Tatacara Kewangan 1957 [Akta 61]. Kumpulan Wang Amanah Kerajaan terdiri daripada Kumpulan Wang Pembangunan, Kumpulan Wang Pinjaman Perumahan, Pelbagai Kumpulan Wang Amanah Kerajaan dan Kumpulan Wang Pembangunan Hutan.

- i) Kumpulan Wang Pembangunan mengakaunkan terimaan dan bayaran pembangunan seperti yang diperuntukkan oleh Akta Kumpulan Wang Pembangunan 1966 [Akta 406].

Terimaan utama bagi kumpulan wang ini terdiri daripada pindahan dari Akaun Hasil Disatukan, pinjaman yang diambil dari Kerajaan Persekutuan bagi maksud pembangunan, Pemberian Persekutuan (Geran) dan pelbagai terimaan.

Bayaran kumpulan wang ini adalah perbelanjaan pembangunan secara langsung atau pinjaman.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

Bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2015

Kumpulan Wang Pembangunan pada 31 Disember 2015 adalah seperti berikut:

Perihal	2015 (Debit) / Kredit RM	2014 (Debit) / Kredit RM
BAKI PADA 1 JANUARI	173,658,620.42	167,139,700.34
TERIMAAN		
Pindahan Dari Akaun Pinjaman Disatukan	99,675,456.00	106,870,094.00
Pindahan Dari Akaun Hasil Disatukan	907,660,889.31	660,804,955.27
Pemberian Tahap Pembangunan, Ekonomi Dan Kesejahteraan Hidup	15,959,000.00	15,959,000.00
Jumlah Terimaan	1,023,295,345.31	783,634,049.27
BAYARAN		
Perbelanjaan Pembangunan		
Langsung	907,660,889.31	660,804,955.27
Pinjaman	160,446,850.05	116,310,173.92
Jumlah Bayaran	1,068,107,739.36	777,115,129.19
Lebih/ (Defisit) Bagi Tahun	(44,812,394.05)	6,518,920.08
BAKI KUMPULAN WANG PEMBANGUNAN PADA 31 DISEMBER	128,846,226.37	173,658,620.42

Maklumat terperinci perbelanjaan pembangunan dapat dirujuk di Lampiran 2 – Penyata Perbelanjaan Pembangunan bagi tahun berakhir 31 Disember 2015.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

Bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2015

- ii) Kumpulan Wang Pinjaman Perumahan ditubuh di bawah Akta Kumpulan Wang Pinjaman Perumahan 1971 [Akta 42] bagi memberi kemudahan pinjaman perumahan kepada anggota perkhidmatan awam Negeri, Ahli Pentadbiran, Perundangan dan Dewan Negeri Selangor dan Badan Berkanun Negeri. Sumber kewangan kumpulan wang ini terdiri daripada caruman Akaun Hasil Disatukan dan bayaran balik pinjaman perumahan.

Kumpulan Wang Pinjaman Perumahan pada 31 Disember 2015 adalah seperti berikut:

Perihal	2015 (Debit) / Kredit RM	2014 (Debit) / Kredit RM
BAKI PADA 1 JANUARI	40,136,192.64	6,735,415.22
TERIMAAN		
Tambahan Caruman Pinjaman	0.00	40,000,000.00
Pinjaman Perseorangan		
Bayaran Balik Pinjaman Perseorangan	39,800,400.54	45,103,829.23
Pendapatan Faedah		
Bayaran Balik Faedah Pinjaman Perseorangan	0.00	0.00
Jumlah Terimaan	39,800,400.54	85,103,829.23
BAYARAN		
Pinjaman Perseorangan		
Pengeluaran Pinjaman Perseorangan	34,296,549.41	51,703,051.81
Jumlah Bayaran	34,296,549.41	51,703,051.81
BAKI KUMPULAN WANG PINJAMAN PERUMAHAN PADA 31 DISEMBER	45,640,043.77	40,136,192.64

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

Bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2015

- iii) Pelbagai Kumpulan Wang Amanah Kerajaan terdiri daripada Akaun Penyelesaian, Akaun Perniagaan, Akaun Pinjaman, Kumpulan Wang Luar Jangka dan Pelbagai Kumpulan Wang yang ditubuh di bawah Seksyen 10 Akta Tatacara Kewangan 1957 [Akta 61] bagi maksud tertentu. Sumber kewangan kumpulan wang ini adalah caruman daripada Kerajaan. Sebahagian dari kumpulan wang ini merupakan kumpulan wang pusingan manakala yang lain adalah bagi bayaran langsung.

Pelbagai Kumpulan Wang Amanah Kerajaan pada 31 Disember 2015 adalah seperti berikut:

Perihal	2015 (Debit) / Kredit RM	2014 (Debit) / Kredit RM
AKAUN PENYELESAIAN		
Akaun Semasa Antara Pentadbiran	2,500,000.00	2,500,000.00
Akaun Penyelesaian Utama Perbendaharaan	2,300,000.00	2,300,000.00
Akaun Bayaran Pukal	0.00	0.00
Akaun Penyelesaian Bank (Bank Clearance Trust Payroll)	0.00	0.00
Akaun Pemindahan Wang Antara Bank	0.00	0.00
Pelarasan Akaun Kumpulan Bekalan Air	(220,948,096.86)	(233,222,991.13)
Pelarasan Defisit Kumpulanwang Bekalan Air	0.00	0.00
Akaun Pindahan Baki Bank Lama	0.00	0.00
Akaun Penyelesaian Bendahari Negeri	0.00	0.00
Akaun Penyelesaian Cek Terbatat	17,677,121.36	8,222,372.62
Akaun Penyelesaian Pembatalan EFT	2,551,577.13	1,874,590.55
Kumpulanwang Simpanan Pekerja	0.00	0.00
Lembaga Tabung Haji	0.00	0.00
Insurans Kebangsaan Malaysia Sdn. Bhd. (MNI)	0.00	0.00
Lembaga Perumahan Dan Hartanah Selangor	0.00	0.00
Cukai Pendapatan	0.00	0.00
Potongan Pinjaman Perumahan Perbendaharaan	0.00	0.00
Pelarasan Gaji	0.00	0.00
Potongan Majlis Agama Islam Selangor - MAIS	0.00	0.00
Amanah Saham Nasional	0.00	0.00

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN Bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2015

Pelbagai Kumpulan Wang Amanah Kerajaan pada 31 Disember 2015 adalah seperti berikut (sambungan):

Perihal	2015 (Debit) / Kredit RM	2014 (Debit) / Kredit RM
AKAUN PENYELESAIAN		
Biro Perkhidmatan Angkasa	0.00	0.00
Coshare Holdings Berhad	0.00	0.00
Tabung Pendidikan Anak-Anak Pegawai & Kakitangan Kerajaan N. Selangor	0.00	0.00
Bayaran Balik Pinjaman Pelajaran Yayasan Terengganu	0.00	0.00
PNSB Insurance Brokers Sdn. Bhd	0.00	0.00
Bayaran Balik Tabung Pendidikan Tinggi Nasional	0.00	0.00
Bayaran Balik Pinjaman Kementerian Pendidikan Malaysia	0.00	0.00
Bayaran Balik Pinjaman Yayasan Selangor	0.00	0.00
Pinjaman Lembaga Biasiswa Negeri Kedah	0.00	0.00
MCA	0.00	0.00
Syarikat Takaful Malaysia Bhd	0.00	0.00
Kumpulanwang Pinjaman Pelajaran MARA	0.00	0.00
Potongan Nafkah	0.00	0.00
MIC	0.00	0.00
Amanah Raya Berhad	0.00	0.00
Yayasan Pembangunan Ekonomi Islam Malaysia (YPEIM)	0.00	0.00
Pegawai Daerah Kuala Langat	0.00	0.00
Yayasan Negeri Sembilan	0.00	0.00
Bendahari Kumpulan Wang Biasiswa Negeri Selangor	0.00	0.00
Tabung Pembangunan Islam Selangor	0.00	0.00
Majlis Agama Islam Selangor (Zakat)	0.00	0.00
Bayaran Balik Pinjaman Pelajaran JPA	0.00	0.00
Pembiayaan Komputer Akauntan Negara Malaysia	0.00	0.00
Tetuan Othman & Co. Peguambela Peguamcara	0.00	0.00
PKNS	0.00	0.00
A.U.E.G.C.A.S	0.00	0.00
Kelab Sukan Kuala Langat	0.00	0.00
Kelab Keb. Sukan Pejabat Daerah Petaling	0.00	0.00
Nugime	0.00	0.00
Kelab Sukan JPS Selangor	0.00	0.00
Kelab Sukan Pej. Daerah Kuala Selangor	0.00	0.00
Kelab Sukan Kebajikan Pej. Daerah Hulu Selangor	0.00	0.00

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

Bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2015

Pelbagai Kumpulan Wang Amanah Kerajaan pada 31 Disember 2015 adalah seperti berikut (sambungan):

Perihal	2015 (Debit) / Kredit RM	2015 (Debit) / Kredit RM
AKAUN PENYELESAIAN		
Kesatuan Pembantu Urusan Haiwan	0.00	0.00
Kesatuan Penjaga Binatang Sakit	0.00	0.00
Kelab Sukan JKR Selangor	0.00	0.00
Persatuan Penghulu Negeri Selangor	0.00	0.00
Persatuan Juruteknik Pertanian	0.00	0.00
Persatuan Perkhidmatan Teknik Malaysia	0.00	0.00
Persatuan Kebajikan & Sukan Jabatan Hutan	0.00	0.00
Bakajasa	0.00	0.00
Koperasi Serbaguna Kapar Berhad	0.00	0.00
Kelab Sukan Dan Kebajikan Perbendaharaan	0.00	0.00
Potongan Khas KSKP	0.00	0.00
Great Eastern Life Assurance Company	0.00	0.00
Kelab Sukan Dan Kebajikan Pejabat Daerah Kelang	0.00	0.00
Kesatuan Kebajikan Pekerja JKR Sabak Bernam	0.00	0.00
Kelab Sukan Setiausaha Kerajaan Selangor	0.00	0.00
Kelab Sukan Perancang Bandar Dan Desa	0.00	0.00
Kelab Sukan & Kebajikan Jabatan Pertanian	0.00	0.00
Kelab Sukan & Kebajikan PD/Tanah Sepang	0.00	0.00
Kelab Sukan & Kebajikan PTG	0.00	0.00
Kelab Sukan & Kebajikan PD Gombak	0.00	0.00
Badan Kebajikan K/T Mahkamah Syariah Selangor	0.00	0.00
Kelab Kebajikan & Sukan Pejabat Pertanian Sepang	0.00	0.00
Kelab Kebajikan & Sukan JKR Selangor	0.00	0.00
Koperasi Kredit Pekerja JKR K.Langat	0.00	0.00
Kelab Sukan & Kebajikan Pej Tanah/ Daerah Sabak Bernam	0.00	0.00
Sewa Rumah/Perabut Wilayah Persekutuan	0.00	0.00
Kelab Sukan & Kebajikan Pej. Daerah Hulu Langat	0.00	0.00
Tabung Amanah Kebajikan Kakitangan PNS	0.00	0.00
Pinjaman Tabung Pembangunan Kemahiran	0.00	0.00
Takaful Ikhlas	0.00	0.00
Public Bank Berhad	0.00	0.00
Yuran Keahlian Kesatuan Penolong Pegawai Tanah	0.00	0.00

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

Bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2015

Pelbagai Kumpulan Wang Amanah Kerajaan pada 31 Disember 2015 adalah seperti berikut (sambungan):

Perihal	2015 (Debit) / Kredit RM	2014 (Debit) / Kredit RM
AKAUN PENYELESAIAN		
Skim Perlindungan Takaful Nasional Sdn.Bhd.	0.00	0.00
Skim Simpanan Pendidikan Nasional	0.00	0.00
Kelab Sukan & Kebajikan JPS Petaling	0.00	0.00
Kelab Kebajikan Dan Rekreasi Kakitangan JPV Selangor	0.00	0.00
Potongan Tabung PAS	0.00	0.00
Kelab Sosial, Sukan & Rekreasi Cawangan Kejuruteraan Mekanikal	0.00	0.00
Parti Keadilan Rakyat	0.00	0.00
Pinjaman Peribadi BSN	0.00	0.00
Kelab Kebajikan Dan Rekreasi UPEN	0.00	0.00
Koperasi Jabatan Perhutanan Negeri Selangor Berhad	0.00	0.00
Skim Pembiayaan K/T Kerajaan Yayasan Dar Al-Qard Al Hasan Selangor	0.00	0.00
Malaysia Building Society Berhad (Kemudahan Pembiayaan Peribadi-I Eksklusif)	0.00	0.00
Kelab Sukan & Kebajikan I/P JKR Selangor	0.00	0.00
Kutipan Balik Emolumen Ahmad Nazmi Bin Razali	0.00	0.00
Potongan Pinjaman Perumahan Perbendaharaan Kedua	0.00	0.00
Akaun Penyelesaian Post	0.00	0.00
JUMLAH AKAUN PENYELESAIAN	(195,919,398.37)	(218,326,027.96)
AKAUN PERNIAGAAN		
Akaun Stor Dan Kerja Tak Beruntuk Dan Worksyop	1,900,000.00	1,900,000.00
Akaun Worksyop Jabatan Kerja Raya	772,912.21	1,026,652.03
JUMLAH AKAUN PERNIAGAAN	2,672,912.21	2,926,652.03
AKAUN PINJAMAN		
Pendahuluan Membeli Kenderaan Jabatan – Akaun Peruntukan	6,000,000.00	6,000,000.00
Pendahuluan Membeli Kenderaan Jabatan – Akaun Urusniaga	(759,265.38)	(521,292.24)
Pendahuluan Membeli Kenderaan ADUN – Akaun Peruntukan	800,000.00	800,000.00
Pendahuluan Membeli Kenderaan ADUN – Akaun Urusniaga	(575,460.66)	(413,018.48)
Pendahuluan Diri Pegawai Awam – Akaun Peruntukan	1,500,000.00	1,500,000.00
Potongan Gaji-Pendahuluan Diri	0.00	0.00
Pendahuluan Diri Pegawai Awam – Akaun Urusniaga	(25,639.96)	(27,194.33)
Pendahuluan Pelbagai – Akaun Peruntukan	3,920,000.00	3,920,000.00
Pendahuluan Pelbagai – Akaun Urusniaga	0.00	0.00

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

Bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2015

Pelbagai Kumpulan Wang Amanah Kerajaan pada 31 Disember 2015 adalah seperti berikut (sambungan):

Perihal	2015 (Debit) / Kredit RM	2014 (Debit) / Kredit RM
AKAUN PINJAMAN		
Kumpulanwang Amanah Pendahuluan Komputer Negeri – Akaun Peruntukan	2,000,000.00	2,000,000.00
Kumpulanwang Amanah Pendahuluan Komputer Negeri – Akaun Urusniaga	(1,137,897.45)	(1,105,572.56)
Pinjaman Perbadanan Setiausaha Kerajaan Negeri Selangor (SSI)	(14,340,114.68)	(14,340,114.68)
Pendahuluan Kepada Menteri Besar Selangor (Pemerbadanan)(MBI)	0.00	5,000,000.00
Kumpulanwang Pinjaman Kepada Badan – Badan Berkanun Dan Badan Lain	1,025,364,943.50	1,009,939,999.20
Perbadanan Kemajuan Ekonomi Negeri	(104,000,000.00)	(120,000,000.00)
Perbadanan Kemajuan Pertanian Negeri Selangor	0.00	(114,467.58)
Kumpulan Darul Ehsan Bhd	(630,300,000.00)	(631,000,000.00)
ASAS	(8,000,000.00)	(12,000,000.00)
Kolej Islam Darul Ehsan	(1,433,333.59)	(1,800,000.22)
Kolej INPENS	(768,420.16)	(17,000,000.00)
SSIC Berhad	0.00	0.00
Pengurusan Air Selangor Sdn Bhd	(33,224,219.00)	0.00
Yayasan Negeri	(27,806,698.07)	(27,806,698.07)
Perbadanan Kemajuan Pertanian Selangor	0.00	0.00
Majlis Perbandaran Ampang Jaya	0.00	0.00
Majlis Perbandaran Kajang	(6,576,389.38)	(9,095,486.70)
Majlis Perbandaran Ampang Jaya	(7,910,348.99)	(2,879,762.27)
Majlis Perbandaran Selayang	(10,419,058.39)	(12,904,384.15)
Pinjaman UNISEL	(3,123,486.48)	(3,123,486.48)
Majlis Daerah Sabak Bernam	(8,505,100.00)	(8,806,800.00)
PKPS Landskaping Sdn.Bhd.	0.00	0.00
Majlis Bandaraya Shah Alam	(4,135,601.00)	(6,602,922.50)
Majlis Daerah Kuala Selangor	(14,100,000.00)	(14,100,000.00)
Majlis Perbandaran Subang Jaya (MPSJ)	(7,235,576.32)	(1,800,200.00)
Perumahan Dan Hartanah Selangor Sdn Bhd (PHSSB)	(448,000.00)	0.00
Pendidikan Industri Yayasan Selangor	(35,941,806.67)	(35,941,806.67)
Pinjaman Diraja – Akaun Peruntukan	3,290,000.00	3,290,000.00
Pinjaman Diraja – Akaun Urusniaga	1,889,150.00	1,889,150.00
Tabung Pusingan Pinjaman ASN/ASB – Akaun Peruntukan	25,000,000.00	25,000,000.00
Tabung Pusingan Pinjaman ASN/ASB – Akaun Urusniaga	(271,160.66)	(1,829,964.16)

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

Bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2015

Pelbagai Kumpulan Wang Amanah Kerajaan pada 31 Disember 2015 adalah seperti berikut (sambungan):

Perihal	2015 (Debit) / Kredit RM	2014 (Debit) / Kredit RM
AKAUN PINJAMAN		
Tabung Kumpulan Wang Amanah Pembangunan Belia Dan Sukan	1,003,000.00	1,003,000.00
Akaun Urusniaga - Tabung Kumpulan Wang Amanah Pembangunan Belia Dan Sukan	(279,223.86)	(584,623.86)
Tabung Amanah Saham Wawasan 2020 – Akaun Peruntukan	6,000,000.00	6,000,000.00
Tabung Amanah Saham Wawasan 2020 – Akaun Urusniaga	(2,581,082.54)	(3,154,865.04)
JUMLAH AKAUN PINJAMAN	152,869,210.26	139,389,489.21
KUMPULANWANG LUAR JANGKA		
Kumpulanwang Amanah Belanja Mengejut – Akaun Peruntukan	8,100,000.00	8,100,000.00
Kumpulanwang Amanah Belanja Mengejut – Akaun Urusniaga	0.00	(7,967,003.20)
JUMLAH KUMPULANWANG LUAR JANGKA	8,100,000.00	132,996.80
PELBAGAI KUMPULANWANG		
Tabung Warisan Negeri Selangor – Akaun Peruntukan	100,000,000.00	100,000,000.00
Tabung Warisan Negeri Selangor – Akaun Urusniaga	382,171,160.95	331,592,736.15
Tabung Bencana Khas – Akaun Peruntukan	0.00	0.00
Tabung Amanah Bencana Alam – Akaun Peruntukan	50,000,000.00	40,000,000.00
Tabung Amanah Bencana Alam - Akaun Urus Niaga	2,079,291.09	1,553,111.55
Kumpulan Wang Amanah Penyelenggaraan Jalan Negeri	526,856,176.09	803,947,421.56
Pendahuluan Daripada Kerajaan Persekutuan	19,050,000.00	25,400,000.00
Akaun Kena Bayar	0.00	96,896,651.82
JUMLAH PELBAGAI KUMPULANWANG	1,080,156,628.13	1,399,389,921.08
JUMLAH PELBAGAI KUMPULANWANG AMANAH KERAJAAN	1,047,879,352.23	1,323,513,031.16

- iv) Kumpulanwang Pembangunan Hutan ditubuhkan di bawah Akta Perhutanan Negara. Terimaan Kumpulanwang ini terdiri daripada pinjaman yang diterima dari Kerajaan Persekutuan, Caruman Dari Akaun Hasil Disatukan Negeri dan Ses Pembangunan Hutan.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

Bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2015

Penyata Kumpulan Wang Pembangunan Hutan pada 31 Disember 2015 adalah seperti berikut :

Perihal	2015 (Debit) / Kredit RM	2014 (Debit) / Kredit RM
BAKI PADA 1 JANUARI	11,581,914.06	8,823,970.94
I PENERIMAAN		
Pindahan Dari Akaun Hasil Disatukan	4,777,275.58	4,579,496.12
Ses Kayu Balak	4,045,798.58	2,757,943.12
Jumlah Penerimaan	8,823,074.16	7,337,439.24
II PEMBAYARAN		
PERBELANJAAN PEMBANGUNAN		
Langsung	4,777,275.58	4,579,496.12
Pinjaman	0.00	0.00
Jumlah Pembayaran	4,777,275.58	4,579,496.12
Lebihan/ (Defisit) Bagi Tahun (I-II)	4,045,798.58	2,757,943.12
BAKI PADA 31 DISEMBER	15,627,712.64	11,581,914.06

Maklumat terperinci perbelanjaan pembangunan hutan dapat dirujuk di Lampiran 3 – Penyata Perbelanjaan Pembangunan Hutan bagi tahun berakhir 31 Disember 2015.

b) Kumpulan Wang Amanah Awam

Kumpulan Wang Amanah Awam mengaikaun terimaan dan bayaran bagi maksud tertentu mengikut akta khas atau Akta Tatacara Kewangan 1957 [Akta 61]. Kumpulan Wang Amanah Awam terdiri daripada Amanah Khas yang diwujudkan di bawah aktanya sendiri dan Amanah Am yang diwujudkan di bawah Seksyen 9 Akta Tatacara Kewangan 1957 [Akta 61]. Sumber kewangan kumpulan wang ini adalah daripada Kerajaan Negeri, badan-badan atau orang perseorangan untuk tujuan tertentu.

Pada tahun 2015, tiada Akaun Amanah Khas diwujudkan.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

Bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2015

Kumpulan Wang Amanah Awam yang matan bagi Amanah Am pada 31 Disember 2015 adalah seperti berikut:

Perihal	2015 RM	2014 RM
AMANAH AM		
Kumpulan Wang Amanah Kelas Al-Quran Dan Fardu Ain (KAFA)	6,596,666.15	4,780,321.42
Akaun Amanah Caruman Infrastruktur Sosial	5,904,048.07	8,726,475.69
Akaun Amanah Tabung Agenda Merakatkan Ekonomi Selangor (MES)	5,809,568.70	6,694,735.08
Akaun Amanah Pakej Rangsangan Ekonomi	19,419,398.69	15,988,152.15
Akaun Amanah Pembangunan Persimpangan Bertingkat Dari Lebuhraya Persekutuan Ke Kawasan Pembangunan Seksyen 7 Shah Alam	9,140,794.93	25,089,410.82
Tabung Pendidikan Anak- Anak Syarikat Dan Badan Berkanun Negeri Selangor	8,547,168.07	9,047,841.81
Tabung Bencana Khas Negeri Selangor	1,609,420.27	5,083,928.15
Akaun Amanah Sekretariat Pembangunan Desa Selangor	6,000,000.00	6,000,000.00
Akaun Amanah Program Mengecat Semula Pangsapuri Kos Rendah PKNS	2,521,314.08	4,046,066.30
Akaun Amanah Sewaan Pembangunan Tanah Jabatan Agama Islam Selangor (TASPEM)	7,780,097.84	4,538,526.41
Akaun Amanah Tabung Wira Rakyat Selangor	9,970,000.00	9,970,000.00
Akaun Amanah Kolej Universiti Islam Antarabangsa Selangor	8,700,000.00	8,700,000.00
Akaun Amanah Rumah Mampu Milik Negeri Selangor	76,271,746.09	100,000,000.00
Akaun Amanah Penswastan	10,556,165.06	10,568,221.53
Akaun Amanah Penswastan Projek Hartanah	2,464,507.31	2,679,656.81
Akaun Amanah Caruman Parit Dan Saliran	69,031,266.95	62,640,623.92
Akaun Amanah Pegawai Hutan Negeri Selangor	13,302,229.44	12,717,189.03
Akaun Amanah Perkuburan	42,332,493.37	42,802,541.16
Tabung Wang Cagaran Berkelompok	2,849,874.03	2,849,874.03
Akaun Amanah Skim Mesra Usia Emas (SMUE)	4,963,356.80	2,195,864.80
Pelbagai Amanah Am	13,127,798.23	10,805,114.53
JUMLAH KUMPULAN WANG AMANAH AWAM	326,897,914.08	355,924,543.64

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN
Bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2015

c) Akaun Deposit

Akaun Deposit terdiri daripada Deposit Am dan Deposit Pelarasan. Deposit Am adalah wang yang diterima khusus bagi sesuatu maksud di bawah undang-undang atau perjanjian dan perlu dibayar balik apabila maksud telah tercapai. Deposit Pelarasan adalah akaun sementara yang diguna sebelum bayaran dibuat atau pelarasan kepada akaun tertentu.

Akaun Deposit yang matan bagi setiap kategori Deposit pada 31 Disember 2015 adalah seperti berikut:

Perihal	2015 (Debit) / Kredit RM	2014 (Debit) / Kredit RM
DEPOSIT AM		
Akaun Deposit Lelong	28,298,319.91	30,090,694.78
Akaun Deposit Wang Jaminan Pelaksanaan	35,422,784.26	28,346,100.31
Akaun Cagaran	22,597,360.58	24,468,128.47
Akaun Deposit Wang Gantirugi 'Liquidated And Ascertained Damaged'	10,074,232.71	8,909,193.98
Pelbagai Akaun Deposit Am	1,731,353.61	1,922,445.83
Jumlah Deposit Am	98,124,051.07	93,736,563.37
DEPOSIT PELARASAN		
Terimaan Yang Tidak Diperuntukkan	0.00	120.00
Bayaran Denda	15,615.00	15,615.00
Jumlah Deposit Pelarasan	15,615.00	15,735.00
JUMLAH AKAUN DEPOSIT	98,139,666.07	93,752,298.37

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

Bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2015

8. MEMORANDUM ASET

Memorandum Aset menunjukkan sebahagian aset kewangan kerajaan iaitu Pinjaman Boleh Dituntut dan Pelaburan yang tidak dinyatakan dalam Penyata Kedudukan Kewangan.

a) Pinjaman Boleh Dituntut

Pinjaman Boleh Dituntut adalah baki pinjaman yang diberikan oleh Kerajaan Negeri kepada Badan-badan Berkanun, agensi Kerajaan Negeri dan Pihak Berkuasa Tempatan yang mana pinjaman tersebut dibiayai oleh sumber Negeri.

Pinjaman Boleh Dituntut pada 31 Disember 2015 adalah seperti berikut:

Perihal	Baki Belum Selesai Pada	
	2015 RM	2014 RM
Anak Syarikat Dan Agensi	831,073,804.03	817,869,423.30
Pihak Berkuasa Tempatan	60,407,064.79	57,293,993.62
Badan Berkanun	156,642,419.00	186,501,946.36
JUMLAH PINJAMAN BOLEH DITUNTUT	1,048,123,287.82	1,061,665,363.28

Maklumat terperinci Pinjaman Boleh Dituntut dapat dirujuk di Lampiran 4 – Penyata Akaun Memorandum Pinjaman Boleh Dituntut pada 31 Disember 2015.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

Bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2015

b) Pelaburan

Pelaburan adalah pegangan ekuiti dalam anak-anak syarikat Kerajaan Negeri Selangor yang dikenakan kepada perbelanjaan mengurus dan perbelanjaan pembangunan.

Pelaburan pada 31 Disember 2015 adalah seperti berikut:

Perihal	Nilai Buku	
	2015 RM	2014 RM
Anak Syarikat Kerajaan Negeri	191,103,697.00	131,103,697.00
JUMLAH PELABURAN	191,103,697.00	131,103,697.00

Maklumat terperinci Pelaburan dapat dirujuk di Lampiran 5 – Penyata Pelaburan pada 31 Disember 2015.

9. MEMORANDUM LIABILITI

Memorandum Liabiliti menunjukkan sebahagian liabiliti kerajaan iaitu Hutang Awam yang tidak dinyatakan dalam Penyata Kedudukan Kewangan.

a) Hutang Awam

Akaun ini menunjukkan baki hutang yang terdiri dari semua pinjaman yang diambil oleh Kerajaan Negeri daripada Kerajaan Persekutuan dan punca kewangan lain yang masih belum diselesaikan untuk membiayai projek-projek pembangunan negeri, Badan-badan Berkanun dan projek Perumahan Awam Kos Rendah.

Baki pinjaman bagi Projek Bekalan Air Selangor telah diambilalih oleh Syarikat Bekalan Air Selangor Sdn Bhd (SYABAS) melalui Perjanjian Konsesi Penswastan Bekalan Air bertarikh 15 Disember 2004 di mana bayaran balik dibuat mulai tahun 2010 hingga 2033 oleh pihak SYABAS kepada Kerajaan Persekutuan.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN
Bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2015

Hutang Awam pada 31 Disember 2015 adalah seperti berikut:

Perihal	2015 RM	2014 RM
PINJAMAN		
Dalam Negeri		
Perumahan Awam Kos Rendah (PAKR)	20,299,313.69	31,838,127.07
Projek Bekalan Air	962,044,110.45	874,728,654.45
Amanah Saham Selangor	14,077,904.17	15,357,003.49
Membiayai Projek Perluasan Zon Perindustrian Bebas Sg.Way, PJ	31,938,140.22	35,271,002.84
JUMLAH HUTANG AWAM	1,028,359,468.53	957,194,787.85

10. AKAUN BELUM TERIMA

Akaun Belum Terima pada 31 Disember 2015 berjumlah RM398,374,437.65 berdasarkan rekod Jabatan dilaporkan sebagai maklumat tambahan, walaupun Kerajaan Negeri mengamalkan asas Perakaunan tunai ubahsuai. Akaun Belum Terima ini adalah terdiri daripada:

Perihal	2015 RM	2014 RM
a) Tunggakan Hasil	332,161,452.50	335,420,444.38
b) Tunggakan Bayaran Balik Pinjaman	65,774,108.77	75,961,526.30
c) Tunggakan Hutang-hutang Lain	438,876.38	448,092.15
JUMLAH AKAUN BELUM TERIMA	398,374,437.65	411,830,062.83

www.audit.gov.my

JABATAN AUDIT NEGARA MALAYSIA
No. 15, Aras 1-5
Persiaran Perdana, Presint 2
Pusat Pentadbiran Kerajaan Persekutuan
62518 Wilayah Persekutuan Putrajaya

